

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2013

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΟΜΙΛΟΥ

Βασικά μεγέθη αποτελεσμάτων (εκατ. €)	2013	2012	2011
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.157	3.365	3.843
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	529	495	494
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	67	131	147
Αποτελέσματα χρημ/κών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτ/κίου	(95)	(431)	(28)
Καθαρά λοιπά έσοδα (έξοδα)	113	(33)	(84)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	3.771	3.527	4.372
Σύνολο λειτουργικών & λοιπών μη ταμειακών δαπανών	(2.572)	(2.349)	(2.571)
Λειτουργικά κέρδη (ζημιές) προ προβλέψεων	1.199	1.178	1.801
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού & άλλων κινδύνων	(1.373)	(2.966)	(3.439)
Απομείωση αξίας ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	-	(187)	(11.783)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(5)	2	1
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων & δικαιωμάτων μειοψηφίας	(179)	(1.973)	(13.420)
Φόροι	986	(158)	1.095
Καθαρά κέρδη (ζημιές) αναλογούνται σε μετόχους μειοψηφίας	(2)	(4)	19
Καθαρά κέρδη (ζημιές) αναλογούνται σε μετόχους της Τράπεζας	809	(2.127)	(12.344)

Βασικά μεγέθη ισολογισμού (εκατ. €)

Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	2.847	4.318	4.636
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	67.250	69.135	71.496
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων & χρηματοοικονομικά περιουσιακά	20.564	13.744	13.372
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	20.269	17.601	17.228
Σύνολο ενεργητικού	110.930	104.798	106.732
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27.897	33.972	34.108
Υποχρεώσεις προς πελάτες	62.876	58.722	59.544
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	3.806	3.771	3.440
Λοιπά στοιχεία παθητικού	9.240	10.617	9.893
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	7.111	(2.284)	(253)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	110.930	104.798	106.732

Βασικά μεγέθη και δείκτες

Κέρδη (ζημιές) ανά μετοχή (σε €)	0,62	(10,62)	(12,93)
Μέρισμα ανά κοινή μετοχή (σε €)	-	-	-
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	3,4%	3,7%	3,7%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I)*	10,3%	7,8%	-
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας*	11,2%	9,2%	(2,6)%
Αριθμός προσωπικού (τέλος έτους)	37.591	34.881	34.698

* Τα κονδύλια του 2012 έχουν επαναυπολογιστεί με βάση την Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Πιστοληπτική διαβάθμιση	Μακροπρόθεσμη	Βραχυπρόθεσμη
Moody's	Caa1	NP
Standard & Poor's	CCC+	C
Fitch Ratings	B-	B

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ	1	
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΤΕ	4	
Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΕ	6	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2013	7	
Η ΜΕΤΟΧΗ	9	
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ	10	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	11
1.1	ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	12
1.2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	14
1.3	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	20
2.1	ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ	21
	Στεγαστική πίστη	21
	Πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια	21
	Χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων	22
2.2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ	23
	Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων	23
	Χρηματοδότηση μεγάλων έργων	23
	Χρηματοδότηση μεσαίων επιχειρήσεων	24
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	24
	Ναυτιλιακή πίστη	25
	Συναλλακτική τραπεζική	25
	Διαχείριση απαιτήσεων σε καθυστέρηση	25
2.3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	26
	Καταθέσεις - Επενδυτικά προϊόντα	26
	Αμοιβαία κεφάλαια	26
	Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών	27
2.4	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ	27
	Διαχείριση διαθεσίμων	27
	Χρηματιστηριακές εργασίες	28
	Εργασίες κεφαλαιαγοράς	28
	Επενδυτικά χαρτοφυλάκια	28
	Υπηρεσίες θεματοφυλακής	29
2.5	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ	29
	Δίκτυο καταστημάτων	29
	Εναλλακτικά δίκτυα	30
	Τεχνολογική αναβάθμιση	31
2.6	ΘΕΣΜΟΣ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	33
3.1	ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	34
3.2	FINANSBANK SA	34
3.3	UNITED BULGARIAN BANK (UBB)	35
3.4	STOPANSKA BANKA AD	36
3.5	BANCA ROMANEASCA SA	36
3.6	VOJVODJANSKA BANKA AD	37

3.7	BANKA NBG ALBANIA SH.A	38
3.8	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)	38
3.9	SOUTH AFRICAN BANK OF ATHENS (SABA)	38
3.10	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΤΕ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ)	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	40
4.1	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	41
4.2	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	41
4.3	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	43
5.1	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	44
	Κίνδυνος αγοράς	44
	Πιστωτικός κίνδυνος	46
	Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου	53
	Κίνδυνος χώρας	56
	Λειτουργικός κίνδυνος	57
5.2	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	58
5.3	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ – ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	58
5.4	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	61
	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	62
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ 2013	64
	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	71

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Το 2013 καταγράφεται ως το έτος στο οποίο διαφάνηκαν για πρώτη φορά από την έναρξη της κρίσης σαφείς ενδείξεις εξισορρόπησης της ελληνικής οικονομίας. Οι πρώιμες τάσεις μείωσης της αβεβαιότητας και η συρρίκνωση των αποκλίσεων από τους δημοσιονομικούς στόχους, μέσα σε ένα έντονο υφεσιακό περιβάλλον –που παρατηρήθηκαν από την έναρξη του έτους– μετατράπηκαν στο β' εξάμηνο σε γενικευμένη βελτίωση του οικονομικού κλίματος, επιταχυνόμενη ανάκαμψη του επενδυτικού ενδιαφέροντος από το εξωτερικό και συγκράτηση της υφεσιακής δυναμικής. Οι ευνοϊκές τάσεις ενισχύθηκαν περαιτέρω από τις αρχές του 2014.

Η υπεραπόδοση στη δημοσιονομική προσαρμογή, με την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης ένα χρόνο νωρίτερα από το αναμενόμενο, καθώς και η δημιουργία πλεονάσματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών το 2013, πιστοποίησαν την ουσιαστική πρόοδο στην αποκατάσταση μακροοικονομικών ανισορροπιών. Η άνοδος όμως της ανεργίας σε πρωτόγνωρο επίπεδο και η σημαντική επιδείνωση άλλων βασικών κοινωνικών παραμέτρων καταδεικνύουν το τεράστιο τίμημα της προσαρμογής για την ελληνική κοινωνία και τις προτεραιότητες που πρέπει να τεθούν όσον αφορά την αναδιανομή πόρων από το πλεόνασμα, το οποίο φαίνεται να παγιώνεται.

Η πορεία βελτίωσης του μακροοικονομικού περιβάλλοντος το 2013 ήταν αντιστρόφως ανάλογη με το ξέσπασμα της κρίσης. Τότε, οι αρνητικές δημοσιονομικές εκπλήξεις και η ενισχυόμενη πεποίθηση περί μη διατηρήσιμης κατάστασης αναφορικά με τα επίπεδα εσωτερικού και εξωτερικού χρέους υπέσκαψαν την εμπιστοσύνη, οδηγώντας σε εξαιρετικά αρνητική αντίδραση και αποκλεισμό από τις αγορές. Ένας φαύλος κύκλος αβεβαιότητας, δημοσιονομικών αποκλίσεων, νέων μέτρων, επιθετικότητας από τους εταίρους και υποβαθμίσεων από αξιολογικούς οίκους στα όρια χρεοκοπίας, τροφοδότησαν τη μεγαλύτερη μεταπολεμική ύφεση. Τώρα, η παγίωση, τα τελευταία τρίμηνα, μιας εικόνας αποκατάστασης δημοσιονομικής και εξωτερικής ισορροπίας, ενισχύει την εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία, προσελκύει σημαντικά επενδυτικά κεφάλαια, φέρνει τις πρώτες αναβαθμίσεις στο αξιόχρεο της οικονομίας και μεταकुλύεται σταδιακά στις συνθήκες ρευστότητας, δημιουργώντας, αργά, αλλά σταθερά τις προϋποθέσεις οικονομικής ανάκαμψης.

Η επάνοδος της οικονομίας σε αναπτυξιακό μονοπάτι, σε συνδυασμό με την οριστικοποίηση των διαδικασιών με τις οποίες εξασφαλίζεται αδιαμφισβητήτως η μακροχρόνια βιωσιμότητα του ελληνικού δημόσιου χρέους, μέσω επικουρικών διευκολύνσεων από την Ευρωζώνη, αποτελούν τις δύο βασικές εκκρεμότητες για την ουσιαστική υπέρβαση της κρίσης και την έναρξη του νέου κεφαλαίου για την ελληνική οικονομία από το 2014.

Ο όμιλος της ΕΤΕ και το ελληνικό τραπεζικό σύστημα εν γένει ολοκλήρωσαν τις επιβεβλημένες κινήσεις κεφαλαιακής ενίσχυσης, αποκαθιστώντας σταδιακά τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας σε διεθνώς ανταγωνιστικά επίπεδα, ακόμη και υπό δυσμενή σενάρια, ενώ προωθούν και τον τελευταίο κύκλο επικουρικών δράσεων ενίσχυσης κεφαλαίων, με έμφαση σε αμιγώς τραπεζικές δραστηριότητες. Η αισθητή επιβράδυνση της δημιουργίας νέων επισφαλειών, και κατά συνέπεια της ταχύτητας συσσώρευσης νέων προβλέψεων, σε συνδυασμό με τη σταθεροποίηση της καταθετικής βάσης, τις περικοπές λειτουργικού κόστους και τη σταδιακή επάνοδο στις αγορές, βελτιώνουν την πρόσβαση σε ρευστότητα, ενώ υποστηρίζουν την υγιή μακροπρόθεσμη οργανική κερδοφορία. Η μετάβαση του ομίλου της ΕΤΕ από τη φάση σταθεροποίησης, αναδιάρθρωσης και θωράκισης του 2013, στη φάση ενεργού στήριξης της οικονομίας αναμένεται να ολοκληρωθεί στη διάρκεια του 2014.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Γεώργιος Π. Ζανιάς

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Το 2013, μετά από έξι έτη συνεχούς ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας και εκτεταμένες διαρθρωτικές αλλαγές, η ελληνική οικονομία εμφάνισε τις πρώτες ενδείξεις σταθεροποίησης, ιδιαίτερα κατά το δεύτερο εξάμηνο. Για το τραπεζικό σύστημα ιδιαίτερα, το 2013 υπήρξε έτος-ορόσημο, δεδομένου ότι υπέστη ριζική αναδιοργάνωση μετά την επιτυχή ανακεφαλαιοποίηση των συστημικών τραπεζών στα μέσα του έτους και τη συνακόλουθη συγκέντρωση των τραπεζών, οδηγώντας στη δημιουργία ενός νέου τραπεζικού χάρτη. Η Εθνική Τράπεζα αντιμετώπισε με επιτυχία τις προκλήσεις τα εξαιρετικά δύσκολα έτη της δημοσιονομικής κρίσης, θωρακίζοντας την κεφαλαιακή της επάρκεια και προασπίζοντας τον ιδιωτικό χαρακτήρα της. Συγκεκριμένα:

- Η ΕΤΕ εξακολουθεί να έχει υψηλή και χαμηλού κόστους ρευστότητα, υπερισχύοντας έναντι του ανταγωνισμού, με δείκτη δανείων προς καταθέσεις στο 84% περίπου στην Ελλάδα και στο 93% σε επίπεδο Ομίλου. Επίσης, έχει περιορίσει την καθαρή έκθεσή της στο Ευρωσύστημα σε ποσοστό μόλις 7% επί του ενεργητικού, με μηδενική έκθεση στο Μηχανισμό Έκτακτης Παροχής Ρευστότητας (ELA). Επιπλέον, διαθέτει πλεονέκτημα όσον αφορά τη σύνθεση των καταθέσεών της, αφού έχει μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς σε καταθέσεις όψεως και ταμειευτηρίου με αρκετά χαμηλότερο κόστος από αυτό των καταθέσεων προθεσμίας, πρωτοστατώντας σε υπηρεσίες συναλλακτικής τραπεζικής. Η υψηλή της ρευστότητα της επιτρέπει να χρηματοδοτήσει επιχειρηματικούς τομείς με υψηλό ρυθμό ανάπτυξης και εξωστρέφεια, καθώς οι οικονομικές συνθήκες της χώρας σταδιακά βελτιώνονται.
- Το πρόγραμμα μείωσης του λειτουργικού κόστους στην Ελλάδα απέφερε σημαντικό περιορισμό των δαπανών, καθώς η ΕΤΕ πέτυχε μείωση της τάξεως του 27% την τελευταία τετραετία (2009–2013). Η στενή παρακολούθηση των εξόδων εξακολουθεί να αποτελεί βασικό στρατηγικό στόχο της ΕΤΕ, ενώ πρόθεσή μας είναι να σημειώσουμε περαιτέρω πρόοδο στον εν λόγω τομέα. Για το 2014, σημειώνεται περαιτέρω μείωση κατά 19% (ή €155 εκατ.) σε ετήσια βάση, η οποία επιτυγχάνεται χάρη στο πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2013.
- Καθοριστικός παράγοντας για την πορεία της ΕΤΕ προς την επιστροφή στην κερδοφορία ήταν η σημαντική επιβράδυνση στη δημιουργία νέων αλλά και ο αποτελεσματικότερος χειρισμός των υφιστάμενων επισφαλειών. Το 2013 οι προβλέψεις μειώθηκαν κατά 40% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ως αποτέλεσμα της μείωσης των νέων επισφαλειών κατά 60% σε ετήσια βάση. Επίσης, το πρώτο τρίμηνο του 2014, υπήρξε το πέμπτο κατά σειρά τρίμηνο, στο οποίο καταγράφηκε μείωση στα επίπεδα δημιουργίας εγχώριων επισφαλειών. Οι εξελίξεις αυτές επιβεβαιώνονται από τα αποτελέσματα του πρόσφατου ελέγχου της BlackRock, τα οποία ανέδειξαν την ΕΤΕ ως την τράπεζα με την καλύτερη ποιότητα εγχώριου χαρτοφυλακίου μεταξύ των ελληνικών τραπεζών. Ειδικότερα, η Τράπεζα διαθέτει το χαμηλότερο επίπεδο αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου μεταξύ όλων των συστημικών τραπεζών, σε συνδυασμό με το υψηλότερο ποσοστό κάλυψης των αναμενόμενων ζημιών από προβλέψεις.
- Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη μετοχική βάση διευρύνθηκε σημαντικά με την πρόσφατη αύξηση κεφαλαίου, ενισχύοντας τη διασπορά των μετοχών –από 16% σε 43%. Έτσι, η Εθνική γίνεται η δεύτερη τράπεζα στην Ελλάδα σε συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.

Οι προαναφερθέντες παράγοντες συνέβαλαν στην επιστροφή στην κερδοφορία το 2013. Ως αποτέλεσμα, η ΕΤΕ παραμένει η μόνη ελληνική τράπεζα που καλύπτει το κόστος πιστωτικού κινδύνου και τις νέες προβλέψεις μέσω των λειτουργικών της κερδών.

Ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας παραμένει προσηλωμένος στις στρατηγικές προτεραιότητες που συνοψίζονται σε:

- Αύξηση των χορηγούμενων δανείων με επέκταση σε ελκυστικούς εγχώριους επιχειρηματικούς τομείς, χάρη στην ισχυρή ρευστότητα που διαθέτει η Τράπεζα.
- Περαιτέρω βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας του Ομίλου, καθώς βρίσκεται σε εξέλιξη ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών και συγχρόνως προωθείται η βελτιστοποίηση κεντρικών και διοικητικών λειτουργιών.
- Αποτελεσματική διαχείριση των δανείων σε καθυστέρηση, μέσω της νεοσυσταθείσας μονάδας δανείων ειδικής διαχείρισης, με στόχο τη στήριξη των βιώσιμων επιχειρήσεων.

Η μέχρι τώρα πορεία του Ομίλου επιβεβαιώνει τις βασικές στρατηγικές μας επιλογές. Τα επιτεύγματα, όμως, αυτά δεν θα ήταν εφικτά χωρίς τη στήριξη των μετόχων και των εντατικών προσπαθειών του προσωπικού σε όλο των Όμιλο, το οποίο θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά. Με τη στήριξή σας η ΕΤΕ κατάφερε να αντεπεξέλθει με επιτυχία στις προκλήσεις κατά τα ιδιαίτερα δύσκολα έτη της κρίσης, διατηρώντας το δυναμισμό της, θωρακίζοντας αποτελεσματικά τον ισολογισμό της και προασπίζοντας παράλληλα τον ιδιωτικό της χαρακτήρα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Αλέξανδρος Τουρκολιάς

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΤΕ

Γεώργιος Ζανιάς

Πρόεδρος ΔΣ, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Αλέξανδρος Τουρκολιάς

Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος)

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Πέτρος Χριστοδούλου

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Κατσίκας

Εκπρόσωπος των εργαζομένων

Σταύρος Κούκος

Εκπρόσωπος των εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Δημήτριος Αφεντούλης

Οικονομολόγος

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Στέφανος Βαβαλίδης

Πρώην μέλος ΔΣ Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος Chirita AE

Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος

Οικονομολόγος, Τραπεζίτης

Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενοπούλου

Μέλος ΔΣ της Τσιμέντα TITAN AE

Πέτρος Σαμπατακάκης

Οικονομολόγος

Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα

Διευθύνουσα Σύμβουλος της Franco Compania Naviera SA

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (Ν. 3723/2008)

Αλέξανδρος Μακρίδης

Οικονομολόγος, Πρόεδρος ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσαφίδης ΑΕ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ (Ν. 3864/2010)

Χαράλαμπος Μάκκας

Οικονομολόγος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΔΣ

Παναγιώτης Δασμάνογλου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Τράπεζας & Ομίλου

Σημειώσεις:

Το παρόν ΔΣ, του οποίου η θητεία λήγει το 2016, εξελέγη (πλην των μελών που ορίζονται από το Ελληνικό Δημόσιο και το ΤΧΣ) από τη Β΄ Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, την 23 Νοεμβρίου 2012 και συγκροτήθηκε σε σώμα με την από 23 Νοεμβρίου 2012 συνεδρίαση του ΔΣ.

Κατά τη διάρκεια του 2013, επήλθαν οι ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση του ΔΣ της Τράπεζας:

- Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ.κ. Θεόκλητος παραιτήθηκε από μέλος την 9 Απριλίου 2013.
- Ο κ. Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος εκλέχθηκε μέλος την 19 Δεκεμβρίου 2013.

Επιπρόσθετα, την 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Ιωάννης Γιαννίδης παραιτήθηκε από μέλος και ο κ. Δημήτριος Αφεντούλης εκλέχθηκε μέλος του ΔΣ.

Την 20 Ιουνίου 2014, το ΔΣ της Τράπεζας, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Συνέλευση των Μετόχων της 26 Ιουνίου 2014, την εκλογή των κ.κ. Δημήτρη Δημόπουλου, Παύλου Μυλωνά και της κ. Πόλας Χατζησωτηρίου ως νέων μελών του.

Η κ. Μαρία Φραγκίστα και ο κ. Παναγιώτης Θωμόπουλος εξεδήλωσαν την επιθυμία τους η θητεία τους ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να περαιωθεί στην Τακτική Γενική Συνέλευση της Τράπεζας την 26 Ιουνίου 2014.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΕ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος:

Αλέξανδρος Τουρκολιάς

Διευθύνων Σύμβουλος

Μέλη:

Πέτρος Χριστοδούλου

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Πόλα Χατζησωτηρίου

Γενική Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών (CFO) Τράπεζας & Ομίλου

Δαμιανός Χαραλαμπίδης

Γενικός Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου

Παύλος Μυλωνάς

Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων, Οικονομικός Σύμβουλος του Ομίλου

Νέλλη Τζάκου-Λαμπροπούλου

Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής

Δημήτριος Δημόπουλος

Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής

Μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου:

Μιλτιάδης Σταθόπουλος

Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Αριστοτέλης Καρυτινός

Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας Τράπεζας & Ομίλου

Πάνος Γουτάκης

Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής

Λεωνίδας Φραγκιαδάκης

Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματαγοράς

Τηλέμαχος Παλαιολόγος

Γενικός Διευθυντής Προμηθειών & Ασφαλείας Τράπεζας & Ομίλου

Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος

Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Καταστημάτων

Μαριάννα Πολιτοπούλου

Γενική Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής Ομίλου

Πέτρος Φουρτούνης

Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης

Νίκος Χριστοδούλου

Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής Τράπεζας & Ομίλου

Μαρίνης Στρατόπουλος

Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού

ΒΟΗΘΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Αντώνης Αντωνόπουλος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου

Κωνσταντίνος Βόσικας

Βοηθός Γενικός Διευθυντής - Chief Credit Officer

Παναγιώτης Γεωργίου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δικτύου

Παναγιώτης Δασμάνογλου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Τράπεζας & Ομίλου

Ανδρέας Έξαρχος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής

Γεώργιος Καλορίτης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης Τράπεζας & Ομίλου

Δημήτριος Καποτόπουλος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης

Ιωάννα Κατζηλιέρη – Ζουρ

Βοηθός Γενική Διευθύντρια Επικοινωνίας & Μάρκετινγκ Ομίλου

Άγγελος Κατσίκας

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Οργάνωσης

Γεώργιος Κουτσουδάκης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής

Γεώργιος Μαλιγιάννης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής Ιδιωτών

Βασίλης Μπράκος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί Προσωπικού

Αλέξανδρος Μπένος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων Τράπεζας & Ομίλου

Κωνσταντίνος Μπράτος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2013

Ο Όμιλος παρουσίασε καθαρά κέρδη περιόδου αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας ύψους €809 εκατ. κατά το έτος 2013, σε σχέση με σημαντικές ζημιές περιόδου ύψους €2.127 εκατ. όπως αναμορφώθηκαν για το 2012. Σε αυτό το επίτευγμα συνετέλεσε η βελτίωση του εγχώριου οικονομικού κλίματος, επιτρέποντας τη μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών, ο αντιλογισμός απομειώσεων του έτους 2012 που αφορούσαν απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο και η εξάλειψη των υψηλών διαπραγματευτικών ζημιών του προηγούμενου έτους.

Ιδιαίτερα θετική στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων ήταν η συμβολή της Finansbank, με καθαρά κέρδη χρήσης ύψους €439 εκατ., παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην αγορά της Τουρκίας κατά το β' εξάμηνο του έτους, ενώ οι θυγατρικές της NAE-5 συνέβαλαν με καθαρά κέρδη χρήσης €32 εκατ., έναντι ζημιών ύψους €65 εκατ. το 2012.

Οι λειτουργικές δαπάνες σε επίπεδο Ομίλου παρέμειναν σταθερές, καθώς υπήρξε σημαντική περαιτέρω περισολή δαπανών στην Ελλάδα και τη NAE-5, αντισταθμίζοντας την άνοδο των δαπανών στην αναπτυσσόμενη αγορά της Τουρκίας (άνοιγμα 93 νέων καταστημάτων της Finansbank κατά τη διάρκεια του έτους). Πιο συγκεκριμένα, οι εγχώριες δαπάνες προσωπικού παρουσίασαν πτώση κατά 8,2% σε ετήσια βάση, υποστηριζόμενες από την εφαρμογή νέας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας από 1 Ιουλίου 2013. Συνολικά, οι εγχώριες δαπάνες μειώθηκαν κατά 4,9%. Επίσης, και στη NAE-5, συνεχίστηκε η περιστολή των λειτουργικών δαπανών (-4,4% σε ετήσια βάση), παρά το σημαντικά υψηλότερο πληθωρισμό της περιοχής.

Όσον αφορά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου, είναι πολύ ενθαρρυντικό ότι η επιβράδυνση στις νέες επισφάλειες ενισχύθηκε. Το 2013, οι νέες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στην Ελλάδα σημείωσαν πτώση κατά 57% σε ετήσια βάση στα €1,5 δισ., ενώ κατά το 2012, που αποτέλεσε την κορύφωση της κρίσης στην Ελλάδα, είχαν ανέλθει σε €3,6 δισ. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η διενέργεια μειωμένων προβλέψεων σε επίπεδο Ομίλου κατά 36%, ύψους €1.627 εκατ., έναντι €2.532 εκατ. το προηγούμενο έτος. Εντούτοις, το επίπεδο κάλυψης των επισφαλών απαιτήσεων από προβλέψεις για τον Όμιλο

και την Τράπεζα βελτιώθηκε στο 56,0%, έναντι 54,3% ένα έτος νωρίτερα, που αποτελεί τον υψηλότερο δείκτη κάλυψης επισφαλών απαιτήσεων της αγοράς. Επιπλέον, ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου διαμορφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου 2013 σε 22,5%, έναντι 19,0% ένα έτος νωρίτερα.

Επιπλέον, θετική εξέλιξη αποτελεί η συνεχιζόμενη βελτίωση της ρευστότητας. Συγκεκριμένα, η αύξηση των καταθέσεων βελτίωσε το δείκτη ρευστότητας (δάνεια προς καταθέσεις) στο 98%, έναντι 108% το Δεκέμβριο του 2012. Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις για την Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 90% –βελτιωμένος κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση– διατηρώντας την Τράπεζα με διαφορά στην καλύτερη θέση από άποψη ρευστότητας στην εγχώρια αγορά. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί απτή ένδειξη της υγιούς ρευστότητας της Τράπεζας και των βελτιούμενων δυνατοτήτων χρηματοδότησης της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο αντίστοιχος δείκτης για τη NAE-5, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 99,0%, βελτιωμένος κατά 14 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση, κυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλά σε σχέση με τα αντίστοιχα του ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές, ενώ έχει μειωθεί περίπου κατά το ήμισυ από τα προ κρίσης επίπεδα. Στην Τουρκία, η αύξηση των καταθέσεων κατά 16% ετησίως υπερέβη την αύξηση των δανείων (+13% ετησίως), ενώ σημαντική βελτίωση σημειώθηκε και στο μείγμα των καταθέσεων, μέσω ενίσχυσης κατά 65% σε ετήσια βάση των χαμηλού κόστους καταθέσεων όψεως.

Όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου (Core Tier I), ο οποίος ήταν 7,8% την 31 Δεκεμβρίου 2012 (αναμορφωμένος λόγω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου τον Ιούνιο) διαμορφώθηκε σε 10,3% την 31 Δεκεμβρίου 2013, ενώ αν ληφθούν υπόψη οι μεθοδολογικές αλλαγές στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank και το όφελος από την συμφωνία πώλησης του Αστέρα Βουλιαγμένης έφτασε το 11,2%. Ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνει χαμηλή επιβάρυνση από μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές ζημιές από την τουρκική λίρα κατά περίπου 80 μονάδες βάσης το 2013. Θετικά συνεισέφερε η κερδοφορία του έτους, η μικρή κεφαλαιακή ενίσχυση των νεοαποκτηθεισών τραπεζών FBB και Probank, οι ασκήσεις διαχείρισης παθητικού που διενεργήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του έτους, καθώς και μια σειρά από ενέργειες κεφαλαιακής ενίσχυσης εκ των οποίων η πώληση του 66% της εταιρείας εκμετάλλευσης ακινήτων Εθνική Πανγαία ήταν η πιο σημαντική.

Αναφορικά με τα αποτελέσματα της άσκησης της Blackrock, η οποία επιφορτίστηκε με την εκτίμηση των δυνητικών ζημιών των δανειακών χαρτοφυλακίων, καταδεικνύεται ότι η Τράπεζα έχει μακράν τις χαμηλότερες δυνητικές ζημιές για την περίοδο μέχρι το τέλος του 2016, σε σχέση με τις υπόλοιπες συστημικές τράπεζες. Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με τα μοντέλα της BlackRock και την συντηρητική προσέγγιση της Τράπεζας της Ελλάδος, οι προβλέψεις για δυνητικές ζημιές στο εγχώριο χαρτοφυλάκιο για το διάστημα Ιουνίου 2013 – Δεκεμβρίου 2016 ανήλθαν σε €8,7 δισ. Καθώς οι υπάρχουσες προβλέψεις παρέχουν κάλυψη κατά 74%, οι καθαρές δυνητικές ζημιές για τα υπόλοιπα 3,5 έτη διαμορφώνονται σε μόλις €2,3 δισ., σημαντικά χαμηλότερες σε ετήσια βάση από τις εγχώριες προβλέψεις για το 2013 ύψους €1,2 δισ.

Αναφορικά με τον υπολογισμό της δημιουργίας εσωτερικού κεφαλαίου ύψους €1,5 δισ. για τα 3 χρόνια μέχρι το 2016, αρκεί να σημειωθεί ότι τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου για το 2013 –έτος ύφεσης για την Ελλάδα και σημαντικών πιέσεων για την Τουρκία- ανήλθαν σε €1,6 δισ., υπερβαίνοντας την πρόβλεψη σε ένα μόλις έτος.

Το 2013 τα καθαρά κέρδη περιόδου από τις εγχώριες δραστηριότητες ανήλθαν σε €341 εκατ., έναντι ζημιών €2.724 εκατ. το έτος 2012. Σε αυτή την εξέλιξη συνέβαλαν:

- i. η άνοδος των λειτουργικών εσόδων κατά 41%, τα οποία διαμορφώθηκαν σε €1.758 εκατ., έναντι €1.250 εκατ. το 2012, κυρίως λόγω της δραστηρικής μείωσης των διαπραγματευτικών ζημιών και τις βελτιώσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους και στα καθαρά έσοδα από προμήθειες κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους (το τέταρτο τρίμηνο, τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 4,9% σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο, βελτιούμενα για τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο, και τα καθαρά έσοδα από προμήθειες υπερδιπλασιάστηκαν),
- ii. η μείωση των λειτουργικών δαπανών κατά 4,9% σε ετήσια βάση (αν δεν ληφθούν υπόψη η ενοποίηση της FBB και της Probank, μη επαναλαμβανόμενα κόστη ενοποίησης και έκτακτοι φόροι, η πραγματική μείωση διαμορφώθηκε σε 8%),

- iii. η μείωση των προβλέψεων για μη εξυπηρετούμενα δάνεια κατά 42% (ή €841 εκατ. σε ετήσια βάση), στα €1.185 εκατ., ως απόρροια των σημαντικά χαμηλότερων νέων επισφαλειών κατά τη διάρκεια του έτους,
- iv. ο αντιλογισμός της απομείωσης απαιτήσεων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και άλλων εκτάκτων προβλέψεων, λόγω της βελτίωσης των περιθωρίων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, που συνεισέφερε σωρευτικά €949 εκατ. σε ετήσια βάση.

Το κόστος του εκτεταμένου προγράμματος εθελουσίας εξόδου, στην οποία συμμετείχαν πάνω από 2.500 εργαζόμενοι, ενσωματώθηκε στο 2013 και θα αποδώσει ετήσιο όφελος €155 εκατ. ή 20% του κόστους το 2014.

Τα καθαρά κέρδη περιόδου της Finansbank ανήλθαν σε TL 1.106 εκατ. (€439 εκατ.), μειωμένα κατά 9,3% σε σχέση με το 2012 (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία), παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην Τουρκία το β' εξάμηνο του 2013. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου της θυγατρικής και προοιωνίζει θετικά για την εξέλιξη των εργασιών της το 2014.

Τα λειτουργικά έσοδα εμφάνισαν εξαιρετική ανθεκτικότητα (+11,3% σε ετήσια βάση, σταθερά σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), παρά τις αλλαγές στο εποπτικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζών και την άνοδο των επιτοκίων στην Τουρκία. Τα αποτελέσματα αυτά επιτεύχθηκαν χάρη στην άνοδο τόσο των καθαρών εσόδων από τόκους κατά +11,3% όσο και των προμηθειών κατά 8,9%, σε ετήσια βάση. Σε επίπεδο δ' τριμήνου σημειώθηκε σημαντική πίεση στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο, κυρίως λόγω των εποπτικών περιορισμών αλλά και της αύξησης των επιτοκίων αναφοράς στη χώρα. Πάραυτα, το επιτοκιακό περιθώριο διαμορφώθηκε στο υψηλό επίπεδο των 556 μονάδων βάσης. Τα καθαρά έσοδα από τόκους υποχώρησαν μόλις κατά 0,9% και τα καθαρά έσοδα από προμήθειες κατά 9,4% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Ο δείκτης αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) διαμορφώθηκε σε 49,6%, ενσωματώνοντας την αύξηση των δαπανών λόγω της ταχείας επέκτασης του δικτύου καταστημάτων (+93 νέες μονάδες έναντι του Δεκεμβρίου 2012), της αύξησης του προσωπικού κατά περίπου

2.000 άτομα, αλλά και του σχετικά υψηλού πληθωρισμού της χώρας.

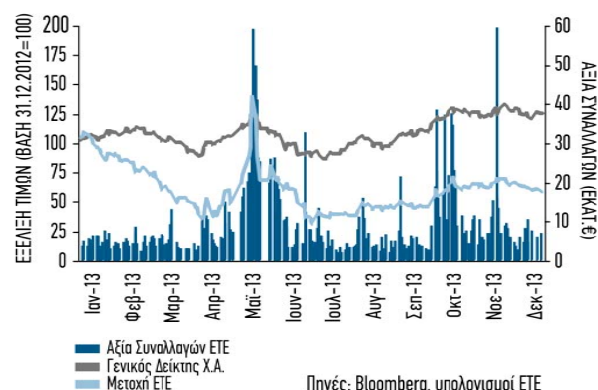
Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας («CAR») ανήλθε σε 17,2%, που αποτελεί τον υψηλότερο μεταξύ των κύριων ανταγωνιστών της. Επισημαίνεται ότι η Finansbank έχει μακράν τη χαμηλότερη έκθεση σε κρατικά ομόλογα σε σχέση με τις άλλες τουρκικές τράπεζες.

Κατά το 2013, οι δραστηριότητες του Ομίλου στη ΝΑΕ-5 απέφεραν καθαρά κέρδη περιόδου ύψους €32 εκατ., έναντι ζημιών ύψους €65 εκατ. το 2012. Στην κερδοφορία συνέβαλε κατά κύριο λόγο η πτώση του ρυθμού αύξησης των επισφαλειών λόγω της ομαλοποίησης της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή, καθώς και η ενίσχυση των επανεισπράξεων, ιδιαίτερα το δ' τρίμηνο, γεγονός που οδήγησε στη διενέργεια μειωμένων προβλέψεων κατά +54,4% σε σχέση με το 2012.

Παράλληλα, η πολιτική περιορισμού του λειτουργικού κόστους συνεχίστηκε, αποδίδοντας ετήσια μείωση κατά 4,4% σε σχέση με το 2012.

Η χρηματιστηριακή αξία της ΕΤΕ στις 31.12.2013 διαμορφώθηκε σε €9,2 δισ., έναντι €1,2 δισ. το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένης της ανακεφαλαιοποίησης. Η συνολική αξία συναλλαγών επί της μετοχής διαμορφώθηκε σε €2,1 δισ., μειωμένη σε σύγκριση με το επίπεδο του προηγούμενου έτους (€2,5 δισ.), αποτελώντας το 11,8% της ετήσιας αξίας συναλλαγών της εγχώριας κεφαλαιαγοράς, έναντι 19,8% το 2012.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΤΕ

Πηγές: Bloomberg, υπολογισμοί ΕΤΕ

Η ΜΕΤΟΧΗ

Το 2013 ήταν θετική χρονιά για το Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ), παρά τη συνέχιση της οικονομικής ύφεσης. Οι αυξήσεις κεφαλαίων των τραπεζών αλλά και η αναγωγή του ΧΑ σε αναδύομενη αγορά επέδρασαν θετικά στο Γενικό Δείκτη Τιμών και το μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών. Η μετοχή της ΕΤΕ παρουσίασε αυξημένη μεταβλητότητα, καταγράφοντας μέγιστη τιμή €9,9 την 20.05.2013 και ελάχιστη τιμή €1,8 την 08.04.2013, ενώ η τιμή κλεισίματος στις 31.12.2013 διαμορφώθηκε σε €3,9.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΤΕ⁽¹⁾

	2013	2012	2011	2010	2009
Τιμή τέλους έτους (σε €)	3,9	6,5	8,2	30,5	77,4
Μέγιστη τιμή έτους (σε €)	9,9	15,8	40,8	89,1	120,8
Ελάχιστη τιμή έτους (σε €)	1,8	4,5	7,2	30,3	34,7
Τυπική απόκλιση ημερησίων αποδόσεων ΕΤΕ (%)	6,6	6,2	5,4	3,8	4,0
Τυπική απόκλιση ημερησίων αποδόσεων κλάδου (%)	5,1	6,1	4,8	3,4	3,4
Χρηματιστηριακή αξία μετοχής τέλους έτους (σε δισ. €)	9,2	1,2	1,5	5,8	11,0
Συνολική αξία συναλλαγών μετοχής (σε δισ. €)	2,1	2,5	4,7	11,1	11,6
Λόγος συνολικής ετήσιας αξίας συναλλαγών μετοχής / ΧΑ (%)	11,8	19,8	22,6	31,7	26,2

Πηγή: ΧΑ, Bloomberg, υπολογισμοί ΕΤΕ

⁽¹⁾ Για λόγους συγκρισιμότητας οι τιμές των μετοχών έχουν προσαρμοστεί

ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

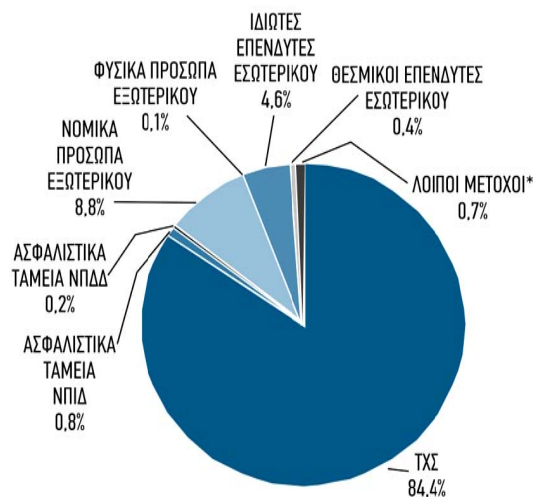
Το μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής Τράπεζας στις 31.12.2013 ήταν διαιρεμένο: α) σε 2.396.785.994 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία, β) σε 12.639.831 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές, βάσει Ν.3723/2008, ονομαστικής αξίας €5 η κάθε μία.

Την 29 Απριλίου 2013 η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε: α) τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €1 ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €10 η κάθε μία, β) τη μείωση της ονομαστικής αξίας έκαστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής (όπως διαμορφώθηκε μετά το reverse split) από €10 σε €0, 30, με σκοπό το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4α του ΚΝ 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ. στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.

Την 19 Ιουνίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστοποίησε την καταβολή ποσού €1.079 εκατ. σε μετρητά από τους ιδιώτες επενδυτές και ποσού €8.677 εκατ. από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και την έκδοση 2.274.125.874 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €0,30 ανά μετοχή.

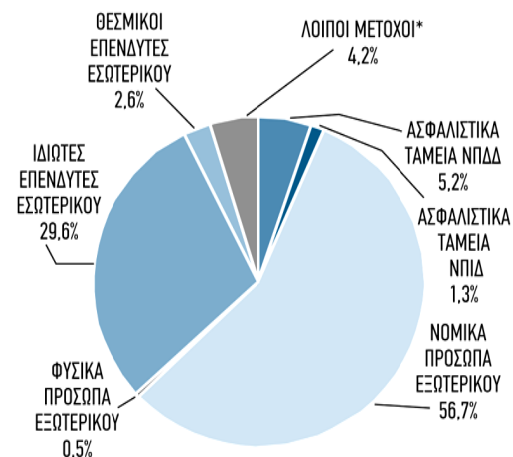
Το μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής Τράπεζας χαρακτηρίστηκε από ευρεία διασπορά, καθώς περιελάμβανε περίπου 227.600 μετόχους, θεσμικούς και ιδιώτες, στο τέλος Δεκεμβρίου 2013. Από τη μετοχική σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε στις 31.12.2013 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2) προκύπτει ότι το ΤΧΣ κατείχε το 84,4% του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ το 8,9% ήταν κατανεμημένο σε θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές του εξωτερικού και το 4,6% σε ιδιώτες επενδυτές εσωτερικού. Εξαιρουμένου του ποσοστού του ΤΧΣ, η συμμετοχή των θεσμικών και ιδιωτών επενδυτών εξωτερικού ανερχόταν σε 56,9%, ενώ των ιδιωτών επενδυτών εσωτερικού σε 29,4% (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΤΕ 31.12.2013

* Περιλαμβάνονται θυγατρικές ΕΤΕ, ΑΕ-ΕΠΕ-ΟΕ, τράπεζες, ασφαλιστικές, νοσοκομεία, ιδρύματα και κληροδοτήματα, σύλλογοι κ.ά.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΤΕ (ΕΚΤΟΣ ΤΧΣ) 31.12.2013

* Περιλαμβάνονται θυγατρικές ΕΤΕ, ΑΕ-ΕΠΕ-ΟΕ, τράπεζες, ασφαλιστικές, νοσοκομεία, ιδρύματα και κληροδοτήματα, σύλλογοι κ.ά.

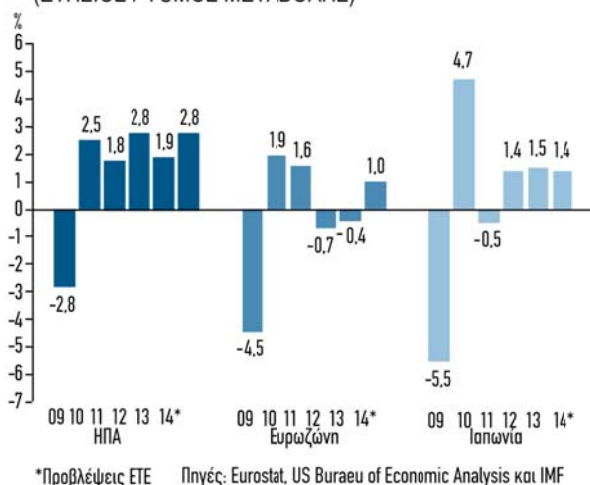
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το 2013, ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας μειώθηκε ελαφρώς σε 3,0%, από 3,2% το 2012, κυρίως λόγω της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας στις ΗΠΑ και στις αναδυόμενες οικονομίες. Συγκεκριμένα, ο ρυθμός μεταβολής της οικονομικής δραστηριότητας στις ΗΠΑ επιβραδύνθηκε σε 1,9% το 2013, από 2,8% το 2012, κυρίως λόγω της συστατικής δημοσιονομικής πολιτικής, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης των αναδυόμενων οικονομιών επιβραδύνθηκε σε 4,7% το 2013, από 5,0% το 2012. Όσον αφορά την οικονομία της Ευρωζώνης, η ύφεση διατηρήθηκε για δεύτερη συνεχή χρονιά, με την οικονομική δραστηριότητα να συρρικνώνεται κατά 0,4% το 2013, από -0,7% το 2012. Η οικονομία της Ιαπωνίας σημείωσε θετικό ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 1,5% το 2013, από 1,4% το 2012, στηριζόμενη από το συνδυασμό επεκτατικής νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.1
ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕΠ
(ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ)

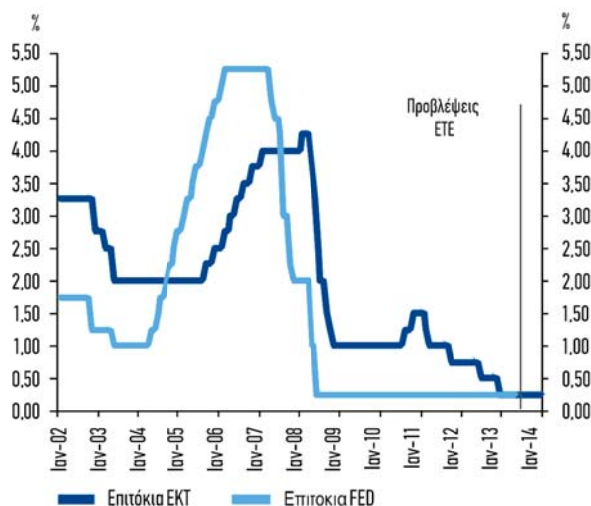

Η τιμή του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές ακολούθησε ανοδική πορεία το 2013, κυρίως λόγω αυξανόμενων γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική. Συγκεκριμένα, η τιμή του αργού πετρελαίου αυξήθηκε σε USD98 το βαρέλι στο τέλος του 2013, από USD92 το βαρέλι ένα έτος πριν, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 7,2%. Σε όρους μέσων ετήσιων τιμών, το πετρέλαιο αυξήθηκε σε USD98 το βαρέλι, από USD94 το 2012. Αντίθετα, οι τιμές των αγροτικών προϊόντων και των βιομηχανικών μετάλλων (σε όρους μέσων ετήσιων τιμών) σημείωσαν πτώση το 2013, σε σχέση με ένα χρόνο πριν, κατά 9,1% και 10,1%, αντίστοιχα. Ο ρυθμός πληθωρισμού υποχώρησε το 2013, σε 1,4%, από 2,0%

το 2012 στις ανεπτυγμένες οικονομίες και σε 5,8%, από 6,0% το 2012 στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Επίσης, ο δομικός πληθωρισμός (που εξαιρεί τις ιδιαίτερα ευμετάβλητες τιμές των τροφίμων και της ενέργειας) μειώθηκε το 2013 όσον αφορά τις τέσσερις κύριες ανεπτυγμένες οικονομίες σε 1,2%, από 1,5% το 2012. Αξίζει να σημειωθεί πως η μεγαλύτερη επιβράδυνση του δομικού πληθωρισμού παρατηρήθηκε στην οικονομία της Ευρωζώνης (1,1% το 2013, από 1,5% το 2012) κυρίως εξαιτίας της ύφεσης και της ανατίμησης του ευρώ (κατά 3,3% έναντι του Δολαρίου ΗΠΑ, από 1,29 μέσο όρο το 2012, σε 1,33 μέσο όρο το 2013).

Οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες διατήρησαν εξαιρετικά χαλαρή τη νομισματική τους πολιτική κατά τη διάρκεια του 2013. Πιο συγκεκριμένα, η Κεντρική Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ συνέχισε το τρίτο γύρο ποσοτικής χαλάρωσης, δεσμευόμενη να αγοράζει κρατικά ομόλογα των ΗΠΑ με ρυθμό της τάξης των USD45 δισ. ανά μήνα, επιπλέον της αγοράς ομολόγων συνδεδεμένων με ενυπόθηκα δάνεια της τάξεως των USD40 δισ. ανά μήνα (σύνολο USD85 δισ. ανά μήνα). Στη διάρκεια του έτους όμως (Μάιος 2013), η Κεντρική Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ εισήγαγε για πρώτη φορά την προοπτική σταδιακής απόσυρσης από τις αγορές χρεογράφων, ανακοινώνοντας εντέλει την έναρξη της σταδιακής απόσυρσης από τις αγορές χρεογράφων το Δεκέμβριο του 2013, με εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2014 (σύνολο USD75 δισ. ανά μήνα). Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προέβη σε μείωση του βασικού της επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης στο 0,25% κατά τη διάρκεια του 2013 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.2) και εισήγαγε μια νέα ρητορική συγκράτησης των προσδοκιών για τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια υπό την πίεση της ασθενούς ανά-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.2
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

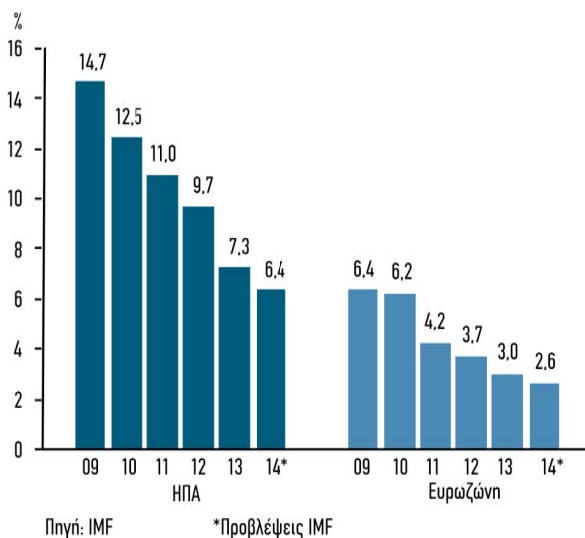

πτυξης και των αυξανόμενων πιέσεων για αποπληρωρισμό, δεσμευόμενη να διατηρήσει τα επιτόκια στα τρέχοντα ή και σε χαμηλότερα επίπεδα κατά το προσεχές διάστημα.

Σε σχέση με τη δημοσιονομική πολιτική, το δημοσιονομικό έλλειμμα στις ΗΠΑ διαμορφώθηκε αρκετά χαμηλότερα στο 7,3% του ΑΕΠ το 2013, από 9,7% το 2012, ενώ στην Ευρωζώνη μειώθηκε στο 3,0% του ΑΕΠ το 2013, από 3,7% το 2012 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.3) καταδεικνύοντας την πρόθεση των αρμοδίων αρχών, και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, να διατηρήσουν αμετάκλητη την πορεία της δημοσιονομικής προσαρμογής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.3
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ
(ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ)

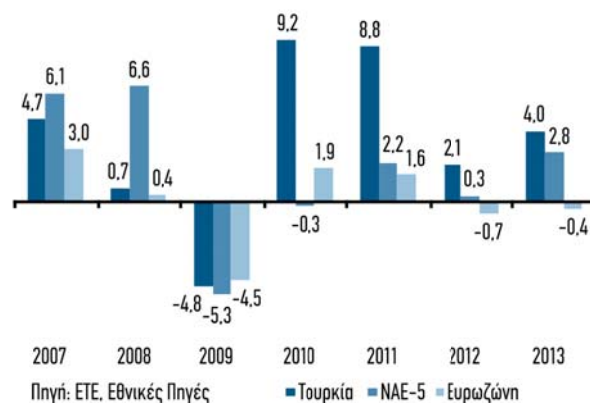

Νοτιοανατολική Ευρώπη (ΝΑΕ-5) και Τουρκία

Στην Τουρκία, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας επιταχύνθηκε σημαντικά και οι επιδόσεις του τραπεζικού συστήματος παρέμειναν ισχυρές. Εντούτοις, οι εξωτερικές ανισορροπίες διευρύνθηκαν. Η οικονομική ανάκαμψη οφείλεται στην ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης, παρά την περιορισμένη ρευστότητα, καθώς οι αρχές έλαβαν μέτρα για τη συγκράτηση του ρυθμού επέκτασης της πιστωτικής δραστηριότητας στο 15% και τον περιορισμό των αθρόων εισροών κεφαλαίου, σε μια προσπάθεια αποφυγής χρηματοοικονομικής αστάθειας. Ως εκ τούτου, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ επιταχύνθηκε στο 4% το 2013 από 2,2% το 2012. Αρνητική εξέλιξη αποτελεί η διεύρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο αποτελεί την «αχίλλειο πτέρνα» της οικονομίας, σε 7,8% του ΑΕΠ το 2013 από 6,2% το

2012. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η διεύρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2013 οφείλεται αποκλειστικά στην προσωρινή επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου του χρυσού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.4
ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΑΕΠ (%)

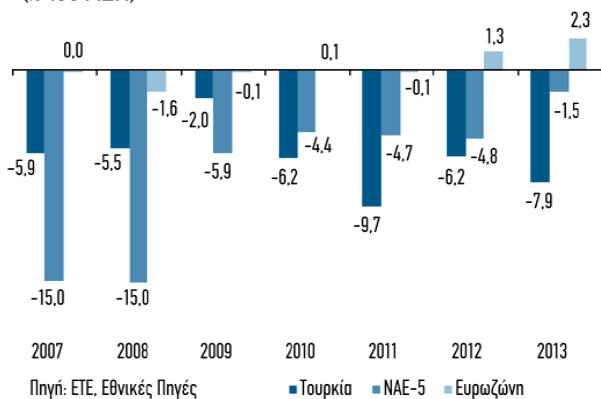
Εν μέσω ισχυρότερης οικονομικής ανάπτυξης και παρά την περιορισμένη ρευστότητα, τα θεμελιώδη μεγέθη του τραπεζικού τομέα της Τουρκίας βελτιώθηκαν και η επίδοσή του παρέμεινε εντυπωσιακή. Ειδικότερα: i) η απόδοση των μέσων ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε στο 14,2% το 2013, ελάχιστα χαμηλότερα από την επίδοση του 2012 (15,7%), ii) ο λόγος των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ως προς τα συνολικά ακαθάριστα δάνεια υποχώρησε στο 2,8% το Δεκέμβριο του 2013 από 2,9% το Δεκέμβριο του 2012, και iii) ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας μετριάστηκε στο 15,3% το Δεκέμβριο του 2013 από 17,8% το Δεκέμβριο του 2012, λόγω της σημαντικής επιτάχυνσης του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης (σε 32,2% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2013 από 15,3% το Δεκέμβριο του 2012), αλλά παρέμεινε σημαντικά υψηλότερα από το ελάχιστο απαιτούμενο όριο του 8,0%.

Στη ΝΑΕ-5, η οποία περιλαμβάνει τις χώρες Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, Σερβία, η οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε, οι εξωτερικές ανισορροπίες μετριάστηκαν και οι επιδόσεις του τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκαν. Η ισχυρή οικονομική ανάπτυξη και η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών οφείλονται στην ενίσχυση της εξωτερικής ζήτησης. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ενισχύθηκαν σημαντικά το 2013, αντανakλώντας, μεταξύ άλλων, την αυξανόμενη διείσδυση στις εκτός Ευρώπης ταχέως αναπτυσσόμενες περιοχές, την ενίσχυση της εξαγωγικής βάσης (κυρίως στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, ο οποίος αποτε-

λεί σήμερα το 40% των εξαγωγικών αγαθών της Ρουμανίας, της μεγαλύτερης οικονομίας στη ΝΑΕ-5), και, σε μικρότερο βαθμό, τη συνεχιζόμενη ασθενή ανάκαμψη της Ευρωζώνης, η οποία είναι ο κύριος εμπορικός εταίρος της περιοχής. Η χαμηλή εσωτερική ζήτηση συνεισέφερε στον περιορισμό των εξωτερικών ανισορροπιών, αντανακλώντας, μεταξύ άλλων, χαμηλότερες εισροές κεφαλαίου και συγκρατημένη πιστωτική επέκταση, η οποία οφείλεται στην περιορισμένη χρηματοδότηση του κατά πλειοψηφία υπό ξένο έλεγχο τραπεζικού συστήματος από τις μητρικές τράπεζες και την εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων στη χορήγηση δανείων. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ στη ΝΑΕ-5 επιταχύνθηκε σε 2,8% (υψηλό 5ετίας) σε ετήσια βάση το 2013 από 0,3% το 2012, και η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών, η οποία ξεκίνησε με την παγκόσμια οικονομική και χρηματοοικονομική κρίση του 2009, ενισχύθηκε, με το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να μειώνεται στο ιστορικά χαμηλό 1,5% του ΑΕΠ το 2013 από 4,8% του ΑΕΠ το 2012 και το πολυετές υψηλό του 15% του ΑΕΠ το 2008.

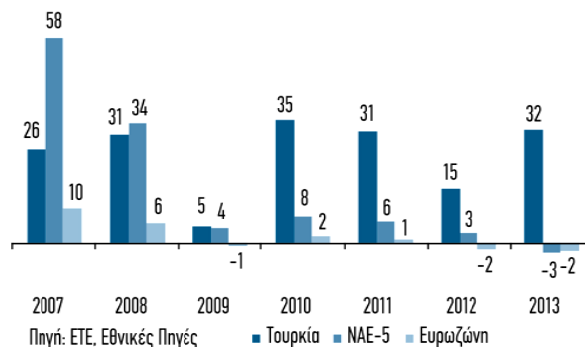
Εν μέσω ευνοϊκού λειτουργικού περιβάλλοντος, τα θεμελιώδη μεγέθη του τραπεζικού συστήματος στη ΝΑΕ-5

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.5
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
(% του ΑΕΠ)

ενισχύθηκαν και οι επιδόσεις του βελτιώθηκαν. Πράγματι, i) ο τραπεζικός τομέας επέστρεψε στην κερδοφορία κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2013, με τα κέρδη να εκτιμώνται σε €716 εκατ., έναντι μικρών ζημιών €76 εκατ. το 2012, ii) ο ρυθμός σχηματισμού μη εξυπηρετούμενων δανείων επιβραδύνθηκε, με τα προβληματικά δάνεια ως ποσοστό των συνολικών δανείων να επιδεινώνονται με βραδύτερο ρυθμό, κυμαινόμενα μεταξύ 11,6% (ΠΓΔΜ) και 24,3% (Αλβανία) το Σεπτέμβριο 2013 έναντι 10,5% (ΠΓΔΜ) και 22,8% (Αλβανία) το Δεκέμβριο του 2012, και iii) ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος σε ικανοποιητικά επίπεδα,

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.6
ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ
ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ετήσια μεταβολή, %)

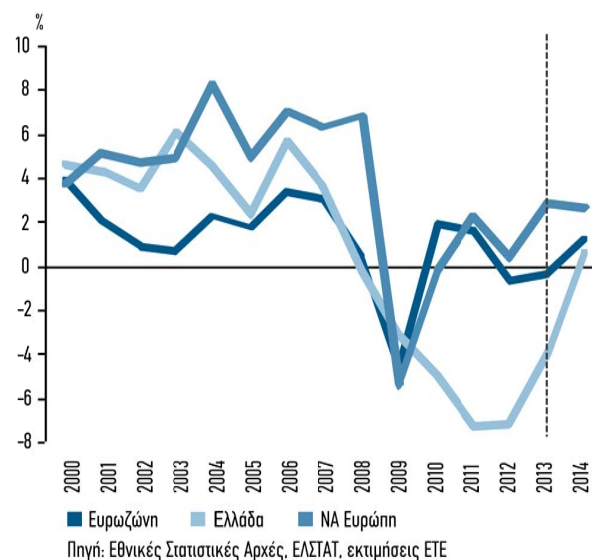

κυμαινόμενος μεταξύ 13,9% (Ρουμανία) και 19,9% (Σερβία) το Σεπτέμβριο του 2013 έναντι 14,9% (Ρουμανία) και 19,9% (Σερβία) το Δεκέμβριο του 2012.

1.2 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

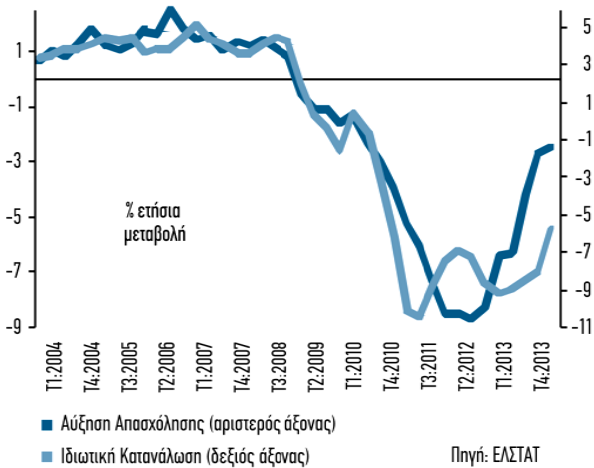
Μετά από έξι συνεχή χρόνια έντονης συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας, η ύφεση έδειξε τα πρώτα σημάδια επιβράδυνσης το 2013, με την ετήσια μείωση του ΑΕΠ να διαμορφώνεται στο -3,9% από -7% το 2012.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.1
ΡΥΘΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

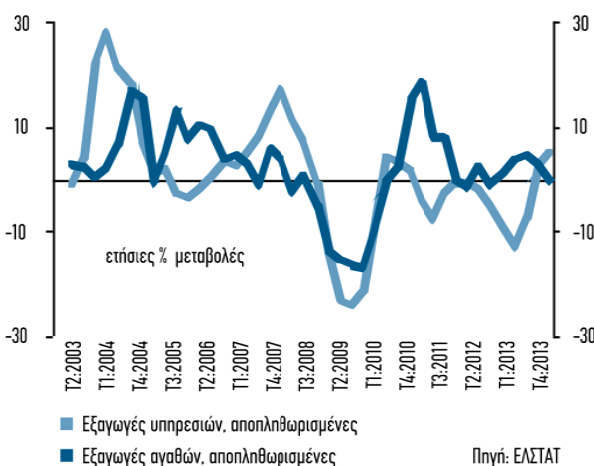
Η εξασθένιση των υφεσιακών πιέσεων έγινε περισσότερο αισθητή στο β' εξάμηνο του 2013 (μείωση του ΑΕΠ κατά -2,7% σε ετήσια βάση), λόγω της θετικής συνεισφοράς των καθαρών εξαγωγών (αύξηση εξαγωγών αλλά, κυρίως, συνέχιση μείωσης των εισαγωγών), ενώ η εγχώρια ζήτηση εμφανίστηκε λιγότερο αδύναμη, αν και η κάμψη της συνεχίστηκε.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.2
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

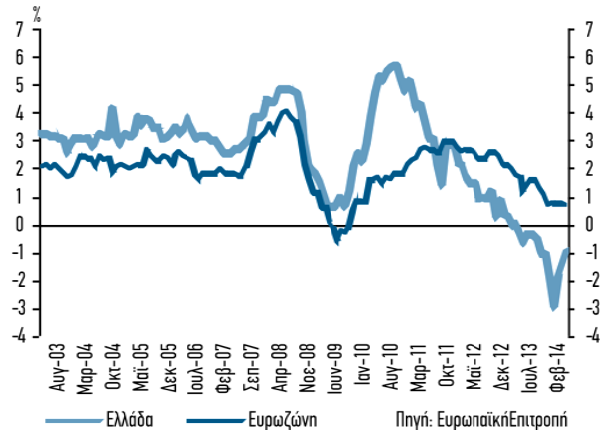
Η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 6% σε ετήσια βάση συνεχίστηκε αντανακλώντας τη συνδυαστική επίδραση από την περαιτέρω προσαρμογή στους μισθούς (-6,9% ετησίως το 2013), τη συρρίκνωση στην απασχόληση (-4% το 2013) και την απομείωση της αξίας της ακίνητης περιουσίας των νοικοκυριών. Ωστόσο, το επιχειρηματικό κλίμα αλλά και οι επιδόσεις επιμέρους κλάδων παρουσίασαν βελτίωση, κυρίως σε τομείς που σχετίζονται με τον τουρισμό, ενώ ο βαθμός χρησιμοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας στους εξαγωγικούς τομείς της βιομηχανίας συνέκλινε προς το μακροχρόνιο μέσο όρο της. Η βελτίωση αυτή δε μετουσιώθηκε όμως σε ανάκαμψη της επενδυτικής δαπάνης, η οποία παρέμεινε υπό έντονη πίεση (μείωση επιχειρηματικών επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά 4,1%) εξαιτίας της συνεχιζόμενης αβεβαιότητας για το σημείο σταθεροποίησης της

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.3
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Σταθ. τιμές

εγχώριας ζήτησης και της εξαιρετικά σταδιακής βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας στον ιδιωτικό τομέα, παρά την επιτάχυνση στη διαδικασία εκκαθάρισης των οφειλών της Γενικής Κυβέρνησης. Σε αυτό το πλαίσιο η τάση απομόχλευσης, κυρίως από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις αλλά και τα νοικοκυριά, συνεχίστηκε ενώ η συνολική καταθετική βάση της οικονομίας μειώθηκε κατά 0,4% ή €0,7 δισ. σε σύγκριση με το 2012.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.4
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

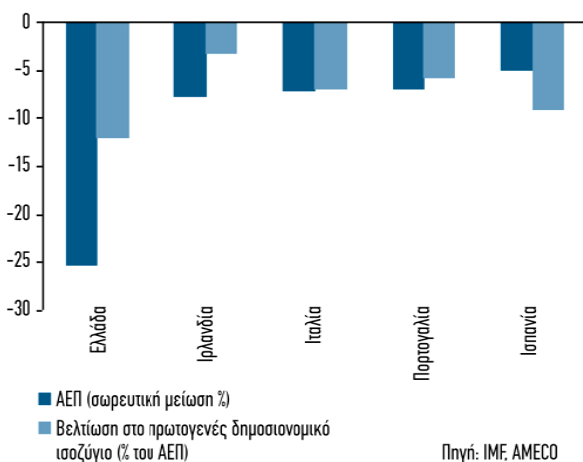

Σχετικά με τις επενδύσεις σε ακίνητα, η συρρίκνωσή τους συνεχίστηκε (μείωση οικιστικών επενδύσεων κατά 37,8% ετησίως σε σταθερές τιμές το 2013), με τη σωρευτική μείωση στις τιμές ακινήτων από την κορύφωσή τους μέχρι και το δ' τρίμηνο του 2013 να ανέρχεται στο 34% του ΑΕΠ.

Οι καθαρές εξαγωγές συνεισέφεραν 2 ποσοστιαίες μονάδες στην αύξηση του ΑΕΠ το 2013, λόγω της περαιτέρω μείωσης των εισαγωγών (-5,3% ετησίως σε σταθερές τιμές το 2013) και των ισχυρών εξαγωγών στον τομέα τουριστικών υπηρεσιών. Είναι σημαντικό να τονίσουμε πως οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν μόνο κατά 1,8% σε σταθερές τιμές, αντανακλώντας τη στασιμότητα των εμπορευματικών εξαγωγών που απορρέει από την αδυναμία των περισσότερων οικονομιών της Ευρωζώνης, αλλά και τις δυσμενείς τάσεις στο εμπόριο με χώρες εκτός ΕΕ. Ωστόσο οι καθαρές εισπράξεις από τον τουρισμό σημείωσαν ισχυρή αύξηση (+20% ή 0,9% του ΑΕΠ συγκριτικά με το 2012), ενώ οι συνολικές εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν, σε ονομαστικούς όρους κατά 6,8% (ή -2,2% του ΑΕΠ). Ως εκ τούτου, η προσαρμογή στο εξωτερικό ισοζύγιο συνεχίστηκε με ισχυρό ρυθμό το 2013, με το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το ισοζύγιο πληρωμών) να κλείνει το έτος με πλεό-

νασμα, το πρώτο, μετά από δεκαετίες (0,7% του ΑΕΠ το 2013).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.5
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ - ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΑΕΠ

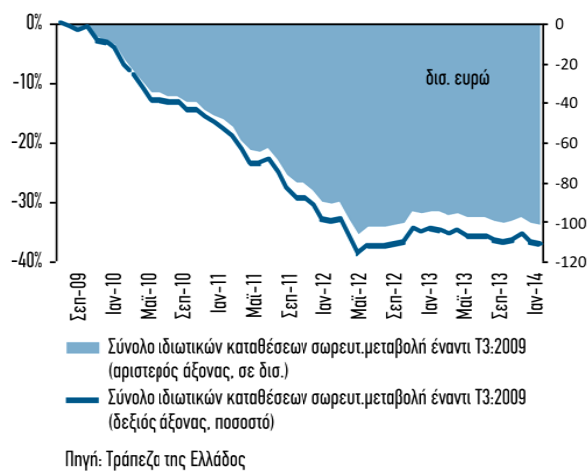

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας παρέμειναν δυσμενείς, παρά την επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης της απασχόλησης για το 2013 (-4% ετησίως έναντι -8% το 2012). Το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε στο υψηλότερο επίπεδο 45 ετών και διαμορφώθηκε σε 27,5% το τέταρτο τρίμηνο του 2013, αντανακλώντας το υψηλό κοινωνικό κόστος της οικονομικής κρίσης και τις έντονες πιέσεις στην καταναλωτική και επενδυτική συμπεριφορά νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Η συνεχιζόμενη ύφεση, σε συνδυασμό με τις θεσμικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, οδήγησαν σε περεταίρω μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας (-6,9% το 2013 και -13,1% σωρευτικά από το 2009) και ενίσχυσαν τις αποπληθωριστικές τάσεις στην οικονομία, με τον πληθωρισμό να εισέρχεται σε αρνητικό έδαφος το 2013 (-0,9% ετησίως το 2013). Υπό αυτό το πρίσμα, η απώλεια ανταγωνιστικότητας σε όρους εργασιακού κόστους της ελληνικής οικονομίας – συγκριτικά με τους εμπορικούς της εταίρους– που σημειώθηκε την προηγούμενη δεκαετία, αναστράφηκε πλήρως.

Οι εντατικές προσπάθειες της Ελλάδας να αντιμετωπίσει τις δημοσιονομικές ανισορροπίες, είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος Γενικής Κυβέρνησης για πρώτη φορά μετά από 12 έτη. Η υπερ-απόδοση στην εκτέλεση του προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης το 2013 –σε σχέση με τους στόχους του Προγράμματος για ισοσκελισμένο προϋπολογισμό–

ανήλθε σε 0,8% του ΑΕΠ (σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξαιρουμένης της επίδρασης από το καθαρό κόστος στήριξης του τραπεζικού τομέα και συγκεκριμένων κατηγοριών έκτακτων εσόδων του προϋπολογισμού). Η προσαρμογή βασίστηκε κυρίως σε μόνιμες περικοπές δαπανών, ενώ τα έσοδα συνέκλιναν σταδιακά με τους στόχους του Προϋπολογισμού, υποστηριζόμενα από την επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης του ΑΕΠ και την βελτίωση της αποτελεσματικότητας στη συλλογή φόρων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.6
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

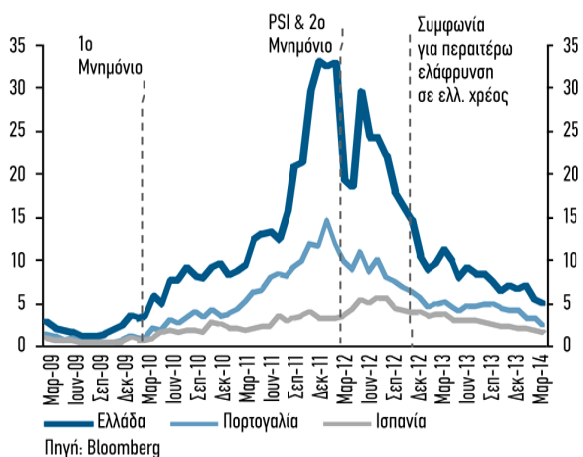

Η 2η και 3η αξιολόγηση του προγράμματος οικονομικής στήριξης της χώρας ολοκληρώθηκε επιτυχώς μέχρι τον Ιούλιο του 2013, έχοντας ως αποτέλεσμα την έγκριση των σωρευτικών εκταμιεύσεων ποσού €10 δισ. από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), €1,5 δισ. από τις επιστροφές κερδών του χαρτοφυλακίου SMP της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης το 2012 και €1,8 δισ. από το ΔΝΤ. Επιπλέον, άλλο €1 δισ. ευρώ, η απόδοση του οποίου συναρτήθηκε από την υλοποίηση των πρόσθετων όρων, εκταμιεύθηκε τελικά το Δεκέμβριο του 2013.

Τον Απρίλιο του 2014 ολοκληρώθηκε η 4η αξιολόγηση του Προγράμματος, η οποία οδήγησε σε σταδιακή εκταμίευση προγραμματισμένης χρηματοδότησης έως και €12 δισ. μέχρι τον Ιούλιο, καλύπτοντας τις χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας τουλάχιστον μέχρι τα τέλη του 2014. Η επάνοδος του Ελληνικού Δημοσίου στις αγορές τον Απρίλιο του 2014 με έκδοση κοινοπρακτικού πενταετούς ομολόγου, για πρώτη φορά μετά από μία τετραετία και η άντληση από αυτήν €3 δισ. υπογραμμίζει την εμπέδωση της εμπιστοσύνης στην οικονομία και επεκτείνει περαι-

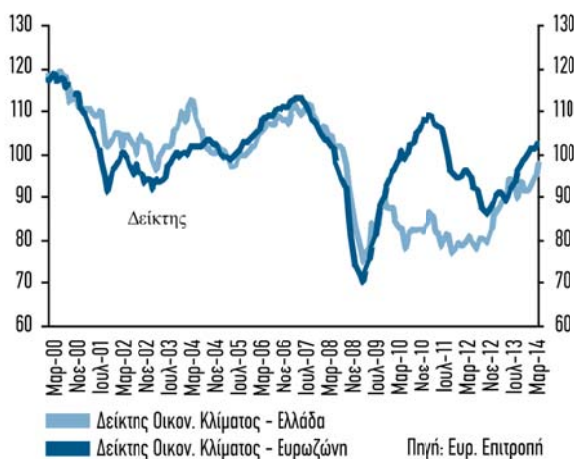
τέρω την περίοδο για την οποία οι χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας είναι πλήρως καλυμμένες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.7
ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ 10ΕΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ

Η πρόοδος στην υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων συνεχίστηκε, αν και με βραδύτερο ρυθμό από τον αρχικό προγραμματισμό, όπως συμβαίνει και με το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων. Η σχετικά αργή πρόοδος οφείλεται σε τεχνικές δυσκολίες, αδύναμες συνθήκες αγοράς και καθυστερήσεις, οι οποίες αντανακλούν σε κάποιες περιπτώσεις, ασυμβατότητες με τους κανόνες ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις βιομηχανίες δικτύων και ενέργειας. Ωστόσο, στις σημαντικότερες ιδιωτικοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2013, αξίζει να αναφερθεί η πώληση μεριδίου 31% της εταιρείας Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), που συμφωνήθηκε το Ιούνιο, καθώς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.8
ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

και η πώληση της εταιρείας στοιχημάτων (ΟΠΑΠ), που ολοκληρώθηκε το τέταρτο τρίμηνο του 2013.

Αναμενόμενες εξελίξεις – Προοπτικές

Αναφορικά με τις μακροοικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα, το 2014 αναμένεται να είναι το πρώτο έτος θετικού ρυθμού ανάπτυξης μετά από 6 χρόνια ύφεσης. Η προσαρμογή στην ιδιωτική κατανάλωση θα συνεχιστεί το 2014 –αν και σε μικρότερο ρυθμό σε σχέση με το 2013 (εκτιμάται -1,8% ετησίως έναντι -6% το 2013)– καθώς οι συνθήκες στην αγορά εργασίας θα σταθεροποιηθούν (συνεισφέροντας και στη βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης), η προσαρμογή των μισθών τείνει να ολοκληρωθεί, ενώ η στήριξη στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών θα υπάρξει από το συνεχιζόμενο αποπληθωρισμό της οικονομίας και τις χαμηλότερες τιμές, σε διεθνές επίπεδο, ορισμένων εμπορευμάτων σχετιζόμενων με την κατανάλωση, γεγονός που είναι ήδη εμφανές στο δεύτερο εξάμηνο του 2013.

Η στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας από τις καθαρές εξαγωγές εκτιμάται πως θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα και το 2014, αντανάκλωντας μια μεγαλύτερη απόδοση στις εξαγωγές αγαθών και στον τουρισμό – καθώς το οικονομικό περιβάλλον στην Ευρωζώνη εμφανίζεται βελτιωμένο– ενώ η δαπάνη για εισαγωγές θα σταθεροποιηθεί, καθώς η εγχώρια ζήτηση θα εμφανίζει τάση ανάκαμψης. Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιωθούν σημαντικά από τα μέσα του 2014, με το ποσοστό ανεργίας για το σύνολο του έτους να μειώνεται περίπου στο 26%.

Οι ευνοϊκές τάσεις στις παραγγελίες για εξαγωγές, η διατηρήσιμη δυναμική στον τομέα του τουρισμού και η επανεκκίνηση των μεγάλων κατασκευαστικών έργων υποδομής από τις αρχές του 2014, αναμένεται να στηρίξουν την επενδυτική και εν συνεχεία την καταναλωτική δαπάνη. Παράλληλα, η ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, η επιτάχυνση του ρυθμού υλοποίησης του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και της αξιοποίησης πόρων από την ΕΕ και άλλων επικουρικών πρωτοβουλιών (π.χ. επενδυτικό ταμείο), σε συνδυασμό με τη σταθερή ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος, αναμένεται να συμβάλλουν στην επιτάχυνση της βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας στην ελληνική οικονομία το 2014.

1.3 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κατά το 2013, στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα επήλθαν ριζικές δομικές αλλαγές. Οι αποφασιστικότεροι παράγοντες που δρομολόγησαν αυτές τις εξελίξεις ήταν η επιτυχής ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών στα μέσα του έτους καθώς και οι πολλαπλές συγχωνεύσεις τραπεζών που επέφεραν σημαντική συγκέντρωση στον εγχώριο τραπεζικό κλάδο. Ένα άλλο σημαντικό γεγονός, η κυπριακή τραπεζική κρίση του Απριλίου, είχε περιορισμένη επίδραση στην εγχώρια τραπεζική αγορά, παρά την συσχέτιση των δύο χωρών και τη σημαντική παρουσία κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα. Η ομαλή μετάβαση των τοπικών δικτύων των κυπριακών τραπεζών σε ελληνική τράπεζα εξάλειψε τον κίνδυνο για τους καταθέτες καθώς και την πιθανότητα μετάδοσης της κρίσης.

Το κύμα εξαγορών και συγχωνεύσεων είχε σημαντικό αντίκτυπο στους τραπεζικούς ισολογισμούς και τα οικονομικά αποτελέσματα, αυξάνοντας παράλληλα το βαθμό συγκέντρωσης του κλάδου. Οι τράπεζες κατέγραψαν κέρδη περιόδου, ενσωματώνοντας τη θετική επίδραση αρνητικής υπεραξίας που προέκυψε από τις εξαγοραζόμενες τράπεζες, ενώ μεσοπρόθεσμα αναμένονται σημαντικές συνέργειες σε επίπεδο λειτουργικού και χρηματοδοτικού κόστους. Σε αυτή την κατεύθυνση, η συλλογική σύμβαση εργασίας, που υπεγράφη με την ΟΤΟΕ τον Ιούλιο του 2013, συνέβαλε σε επιπλέον μείωση του μισθολογικού κόστους κατά σχεδόν 10%, ενώ ιδιαίτερα σημαντική είναι και η συνεισφορά των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου του προσωπικού που εφάρμοσαν σχεδόν όλες οι τράπεζες και είχαν σαν αποτέλεσμα την αποχώρηση περίπου 6.000 τραπεζοϋπαλλήλων κατά τη διάρκεια του 2013.

Το τραπεζικό σύστημα υπέστη βαθιά αναδιοργάνωση, που δημιούργησε ένα νέο τραπεζικό τοπίο, με λιγότερα και ισχυρότερα τραπεζικά ιδρύματα, εξαλείφοντας την υπερβάλλουσα δυναμικότητα και αξιοποιώντας συνέργειες. Σύμφωνα με στοιχεία τέλους Σεπτεμβρίου 2013 (Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2013, Φεβρουάριος του 2014), το ενεργητικό των τεσσάρων συστημικών τραπεζών αποτελούσε το 91,6% του συνολικού ενεργητικού του τραπεζικού συστήματος, έναντι 63,4% το 2009.

Κατά το 2013 η καταγραφή νέων επισφαλειών επέδειξε σαφείς τάσεις επιβράδυνσης, συγκριτικά με το 2012 που υπήρξε ένα έτος δημιουργίας επισφαλειών σε επίπεδα

ρεκόρ. Παρόλα αυτά, η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου συνέχισε να χειροτερεύει και παρέμεινε υπό συνθήκες πίεσης λόγω των συνεχιζόμενων υφεσιακών πιέσεων στην οικονομία και της αύξησης της ανεργίας. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω παραγόντων, το κόστος κινδύνου αποκλιμακώθηκε αλλά παρέμεινε σε υψηλό επίπεδο, επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα των τραπεζών, αφού αποτέλεσε τον σημαντικότερο παράγοντα επηρεασμού της κερδοφορίας τους.

Η συνολική καταθετική βάση της ελληνικής οικονομίας ανέκαμψε από το χαμηλό 8ετίας που σημειώθηκε τον Ιούνιο του 2012, σημειώνοντας αύξηση 8,1% (ή €14,2 δισ.) μεταξύ Ιουλίου 2012 και Δεκεμβρίου 2013, αν και η ευνοϊκή αυτή τάση φαίνεται να έχασε τη δυναμική της μετά την εμπλοκή των αποταμιευτών στην αντιμετώπιση της τραπεζικής κρίσης στην Κύπρο κατά την ίδια περίοδο. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη απομόχλευση των ισολογισμών, οδήγησε σε σημαντική βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας των εγχωρίων τραπεζών με αποτέλεσμα αφενός τον περιορισμό της εξάρτησης από την χρηματοδότηση της ΕΚΤ, αφετέρου τη δραστική μείωση σε επίπεδο κλάδου ή και εξάλειψη από πλευράς κάποιων τραπεζών της άντλησης κεφαλαίων από τον μηχανισμό έκτακτης παροχής ρευστότητας (ELA).

Μετά τις αυξήσεις κεφαλαίων που ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2013, οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών αποκαταστάθηκαν, με αποτέλεσμα ο δείκτης EBA Core Tier I να διαμορφωθεί σε 11,9% σε επίπεδο τραπεζικών ομίλων (στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τέλος Ιουνίου 2013).

Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος διεξήγαγε νέα άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, βάσει των στοιχείων τέλους Ιουνίου 2013, προκειμένου να επικαιροποιήσει τις κεφαλαιακές ανάγκες των ελληνικών τραπεζών με βάση το Μνημόνιο. Οι κεφαλαιακές ανάγκες που προέκυψαν για το σύνολο των ελληνικών εμπορικών τραπεζών εκτιμήθηκαν σε €6,4 δισ. σύμφωνα με το βασικό σενάριο της άσκησης. Η Τράπεζα της Ελλάδος ζήτησε από τις τράπεζες να υποβάλουν τα κεφαλαιακά τους σχέδια μέχρι τα μέσα Απριλίου του 2014 για την κάλυψη των επιπλέον κεφαλαιακών αναγκών. Κατόπιν αυτών, οι τράπεζες Πειραιώς, Alpha, Eurobank και η Εθνική Τράπεζα προχώρησαν σε νέες αυξήσεις κεφαλαίου, ώστε να καλύψουν τις κεφαλαιακές τους ανάγκες και να δημιουργήσουν κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα βρίσκεται σε τροχιά αναδιάταξης και ανάκαμψης, μετά την ανακεφαλαιοποίησή του από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), την ανάκαμψη και σταθεροποίηση των καταθέσεων –απόρροια της σημαντικής βελτίωσης της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της χώρας και του τραπεζικού συστήματος– τη δραστική και συνεχιζόμενη μείωση του λειτουργικού κόστους και τη συνεχιζόμενη απομείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών του δανειακού χαρτοφυλακίου. Οι τάσεις αυτές αναμένεται να ενισχυθούν, με την επάνοδο της οικονομίας σε τροχιά ανάπτυξης. Τέλος, οι αυξήσεις κεφαλαίου των τραπεζών εντός του 2014, ενισχύουν περαιτέρω την κεφαλαιακή τους διάρθρωση και τις θωρακίζουν έναντι μελλοντικών κινδύνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

Την 31.12.2013 το χαρτοφυλάκιο δανείων λιανικής του Ομίλου της ΕΤΕ, πριν την αφαίρεση των προβλέψεων, διαμορφώθηκε σε €43,2 δισ., μειωμένο κατά 5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Εξ αυτών, €29,1 δισ. αποτελούσαν το χαρτοφυλάκιο λιανικής της Τράπεζας.

Στεγαστική πίστη

Το 2013 ήταν ο έκτος χρόνος συνεχόμενης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, με υψηλούς ρυθμούς ανεργίας της τάξεως του 27%, μείωση ονομαστικών μισθών περισσότερο από 30% και υψηλότερη φορολόγηση που οδήγησαν σε χαμηλότερα διαθέσιμα εισοδήματα. Στη διάρκεια του 2013, οι τιμές των ακινήτων υποχώρησαν κατά 10,5%, έναντι 11,8% για το έτος 2012 και 5,5% το 2011. Από το τρίτο τρίμηνο του 2008, οι τιμές των ακινήτων υπέστησαν αθροιστική μείωση της τάξης του 34,3% ενώ αναμένεται μικρή μείωση και το 2014.

Ο όγκος των νέων στεγαστικών δανείων διατηρήθηκε ιδιαίτερα χαμηλός το 2013 κι ανήλθε σε €28 εκατ. έναντι €48 εκατ. το 2012. Ο μέσος λόγος δανείου προς αξία εξασφάλισης (LTV ratio) των δανείων που εγκρίθηκαν εντός του 2013 ήταν 54,5% σε σχέση με 62,8% που ήταν το 2012. Ο δείκτης δόσης προς εισόδημα (PTI) μειώθηκε σε 21,0% το 2013 σε σχέση με 25,1% το 2012. Το ποσοστό έγκρισης δανείων το 2013 ανήλθε σε 49,0%. Το μέσο περιθώριο τιμολόγησης το 2013 ανήλθε σε 362 μ.β., στα ίδια επίπεδα με το 2012 αλλά υψηλότερο από το αντίστοιχο την περίοδο 2009-2011. Παράγοντες που επηρέασαν τις παραπάνω εξελίξεις είναι η μεγάλη πτώση της ζήτησης και η εφαρμογή αυστηρότερων όρων πιστοδότησης.

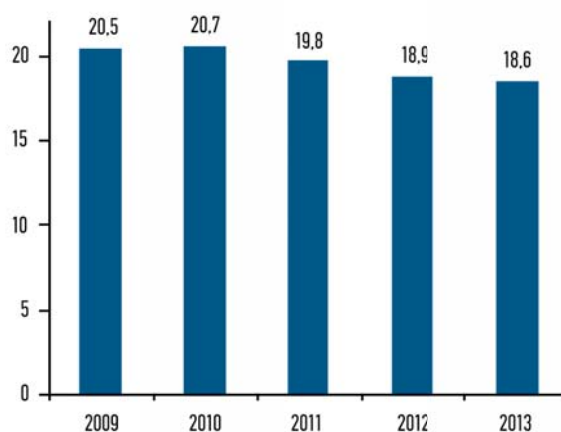
Το δανειακό χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων της ΕΤΕ προ προβλέψεων απομείωσης ανήλθε σε €18,6 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 από €18,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου του 2012.

Κατά το 2013, τα δάνεια με καθυστέρηση άνω των 180 ημερών συνέχισαν να αυξάνονται, αλλά με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Η Τράπεζα εστίασε την προσοχή της στην προληπτική αντιμετώπιση των πελατών με προβλήματα στην ομαλή εξυπηρέτηση των οφειλών τους. Ειδικότερα, για τους απολύτως ενήμερους πελάτες και τους πελάτες με ελαφρά καθυστέρηση εφαρμόσε πρόγραμμα διευκόλυνσης ή αναδιάρ-

θρωσης των οφειλών τους και ταυτόχρονα επιμήκυνσης της διάρκειας του δανείου. Επιπλέον, στην περίπτωση μεγαλύτερης καθυστέρησης (άνω των 90 ημερών), η Τράπεζα εφαρμόσε αντίστοιχα προγράμματα ρύθμισης οφειλών, τα οποία προσφέρουν τη δυνατότητα καταβολής μέρους της οφειλόμενης δόσης προσαρμοσμένης στο διαθέσιμο εισόδημα του δανειολήπτη. Στα ρυθμισμένα δάνεια δίνεται η δυνατότητα επιμήκυνσης της διάρκειας του δανείου μέχρι και τα 45 χρόνια, με περιθώριο επιτοκίου αυξημένο κατά 30 μ.β. σε σχέση με την πρότερη τους τιμολόγηση και με ελάχιστο περιθώριο στις 200 μ.β.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 το ρυθμισμένο χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων για την Τράπεζα ανήλθε, μετά από προβλέψεις, σε €3.918 εκατ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.1
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ-ΔΙΣ. €)

Πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια

Κατά το 2013 η Τράπεζα συνέχισε τη στρατηγική βελτίωσης της ρευστότητας, μέσω της προώθησης χρήσης της χρεωστικής κάρτας στα μηχανήματα σε σημεία πωλήσεων POS, της εξυγίανσης του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών και της παροχής μέτρων διευκόλυνσης σε πελάτες με υψηλή πιθανότητα αθέτησης.

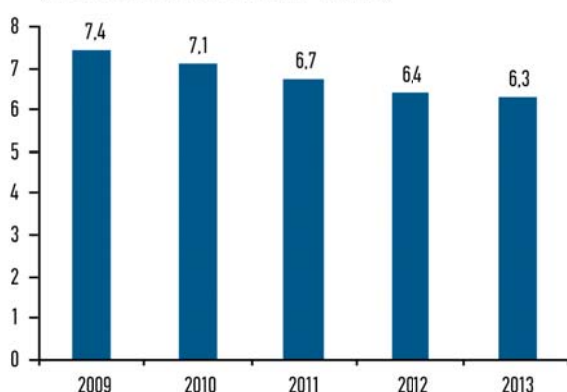
Παράλληλα προχώρησε στην απορρόφηση του υγιούς χαρτοφυλακίου καρτών των τραπεζών FBBank και Probank, στο πλαίσιο της διαδικασίας συγχώνευσής τους με την ΕΤΕ.

Ειδικότερα, αναφορικά με τις χρεωστικές κάρτες, στρατηγικός στόχος παρέμεινε η αύξηση χρήσης τους στα μηχανήματα POS για αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Προς το σκοπό αυτό, υλοποιήθηκε πρόγραμμα επιβρά-

βευσης και ενίσχυσης της χρήσης «Δώρο τα Ψιλά». Το πρόγραμμα έτυχε ευρείας αποδοχής, με αύξηση του μηνιαίου τζίρου χρεωστικών καρτών σε POS κατά 50% και αύξηση των ενεργών λογαριασμών σε POS πάνω από 40%, ενώ η δυναμική του υψηλού τζίρου διατηρήθηκε και μετά τη λήξη του προγράμματος, γεγονός που επιβεβαιώνει τα περιθώρια περαιτέρω διεύθυνσης των χρεωστικών προϊόντων στην ελληνική αγορά.

Παράλληλα, η Τράπεζα εισήγαγε τον Οκτώβριο τη νέα άυλη προπληρωμένη κάρτα, Virtual Prepaid

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.2
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ -ΔΙΣ. €)

MasterCard, συμπληρώνοντας τη γκάμα των παρεχόμενων υπηρεσιών με ένα προϊόν αμιγώς ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης. Η κάρτα που παρέχεται σε υφιστάμενους πελάτες-χρήστες της υπηρεσίας Internet Banking της Τράπεζας, επιτρέπει τη διενέργεια συναλλαγών στο διαδίκτυο, καταγράφοντας ήδη σημαντική αποδοχή, καθώς σε λιγότερο από ένα χρόνο εκδόθηκαν περισσότερες από 8.000 κάρτες.

Η Τράπεζα συνέχισε να εστιάζει στην ποιοτική διεύρυνση του χαρτοφυλακίου, με την υποστήριξη προγραμμάτων επιβράβευσης και ανταπόδοσης, με έμφαση στις κάρτες «go» και στο πρόγραμμα «go National» μέσω του οποίου οι κάτοχοι της κάρτας απολαμβάνουν ειδικά χρηματικά οφέλη και προσφορές μέσω συνεργαζομένων εμπορικών επιχειρήσεων.

Επίσης, στο πλαίσιο ενεργειών κοινωνικής ευθύνης, η Τράπεζα υλοποίησε τρεις φορές μέσα στο 2013 το πρόγραμμα «go for Kids», μέσω του οποίου παρέχεται οικονομική βοήθεια σε μη κερδοσκοπικούς φορείς που υποστηρίζουν παιδιά σε ανάγκη. Μέσω του συγκεκριμένου προγράμματος, διατέθηκε ένα ποσό των συναλλα-

γών αγορών με πιστωτικές κάρτες «go» για τη χρηματοδότηση του έργου προσφοράς διαφόρων οργανισμών.

Όσον αφορά τα καταναλωτικά δάνεια, σκοπός της Τράπεζας ήταν η υποστήριξη των πελατών που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην αποπληρωμή των οφειλών τους από τη δυσμενή οικονομική συγκυρία που συνεχίστηκε και το 2013. Συγκεκριμένα, οι σημαντικότερες δράσεις ήταν:

- Παροχή προγραμμάτων ρυθμίσεων δανείων, τα οποία στοχεύουν στην κατάρτιση ενός ρεαλιστικού και βιώσιμου χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής.
- Τα προαναφερθέντα προγράμματα παρέχονται με δυνατότητα εγγραφής προσημείωσης επί ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή, προσφέρεται πολύ χαμηλότερο επιτόκιο και η μέγιστη διάρκεια αποπληρωμής, ο συνδυασμός των οποίων οδηγεί σε μείωση και της δόσης σε πολύ χαμηλά επίπεδα αλλά και του συνολικού κόστους πίστωσης και αυξάνει τις πιθανότητες ομαλής εξυπηρέτησης των οφειλών. Η πελατεία της Τράπεζας σε ολόένα και αυξανόμενο ποσοστό επιλέγει την προσημείωση επί ακινήτου ως εξασφάλιση για τη βελτίωση των οικονομικών όρων της ρύθμισης.

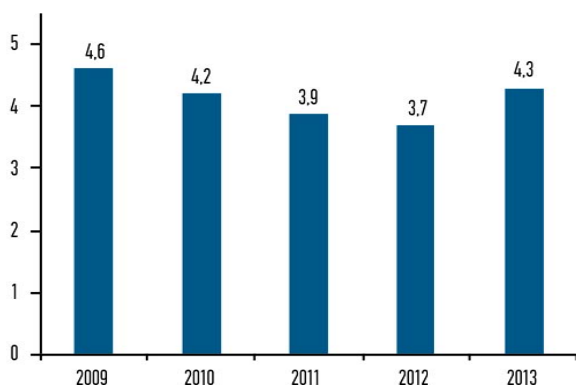
Χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων

Η ΕΤΕ συνέχισε να στηρίζει στην τρέχουσα δυσμενή οικονομική συγκυρία τόσο υγιείς επιχειρήσεις, παρέχοντάς τους την αναγκαία ρευστότητα, όσο και εκείνες που παρουσίασαν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων. Τα δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €2,5 εκατ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €4,3 δισ., έναντι €3,7 δισ. το Δεκέμβριο του 2012, ενσωματώνοντας τα χαρτοφυλάκια των τ. FBBank και Probank (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.3).

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας, η ΕΤΕ χρηματοδότησε τόσο ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης, όσο και επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων, με αιχμή την παροχή πιστώσεων μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Μέσω των εν λόγω προγραμμάτων, δηλαδή της πρωτοβουλίας JEREMIE (σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων), και των Δράσεων της ΕΤΕΑΝ διατέθηκαν δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, ποσού €46,5 εκατ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.3

ΔΑΝΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΜΕ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕΧΡΙ € 2,5 ΕΚΑΤ.
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ - ΔΙΣ. €)

Υλοποιώντας συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Τράπεζα δανειοδοτήθηκε με στόχο τη χρηματοδότηση υγιών επιχειρήσεων, με ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με δάνεια ανάλογης μορφής, συνολικού ποσού €11,5 εκατ.

Η ΕΤΕ συνέχισε την παροχή προγραμμάτων διευκόλυνσης της αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών, μέσω προγραμμάτων αναδιάρθρωσεων και ρυθμίσεων. Το συνολικό υπόλοιπο των ανωτέρω διευκολύνσεων οφειλών πελατείας ανήλθε την 31.12.2013 στο ποσό των €825,5 εκατ.

2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

Το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών χορηγήσεων στην Ελλάδα για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των €2,5 εκατ. διαμορφώθηκε σε €17,1 δισ., αυξημένο κατά 8,9% σε ετήσια βάση, ενσωματώνοντας τα χαρτοφυλάκια των τ. FBBank και Probank (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.1).

Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων

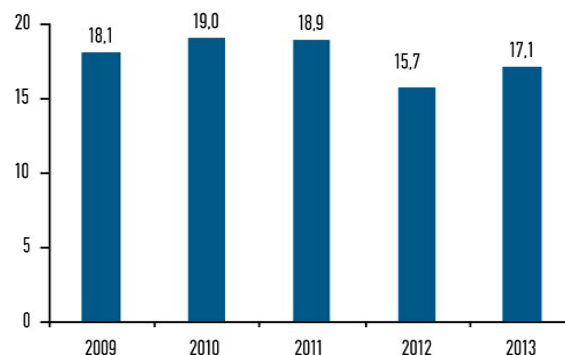
Κατά το 2013, η αγορά εμφάνισε σημάδια σταθεροποίησης σε σχέση με την υφεσιακή πορεία του 2012, γεγονός που συνέβαλε στη διατήρηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας προς μεγάλες επιχειρήσεις.

Στόχος της Τράπεζας για το 2013 ήταν η στήριξη των επιχειρήσεων ώστε να ανταπεξέλθουν στην συνεχιζόμενη κρίση, και για το λόγο αυτό συνεχίστηκε η πολιτική διευθετήσεων στα δάνεια, με όρους προσαρμοσμένους

στις ανάγκες κάθε επιχείρησης και με παράλληλη αύξηση των θετικών εξασφαλίσεων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.1

ΔΑΝΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΚΥΚΛΟ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ € 2,5 ΕΚΑΤ.
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ - ΔΙΣ. €)

Στο πλαίσιο της αυξημένης ανάγκης για την αναδιάρθρωση εταιρικών δανείων, η Τράπεζα συνέχισε να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες στο συντονισμό και τη διοργάνωση κοινοπρακτικών λύσεων, μέσω εξειδικευμένης ομάδας για το σκοπό αυτό, βελτιώνοντας παράλληλα τα έσοδα από προμήθειες.

Το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων της Εθνικής Τράπεζας προς μεγάλες επιχειρήσεις μειώθηκε το 2013 ως αποτέλεσμα των προγραμματισμένων αποπληρωμών που υπερέβαιναν τις νέες χορηγήσεις, αλλά συνολικά παρέμεινε σταθερό σε σχέση με το 2012 στα €6,1 δισ. λόγω της απορρόφησης των χαρτοφυλακίων των τ έως FBBank και PROBANK.

Στο πλαίσιο της αυξημένης ανάγκης για την αναχρηματοδότηση/αναδιάρθρωση μεγάλου αριθμού δανείων μέσω ομολογιακών εκδόσεων, προερχόμενα τόσο από το χαρτοφυλάκιο εταιρικής τραπεζικής της ΕΤΕ όσο και από τα χαρτοφυλάκια τραπεζών του ανταγωνισμού, η Τράπεζα ανέπτυξε και στη χρήση 2013 σημαντική δραστηριότητα στο συντονισμό και στη διοργάνωση ομολογιακών δανείων. Συγκεκριμένα, η ΕΤΕ συμμετείχε σε συνολικά 55 νέα ομολογιακά δάνεια, εκ των οποίων 41 σε κοινοπρακτική βάση, με την ΕΤΕ να έχει το συντονιστικό ρόλο και τη διοργάνωση της έκδοσης σε 27 από αυτά και το ρόλο του συνδιοργανωτή με το συντονισμό από άλλη τράπεζα σε 12.

Χρηματοδότηση μεγάλων έργων

Κατά το έτος 2013, το χαρτοφυλάκιο χρηματοδότησης έργων εσωτερικού αυξήθηκε κατά 30% κυρίως λόγω της

ισχυροποίησης της συμμετοχής των ελληνικών τραπεζών, στη χρηματοδότηση των έργων παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων, στο πλαίσιο της επιτυχούς κατάληξης των διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, παραχωρησιούχων και δανειστριών τραπεζών. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση του χαρτοφυλακίου δανείων εσωτερικού μέχρι τις αρχές του 2016, οπότε και ολοκληρώνεται η κατασκευή των υπολειπομένων τμημάτων του υπεραστικού εθνικού οδικού δικτύου.

Το 2013 λήφθηκε απόφαση για τη δανειοδότηση του πρώτου έργου Συμπράξεως Δημοσίου & Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), ενώ αναμένεται η εντατικότερη προώθηση έργων υλοποιούμενων μέσω ΣΔΙΤ κατά το 2014, με κύριο άξονα τα έργα διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων.

Παράλληλα με την αύξηση του χαρτοφυλακίου εσωτερικού, επήλθε μείωση στο χαρτοφυλάκιο εξωτερικού, η οποία έγκειται κυρίως σε αποχώρηση από έργα με χαμηλές ωφέλειες για την Τράπεζα, αλλά και στην εξόφληση δανείων. Η εξέλιξη του χαρτοφυλακίου κορηγήσεων που αφορούν μεγάλα έργα παρουσιάζεται στον ΠΙΝΑΚΑ 2.2.1.

Χρηματοδότηση μεσαίων επιχειρήσεων

Η Τράπεζα διατήρησε κατά το 2013, τη στρατηγική στήριξης των επιχειρηματικών σχεδίων μεσαίων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης, παρέχοντας την αναγκαία ρευστότητα για τη βιώσιμη λειτουργία των επιχειρηματικών πελατών που παρουσιάζουν θετικές προοπτικές.

Παράλληλα, εκδήλωσε έμπρακτα τη στήριξή της στην προσπάθεια ανάκαμψης της εθνικής οικονομίας, με την ενεργό συμμετοχή σε προγράμματα ενίσχυσης επενδυτικών και επιχειρηματικών σχεδίων, αξιοποιώντας πό-

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.1

ρους του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Ειδικότερα, η Τράπεζα συμμετείχε στην παροχή χαμηλότοκων δανείων προς επιχειρήσεις με τη συγχρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ ΑΕ).

Επιπλέον, συμμετείχε στο πρόγραμμα έκδοσης εγγυητικών επιστολών προς προμηθευτές επιχειρήσεων, με την εγγύηση της ΕΤΕΑΝ ΑΕ, στο πρόγραμμα «Εξωστρέφεια» για την χρηματοδότηση εξαγωγικών πιστώσεων.

Επιπρόσθετα, συνέβαλε στο περιορισμό του κόστους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, με τη διάθεση χρηματοδοτήσεων μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

Σημειώνεται ότι, η Τράπεζα με την απόκτηση του υγιούς χαρτοφυλακίου των πρώην τραπεζών FBBank και Probank διεύρυνε σημαντικά τη δραστηριοποίησή της στο τομέα των μεσαίων επιχειρήσεων.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η πτωτική οικονομική δραστηριότητα και οι αρνητικοί ρυθμοί πιστωτικής επέκτασης επηρέασαν σημαντικά και τον κλάδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης, λόγω της μειωμένης ρευστότητας, της απουσίας επενδυτικών σχεδίων και των αυξημένων επισφαλειών από πελάτες με δυσμενή εξέλιξη εργασιών.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η θυγατρική Εθνική Leasing συνέχισε τη διαδικασία απομόχλευσης του χαρτοφυλακίου της, σημειώνοντας μείωση των υπολοίπων κατά 8,3% περίπου (€551 εκατ. το 2013, έναντι €601 εκατ. το 2012). Παρά ταύτα, οι νέες χρηματοδοτήσεις αυξήθηκαν κατά 50% σε σχέση με το 2012 (€57 εκατ. το 2013, έναντι €38 εκατ. το 2012) στο πλαίσιο των προσπαθειών για τη

	31/12/2012		31/12/2013		Μεταβολή υπολοίπων 2013/2012
(ποσά σε € εκατ.)	Αριθμός έργων		Αριθμός έργων		
Δάνεια εσωτερικού	9	€101,0	10	€131,3	+30,0%
Δάνεια εξωτερικού	12	€329,0	10	€286,7	-12,9%
	21	€430,0	20	€418,0	-2,8%

συμβολή στην υλοποίηση νέων επενδύσεων και για τη στήριξη βιώσιμων πελατών.

Με δεδομένες τις γενικότερες δυσμενείς συνθήκες, η Εθνική Leasing διατήρησε το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σε επίπεδα υψηλότερα των ελάχιστα απαιτούμενων από τη σχετική Πράξη Διοικητή της ΤτΕ. Ειδικότερα ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας, ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II, ανήλθε την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε 18% περίπου.

Ναυτιλιακή πίστη

Κατά τη διάρκεια του 2013, το χρηματοπιστωτικό περιβάλλον παρέμεινε ιδιαίτερα δύσκολο, η δε ναυτιλιακή αγορά υγρού φορτίου κινήθηκε στα χαμηλά επίπεδα των τελευταίων ετών, με εμφανείς ωστόσο ενδείξεις βελτίωσης στην αγορά ξηρού φορτίου και με το ενδιαφέρον για αγορές πλοίων να αυξάνεται. Η Τράπεζα συνέχισε τη μακρά παράδοσή της στην υποστήριξη της ελληνόκτητης ναυτιλίας, συμμετέχοντας επιλεκτικά σε νέες χρηματοδοτήσεις για τη στήριξη υφιστάμενων πελατών, με την παροχή συντηρητικού ποσοστού χρηματοδότησης και με αυξανόμενη τιμολόγηση. Ταυτόχρονα λήφθηκε μέριμνα για τη βελτίωση των προοπτικών αποπληρωμής της υφιστάμενης δανειακής έκθεσης και των υφιστάμενων εξασφαλίσεων, όπου απαιτήθηκε, και υλοποιήθηκε αναπροσαρμογή δόσεων δανείων, όπου κρίθηκε απαραίτητο, με κύριο βάρος στο χαρτοφυλάκιο που περιήλθε στην Τράπεζα από την απόκτηση της τ. FBBank.

Στο πλαίσιο αυτό, η ποιότητα του χαρτοφυλακίου διατηρήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα, με το δείκτη κάλυψης δανειακών υπολοίπων από ενυπόθηκες εξασφαλίσεις να διαμορφώνεται σε 112%. Το 45% του δανειακού χαρτοφυλακίου αφορά πλοία ηλικίας κάτω των πέντε ετών, ενώ η μέση ηλικία του ενυπόθηκου στόλου ανέρχεται σε δεκατρία έτη.

Στις 31.12.2013 τα υπόλοιπα των χρηματοδοτήσεων προς τη ναυτιλία διαμορφώθηκαν σε USD2,7 δισ. έναντι USD2,3 δισ. το προηγούμενο έτος. Το μεγαλύτερο μέρος του χρηματοδοτούμενου χαρτοφυλακίου αφορά πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου (44%) και δεξαμενόπλοια (33%).

Παράλληλα, η Τράπεζα επέτυχε σημαντική αύξηση των καταθέσεων που προέρχονται από το ναυτιλιακό πελατολόγιο.

Για το 2014 αναμένεται να ισχυροποιηθούν τα σημάδια αναστροφής της καθοδικής τάσης των περασμένων ετών, συνεπεία της απορρόφησης της υπερπροσφοράς χωρητικότητας, και της δημιουργίας νέων τάσεων στην αγορά.

Συναλλακτική τραπεζική

Η Τράπεζα έχει θέσει ως προτεραιότητα τη στήριξη των εξαγωγών, που αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες για την επανεκκίνηση της οικονομίας και τη μελλοντική αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Η πρόσφατη διάκριση ως «Καλύτερης Τράπεζας στην Ελλάδα στο Trade Finance για το 2014» από το περιοδικό «Global Finance» για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, καταδεικνύει την έμφαση που δίνει η Τράπεζα στον τομέα αυτό, και ιδιαίτερα στις εξαγωγές, και επιβεβαιώνει την αναγνώρισή της από τη διεθνή επιχειρηματική και τραπεζική κοινότητα. Το διεθνές κύρος της Τράπεζας αποτελεί εγγύηση για την πρόσβαση των ελληνικών επιχειρήσεων με τους καλύτερους δυνατούς όρους στις ξένες αγορές.

Διαχείριση απαιτήσεων σε καθυστέρηση

Κατά το έτος 2013, μειώθηκαν αισθητά τα νέα καθυστερούμενα δάνεια σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, ως αποτέλεσμα της σταδιακής σταθεροποίησης του οικονομικού περιβάλλοντος. Οι Μονάδες της Τράπεζας κατέβαλαν εντατικοποιημένες προσπάθειες για την επίτευξη των βέλτιστων αποτελεσμάτων στη ρευστοποίηση και εκκαθάριση του ληξιπρόθεσμου, σε οριστική καθυστέρηση, επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό, δόθηκε έμφαση στη διαμόρφωση αποτελεσματικής στρατηγικής ρευστοποίησης των απαιτήσεων, για την αντιμετώπιση των νέων, αυξημένης πολυπλοκότητας και ιδιαιτερότητας υποθέσεων και επιδιώχθηκε η επίτευξη εξώδικων διακανονισμών-ρυθμίσεων, παράλληλα με την πρόοδο των νομικών ενεργειών.

Τα παραπάνω επιχειρήθηκαν σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίστηκε από:

- Παρατεινόμενη οικονομική ύφεση, με επιβαρυντικές συνέπειες για υφιστάμενους και νέους οφειλότες σε οριστική καθυστέρηση.

- Αυξανόμενη προσφυγή των οφειλετών σε καθεστώς προστασίας από τους πιστωτές.
- Διαρκώς μεταβαλλόμενο νομικό-κανονιστικό περιβάλλον, που περιόρισε τις δυνατότητες ρευστοποίησης απαιτήσεων με δικαστικές ενέργειες.

Η Τράπεζα συνεχίζει την προσπάθεια για την εφαρμογή καινοτόμων διαδικασιών, με ιδιαίτερο βάρος στην εξεύρεση λύσεων για έγκαιρη ρύθμιση του προβληματικού χαρτοφυλακίου, προκειμένου να συμβάλλει στην εξυγίανση των επιχειρήσεων και στην ελαχιστοποίηση μελλοντικών ζημιών, αφήνοντας ως τελευταία επιλογή τη λήψη ένδικων μέσων.

2.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Καταθέσεις – Επενδυτικά προϊόντα

Τα καταθετικά υπόλοιπα της ΕΤΕ την 31.12.2013 διαμορφώθηκαν σε €43,7 δισ. (περιλαμβανομένων των καταθέσεων των απορροφηθισών τραπεζών First Business Bank και Probank), καταγράφοντας ετήσια αύξηση 13%. Τα μερίδια αγοράς σημείωσαν βελτίωση, τόσο στο σύνολο των καταθέσεων, κατά 2,4 ποσοστιαίες μονάδες (από 22,3% σε 24,7%), όσο και σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες. Συγκεκριμένα, τα μερίδια αγοράς βελτιώθηκαν κατά 2,4 π.μ. στις καταθέσεις πρώτης ζήτησης (+7,9 π.μ. στους όψεως και τρεχούμενους και +0,2 π.μ. στο ταμειυτήριο) και κατά 3,0 π.μ. στις προθεσμιακές καταθέσεις.

Αναφορικά με το μίγμα των καταθέσεων, διατηρήθηκε το συγκριτικό πλεονέκτημα κόστους της Τράπεζας έναντι των ανταγωνιστών.

Επιπλέον, με στόχο τη διατήρηση και περαιτέρω διεύρυνση της καταθετικής της βάσης, η Τράπεζα συνέχισε τις ενέργειες προώθησης των προϊόντων της. Ειδικότερα:

- Συνεχίστηκε η εντατική προώθηση του προϊόντος «Εθνικός Όψεως», καθώς οι προνομιακοί όροι του ενθάρρυναν τους δικαιούχους να αυξήσουν τα υπόλοιπα που τηρούν στους λογαριασμούς τους και να διενεργούν μέσω αυτού τις συναλλαγές τους (πληρωμές, εξυπηρέτηση μισθοδοσίας κτλ).
- Συνεχίστηκε η εντατικοποίηση των προσπαθειών προσέλκυσης μισθωτών του ιδιωτικού

τομέα, παράλληλα με την προσέγγιση μισθοδοτούμενων του Δημοσίου Τομέα και των ΝΠΔΔ (ιδιαίτερως των Δήμων).

- Ενισχύθηκε η εξυπηρέτηση των δικαιούχων αγροτικών επιδοτήσεων, μέσω πιστώσεων των σχετικών ποσών στους λογαριασμούς των, καθώς και η περαιτέρω διείσδυση στη συγκεκριμένη πελατειακή ομάδα, μέσω επέκτασης της συνεργασίας με αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.
- Εμπλουτίστηκε το φάσμα των προσφερόμενων προϊόντων με νέα προϊόντα εγγυημένου αρχικού κεφαλαίου.

Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του πιστωτικού συστήματος της χώρας, στη διάρκεια του 2013 η Εθνική Τράπεζα προχώρησε στην απορρόφηση και λειτουργική ενσωμάτωση του υγιούς τμήματος των τραπεζών FBBank και ProBank. Το εγχείρημα αυτό ήταν ιδιαίτερα απαιτητικό, λαμβανομένου υπόψη ότι η μετάπτωση όλων των υφιστάμενων σε κάθε απορροφώμενη τράπεζα προϊόντων, υπηρεσιών και σχέσεων με τους πελάτες ολοκληρώθηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή εξυπηρέτηση της πελατείας από το σύνολο των καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας.

Στη διάρκεια του 2013 διευρύνθηκε η πελατειακή βάση του Personal Banking, υπηρεσία που απευθύνεται σε πελάτες με υπόλοιπα άνω των €60.000, καθώς:

- 454 πιστοποιημένα στελέχη Personal Banking διαχειρίστηκαν €14,5 δισ., συμβάλλοντας με καθοριστικό τρόπο στη διατήρηση της ρευστότητας και στην ενίσχυση της κεφαλαικής επάρκειας της Τράπεζας.
- Τα στελέχη Personal Banking επωμίστηκαν τη διαχείριση του 45% περίπου των συνολικών υπό διαχείριση κεφαλαίων των καταστημάτων και πάνω από το 75% των προθεσμιακών καταθέσεων των ιδιωτών πελατών.

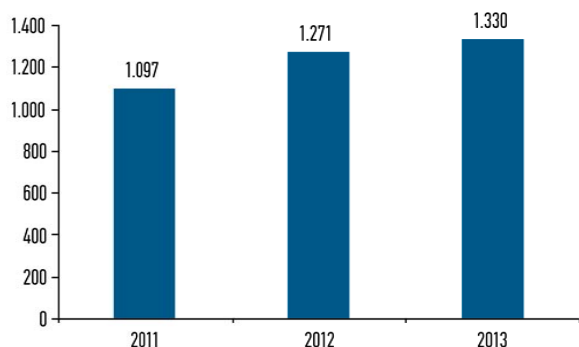
Αμοιβαία κεφάλαια

Το 2013, το 90% των αμοιβαίων κεφαλαίων και το 100% των χαρτοφυλακίων εντολής που διαχειρίζεται η Εθνική Asset Management ΑΕΔΑΚ είχαν υπεραπόδοση έναντι των δεικτών αναφοράς τους, ενώ με βάση το ενεργητικό υπό διαχείριση, τα ποσοστά υπεραπόδοσης ανέρχονται σε 97% και 100% αντίστοιχα.

Σε διακεκριμένες θέσεις της ελληνικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων βρέθηκαν το 2013, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών, τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται η εταιρεία. Ειδικότερα, την πρώτη θέση μεταξύ των Ομολογιακών Α/Κ Ελλάδα κατέλαβε το Δήλος Εισοδήματος - Ομολογιακό Εσωτερικού. Επίσης, το αμοιβαίο κεφάλαιο αποκόμισε διεθνή αναγνώριση, σύμφωνα με δημοσίευμα της έγκριτης οικονομικής εφημερίδας Wall Street Journal, καθώς κατετάγη πρώτο στον κόσμο μεταξύ όλων των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων.

Την πρώτη θέση επίσης κατέλαβαν για το έτος 2013, το NBG SICAV-Global Equity B, όπως επίσης και το ΔΗΛΟΣ Πράσινη Ενέργεια - Μετοχικό Εξωτερικού, για τις επενδυτικές κατηγορίες Μετοχικά Α/Κ Αναπτυγμένων Αγορών και Διεθνών Μετοχικών Αμοιβαίων Κεφαλαίων, αντίστοιχα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3.1
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΕΘΝΙΚΗΣ
ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ -ΕΚΑΤ. €)

Το συνολικό υπό διαχείριση ενεργητικό της Εθνικής Asset Management (από διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων και υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου) κατά το τέλος του 2013 ανήλθε σε €1.330 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 4,6% (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3.1). Το μερίδιο αγοράς της εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν 15,6%.

Η Εθνική Asset Management ΑΕΔΑΚ διαχειρίζεται 21 Αμοιβαία Κεφάλαια ΔΗΛΟΣ και 3 funds –SICAV, NBG International με έδρα το Λουξεμβούργο. Το πελατολόγιο της εταιρείας είναι ιδιαίτερα ευρύ και υπερβαίνει τους 46.700 μεριδιούχους, εκ των οποίων οι 70 είναι θεσμικοί επενδυτές (συνταξιοδοτικοί φορείς και οργανισμοί).

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 τα υπό διαχείριση κεφάλαια ανέρχονταν σε €353 εκατ., αυξημένα έναντι του προηγούμενου έτους κατά 43,5%.

Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών

Η διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών πελατών (private banking) της Εθνικής Τράπεζας κατάφερε να παραμείνει κοντά στην πελατεία της και να διατηρήσει την εμπιστοσύνη της, ενημερώνοντάς την για τις εξελίξεις και προσφέροντάς της ευρύ φάσμα επενδυτικών επιλογών, ανάλογων με το επενδυτικό προφίλ του κάθε πελάτη και τη διάθεσή του για ανάληψη κινδύνου. Τρανή απόδειξη της εμπιστοσύνης με την οποία οι πελάτες περιβάλλουν την Εθνική Τράπεζα αποτέλεσε τόσο η σημαντική συμβολή τους στην επιτυχή ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησής της όσο και η συγκρατημένη επιστροφή κεφαλαίων από το εξωτερικό μετά την ουσιαστική εξάλειψη του κινδύνου για έξοδο από το Ευρώ και την αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας και αστάθειας. Τα υπό διαχείριση κεφάλαια ανήλθαν σε €1,95 δισ. , αυξημένα κατά 9% σε σχέση με το 2012.

2.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

Διαχείριση διαθεσίμων

Το 2013 αποτέλεσε χρονιά αναστροφής των τάσεων σε σχέση με την προηγούμενη τριετία 2010-2012. Μετά και την επιτυχή ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας κατά το β' εξάμηνο, οι ενδείξεις βελτίωσης του οικονομικού κλίματος άρχισαν να πληθαίνουν.

Η σημαντικότερη από αυτές αφορά στο θέμα της ρευστότητας. Το κόστος άντλησης ρευστότητας διατηρήθηκε χαμηλό -το χαμηλότερο σε όλο το ελληνικό τραπεζικό σύστημα- και βελτιώθηκε σημαντικά. Συγκεκριμένα, το περιθώριο του προσφερομένου επιτοκίου για προθεσμιακές καταθέσεις σε σχέση με το euribor μειώθηκε από τις 329 μ.β. στις 249 μ.β.

Το 2013 συνεχίστηκε η ανοδική κίνηση στις τιμές των ελληνικών ομολόγων που εκδόθηκαν μετά το PSI (πτώση της απόδοσης κάτω από το 7% για το ομόλογο λήξης 2023) επιβεβαιώνοντας τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος και την αύξηση της εμπιστοσύνης προς την χώρα. Η ΕΤΕ διατήρησε τον ηγετικό της ρόλο σε αυτή την αγορά.

Ταυτόχρονα, η Τράπεζα είχε σημαντική παρουσία ως βασικός διαπραγματευτής των ομολόγων εκδόσεως των μηχανισμών Στήριξης της Ευρωζώνης (EFSF και ESM) για ακόμα μια χρονιά, συμμετέχοντας ενεργά σε όλες τις

κοινοπρακτικές εκδόσεις και τις δημοπρασίες ομολόγων και εντόκων γραμματίων των παραπάνω οργανισμών.

Τέλος, η Τράπεζα συμμετείχε στην έκδοση εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, συμβάλλοντας στην απρόσκοπτη χρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων αναγκών της χώρας.

Χρηματιστηριακές εργασίες

Παρά τη συνέχιση της οικονομικής ύφεσης, το 2013 αποτέλεσε θετική χρηματιστηριακή χρονιά, με το Γενικό Δείκτη να παρουσιάζει αύξηση 28,1%, ενώ σημαντική αύξηση ύψους 66,9% παρουσίασε ο μέσος ημερήσιος τζίρος (€86,6 εκ. το 2013 έναντι €51,9 το 2012). Σημαντικό ρόλο στην θετική εξέλιξη του μέσου ημερήσιου τζίρου είχαν:

- οι αυξήσεις των μετοχικών κεφαλαίων των τραπεζών
- η υπαγωγή του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ) σε αναδυόμενη αγορά.

Η συμμετοχή των ξένων θεσμικών αυξήθηκε σε ποσοστό 48,5% έναντι 29,0% το 2012.

Η NBG Securities κατέλαβε τη δεύτερη θέση στην κατάταξη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, με μερίδιο αγοράς 11,7% και την πρώτη θέση στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης του δείκτη FTSE/ASE Large Cap με ποσοστό 22,9%. Διακρίθηκε επίσης και στα περισσότερα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί μετοχών.

Κατά τη διάρκεια του 2013, το τμήμα ανάλυσης ενίσχυσε περαιτέρω την ποιότητα και τα προϊόντα του, με αποτέλεσμα να προσφέρεται πλέον στρατηγική ανάλυση για την αγορά, ενώ έχει εμπλουτισθεί η ημερήσια ενημέρωση και με δευτερογενή ανάλυση για τις διεθνείς αγορές. Το 2013 το τμήμα ανάλυσης αναδείχτηκε δεύτερο στην έρευνα της Extel, ενώ η NBG Securities αναδείχτηκε ως η καλύτερη χρηματιστηριακή εταιρεία στην Ελλάδα (Greece – Leading Brokerage Firm).

Εργασίες κεφαλαιαγοράς

Από τις αρχές του 2013 οι εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας ενσωματώθηκαν στην NBG Securities, προσβλέποντας στη μέγιστη αξιοποίηση των συνεργιών που μπορούν να προκύψουν. Σε αυτό το

πλαίσιο, ο Όμιλος παρείχε ευρύ φάσμα υπηρεσιών στους τομείς του corporate finance, και των μετοχικών και ομολογιακών εκδόσεων, αυξάνοντας το μερίδιο αγοράς σε ένα δύσκολο οικονομικό περιβάλλον. Ενδεικτικά:

- διετέλεσε χρηματοοικονομικός σύμβουλος του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας (ΤΑΙΠΕΔ) για την επιτυχή ιδιωτικοποίηση της ΟΠΑΠ ΑΕ,
- ενήργησε ως Σύμβουλος για την Coca-Cola Τρία Έψιλον AG, στο πλαίσιο της προαιρετικής δημόσιας πρότασης που υπέβαλε για την απόκτηση των μετοχών της Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως ΑΕ,
- παρείχε έκφραση άποψης προς το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΤΕ ΑΕ σε σχέση με το δίκαιο και εύλογο του τιμήματος της πώλησης της Cosmo Bulgaria Mobile EAD (Globul),
- ενήργησε ως διακανονιστής και διαχειριστής του Βιβλίου Προσφορών στην ομολογιακή έκδοση της Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ,
- ενήργησε ως Σύμβουλος Έκδοσης στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εθνικής Τράπεζας.

Επενδυτικά χαρτοφυλάκια

Κατά το 2013 τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η NBGI Private Equity (NBGI) διοχέτευσαν περίπου €14,0 εκατ. σε τρεις νέες επενδύσεις και €20,6 εκατ. σε υπάρχουσες. Εντός του έτους ρευστοποιήθηκαν δύο επενδύσεις που απέφεραν έσοδα περίπου €22,9 εκατ. και συμφωνήθηκε μια επιπλέον ρευστοποίηση η οποία αναμένεται να αποφέρει έσοδα €11,4 εκατ. στις αρχές του 2014.

Καθώς η οικονομική κρίση άρχισε να μετριάζεται, η απόδοση ορισμένων χαρτοφυλακίων ξεκίνησε να ανακάμπτει, ενώ κάποιες άλλες επιχειρήσεις συνέχισαν να επηρεάζονται αρνητικά. Ωστόσο, με την ενεργή διαχείριση των επενδυτικών ομάδων της NBGI και με την υποστήριξη των κλαδικών συμβούλων, ο Όμιλος συνέχισε να στηρίζει τις επιχειρήσεις ώστε να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν. Παρόλα αυτά, οι δυσκολίες σε περιφερειακό επίπεδο παραμένουν, όπως ο ρυθμός ανάκαμψης στην Ελλάδα και η πολιτική ένταση στην Τουρκία, οι οποίες συνεχίζουν να επηρεάζουν τις αποτιμήσεις αρκετών εταιρειών που διαχειρίζεται η NBGI στις χώρες αυτές, παρά τη δυναμική και το σταθερό μάντζεμντ των επιχειρήσεων.

Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η ΕΤΕ, με την πολυετή και δυναμική παρουσία της στον τομέα της θεματοφυλακής στην Ελλάδα, έχει πρωταγωνιστικό και καθοριστικό ρόλο στο εξειδικευμένο περιβάλλον μετασυναλλακτικής δραστηριότητας (post trading), συμμετέχοντας ενεργά σε αρμόδιους εγχώριους και διεθνείς φορείς, όπως οι: Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ, ECB/T2S, COGESI Group, EBF/ Post Trading Working Group.

Η διατήρηση της δραστηριότητας των πάσης φύσεως επενδυτικών υπηρεσιών σε χαμηλό επίπεδο, λόγω της οικονομικής κρίσης, είχε αναπόφευκτα άμεση επίδραση και στις εργασίες θεματοφυλακής, έχοντας παράλληλα αφαιρέσει σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα από τους εγχώριους θεματοφύλακες, λόγω των χαμηλών δεικτών της πιστοληπτικής τους αξιολόγησης. Η ΕΤΕ, παρά το εξαιρετικά δυσμενές περιβάλλον, ελαχιστοποίησε τις σχετικές συνέπειες, χάρη στη διατήρηση άριστων σχέσεων με την πελατεία και την παροχή υψηλού επιπέδου εξατομικευμένων υπηρεσιών.

Η αναγνώριση της επιτυχημένης πορείας και της υψηλής στάθμης των προσφερόμενων υπηρεσιών, επιβραβεύθηκε και πάλι από την πελατεία της, κατά την ετήσια έρευνα του πλέον έγκυρου διεθνούς περιοδικού Global Custodian, όπου η ΕΤΕ, για 5η συνεχόμενη χρονιά, έλαβε την ανώτατη διάκριση (Top Rated), καταλαμβάνοντας τις κορυφαίες θέσεις της σχετικής κατάταξης, για την παροχή υπηρεσιών τόσο προς την ξένη, όσο και προς την ελληνική θεσμική πελατεία.

2.5 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Δίκτυο καταστημάτων

Το δίκτυο καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας έχει κομβικό ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής της, καθώς:

- βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τον πελάτη, με στόχο την άρτια εξυπηρέτησή του και τη διατήρηση αμοιβαία εποικοδομητικής σχέσης,
- παρέχει ευρεία γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη, έχοντας παρουσία ακόμη και σε απομακρυσμένες ή οικονομικά αδύνατες περιοχές της χώρας,

- αποτελεί σημείο εξυπηρέτησης εκατομμυρίων πελατών και των συναλλαγών τους (το 2013 εξυπηρετήθηκαν 6 εκατ. πελάτες που διενήργησαν περισσότερες από 200 εκατ. συναλλαγές).

Κατά το 2013 το Δίκτυο διατήρησε το σημαίνοντα ρόλο του στην επίτευξη των παρακάτω στόχων αιχμής της Τράπεζας:

- Διακράτηση ρευστότητας
- Εξυγίανση δανειακού χαρτοφυλακίου
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Επίσης, στο πλαίσιο της απορρόφησης του υγιούς τμήματος των τ. FBBank και Probank, ενσωμάτωσε το δίκτυό τους (19 καταστήματα της τ. FBBank και 112 της τ. Probank) τόσο στο σκέλος της εξυπηρέτησης των πελατών, όσο και στο σκέλος της αξιοποίησης του προσωπικού τους.

Ο αριθμός των καταστημάτων της Τράπεζας αυξήθηκε κατά 29 την 31.12.2013 έναντι της 31.12.2012, φθάνοντας τα 540.

Με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της οργανωτικής δομής και αποδοτικότητας των καταστημάτων και την αναβάθμιση της παρεχόμενης εξυπηρέτησης προς τον πελάτη, ξεκίνησαν στο τέλος του 2013, προς υλοποίηση εντός του 2014, τα παρακάτω:

- Νέο, πλήρως πελατοκεντρικό, μοντέλο λειτουργίας των καταστημάτων. Το δίκτυο οργανώνεται ώστε να διαθέτει καταρτισμένο προσωπικό για την πλήρη εξυπηρέτηση ανά τμήμα πελατείας (ιδιώτες, personal banking, business banking) σε όλο το εύρος των τραπεζικών αναγκών της.
- Δημιουργία 17 συνολικά corporate καταστημάτων ανά την επικράτεια –4 από τα οποία βρίσκονται ήδη σε λειτουργία– προσανατολισμένων στην άρτια εξυπηρέτηση της εταιρικής πελατείας.
- Στοχευμένες δράσεις για τη διοχέτευση μέρους της συναλλακτικής κίνησης των ταμείων σε ηλεκτρονικά δίκτυα εξυπηρέτησης, με αξιοποίηση και του επιτυχημένου μοντέλου των i-bank stores.

Το δίκτυο της ΕΤΕ, με περίπου 6.000 εργαζόμενους, θα εξακολουθήσει και το 2014 να στηρίζει ενεργά την προσπάθεια για ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και να φροντίζει για την πληρέστερη δυνατή κάλυψη των τραπεζικών αναγκών νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Εναλλακτικά δίκτυα

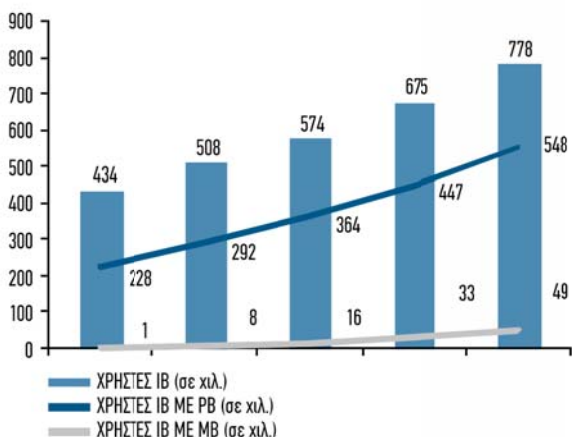
Και κατά το 2013, η ΕΤΕ έδωσε στρατηγική έμφαση στην ανάπτυξη των εναλλακτικών δικτύων, για τον περιορισμό του λειτουργικού κόστους, αλλά και λόγω της ελκυστικότητας που παρουσιάζουν στην πελατεία.

Το i-bank καθιερώθηκε ως ομπρέλα πελατοκεντρικής τραπεζικής εξυπηρέτησης μέσα από τα εναλλακτικά δίκτυα, οποιαδήποτε ώρα και οπουδήποτε (μέσω τηλεφώνου, σταθερού ή κινητού, internet, ATM και APS).

Το 2013 το Contact Center αποτέλεσε βασικό κανάλι υποστήριξης των εργασιών της Τράπεζας και συμμετείχε στην απορρόφηση των τ. FBBank και Probank αλλά και στην ένταξη νέων υπηρεσιών (Simple Pay, MasterCard Secure Code, Virtual MasterCard). Οι ενέργειες υποστήριξης που παρέχει το Contact Center στο δίκτυο καταστημάτων μέσω των Help Desks παρουσίασαν αύξηση όγκου εργασιών κατά 40%.

Εξυπηρετήθηκαν 3,5 εκατ. εισερχόμενες κλήσεις, 500 χιλ. εξερχόμενες κλήσεις και 200 χιλ. εργασίες back office. Διενεργήθηκαν χρηματιστηριακές συναλλαγές ύψους €149 εκατ. (30% του συνόλου της Τράπεζας) τραπεζικές συναλλαγές ύψους €14,5 εκατ. και χορηγήθηκαν προϊόντα καταναλωτικής πίστης ύψους €3,6 εκατ.

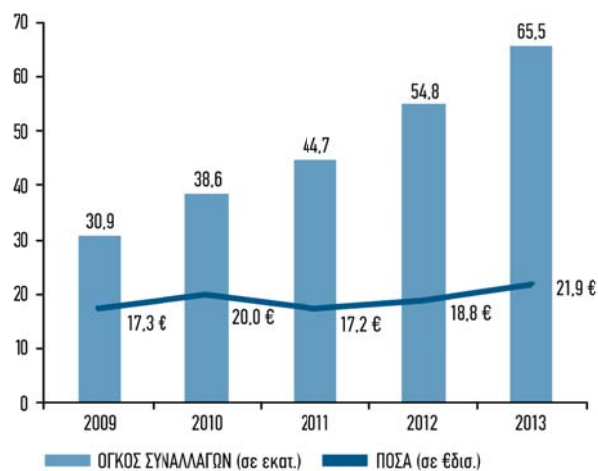
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.1
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ
INTERNET, PHONE ΚΑΙ MOBILE BANKING

Στα τέσσερα "i-bank stores", οι μοναδικοί επισκέπτες ξεπέρασαν τις 400.000 και πραγματοποιήθηκαν 85.000 τραπεζικές εργασίες.

Η αναβαθμισμένη διαδικτυακή πύλη www.nbg.gr, αξιοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες, παρέιχε ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο για τις δραστηριότητες, τη συνολική εταιρική εικόνα της Τράπεζας και του Ομίλου και για προϊόντα ή υπηρεσίες προς ιδιώτες και επιχειρήσεις. Κατά την διάρκεια του 2013 προσέλκυσε αυξημένο αριθμό επισκεπτών κατά 33%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.2
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ INTERNET BANKING

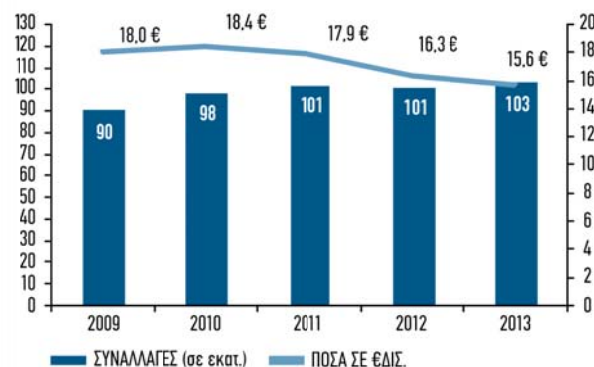

Το 2013 συνεχίστηκε η αύξηση της χρήσης των δικτύων internet, phone και mobile banking.

Οι εγγεγραμμένοι χρήστες του internet banking έφθασαν τις 778.000, ο αριθμός συναλλαγών τα 63 εκατ. και η συνολική αξία τους τα €22 δισ. (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ 2.5.1 & 2.5.2).

Την 31.12.2013 η Τράπεζα διέθετε 1.398 ATM. Ο όγκος των συναλλαγών των ATM παρουσίασε αύξηση κατά 2,8 εκατ. σε σύγκριση με το 2012 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.3) και ανήλθε σε 103,4 εκατ. συναλλαγές, αξίας €15,6 δισ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.3
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΣΩ ΑΤΜ (ΣΕ €ΔΙΣ.)

Τεχνολογική αναβάθμιση

Σύμφωνα με το στρατηγικό επιχειρησιακό πλάνο της Τράπεζας, υλοποιήθηκε ανάπτυξη εφαρμογών για την υποστήριξη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, την μετάπτωση και ενσωμάτωση όλων των συστημάτων της τ.FBBank και της τ.Probank.

Επίσης, δόθηκε προτεραιότητα στην αρχιτεκτονική βελτίωση (Service Oriented Architecture) του συστήματος πελατείας της Τράπεζας και στην υλοποίηση εφαρμογών σχέσεων πελατείας.

Με στόχο την παροχή των καλύτερων, ευκολότερων και χαμηλότερου κόστους υπηρεσιών προς την πελατεία (λιανική και επιχειρηματική) της Τράπεζας και συγχρόνως την ικανοποίηση της αρχής της αρχιτεκτονικής ενοποίησης των εφαρμογών (IT integrated application architecture) και της χρήσης σύγχρονων και ευέλικτων τεχνολογιών, ξεκίνησε η υλοποίηση νέας ενοποιημένης πλατφόρμας για τα εναλλακτικά δίκτυα, όπως επίσης και νέας ενοποιημένης πλατφόρμας για τα επενδυτικά προϊόντα πελατείας της Τράπεζας.

Στον τομέα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, αναπτύχθηκαν συστήματα αναφορών προς την Κεντρική Κυβέρνηση και τις Εποπτικές Αρχές και νέες λειτουργικότητες λόγω σχετικής με τις τράπεζες νέας νομοθεσίας. Επίσης, σε αυτά πρέπει να προστεθεί και ο έλεγχος από την BlackRock.

Οι κύριοι στόχοι για το 2014 συνίστανται στην απρόσκοπτη παραγωγική λειτουργία των εφαρμογών και στην έγκαιρη ολοκλήρωση των φάσεων των έργων που αφορούν:

- στο νέο Σύστημα Καταθέσεων,
- στην ενοποιημένη πλατφόρμα Πληρωμών,
- στην ενοποιημένη πλατφόρμα των Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων,
- στην Διοικητική και Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση,
- στη νέα Λογιστική κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα,
- στο νέο Σύστημα Διαχείρισης Καρτών,
- στο νέο σύστημα για Internet και Mobile Banking,
- στο νέο σύστημα εφαρμογών για το Δίκτυο Καταστημάτων (my NBG),
- στο νέο σύστημα υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων για δανειακά προϊόντα (i-Apply) και
- στην ενοποίηση των συστημάτων του Treasury.

Επισημαίνεται ότι, σε σχέση με τις θυγατρικές εσωτερικού και εξωτερικού, πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τη θυγατρική του Ομίλου Ethnodata AE τα παρακάτω έργα:

- Υλοποίηση πρωτοποριακού συστήματος για την προσφορά από την Τράπεζα σε συνεργασία με την Εθνική Ασφαλιστική τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων αυτοκινήτου (Motor Bancassurance).
- Υλοποίηση της νέας διαδικτυακής πλατφόρμας πληρωμών "i-bank Simple Pay" και για μη πελάτες της Τράπεζας.
- Υλοποίηση νέας ολοκληρωμένης πληροφοριακής πλατφόρμας (Core Banking, BI, AML/KYC, Internet Banking, κλπ) για την Εθνική Τράπεζα Κύπρου.
- Ολοκλήρωση και ενσωμάτωση των τελευταίων κανονιστικών απαιτήσεων σε σχέση με το ξέπλυμα χρήματος (AML/KYC) στα συστήματα των θυγατρικών εξωτερικού.
- Έναρξη των υλοποιήσεων συστημάτων για την είσπραξη απαιτήσεων δανείων (Collections) καθώς και για αιτήσεις δανείων και ρυθμίσεων (APS) σε θυγατρικές Τράπεζες του Εξωτερικού σύμφωνα με το νέο ομιλικό μοντέλο.

Για το 2014 έχει προγραμματιστεί αναφορικά με τις θυγατρικές εσωτερικού και εξωτερικού η συνέχιση των παραπάνω υλοποιήσεων, καθώς και η εγκατάσταση νέου συστήματος υποβολής και ενσωμάτωσης οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών (Financial Consolidation).

2.6 ΘΕΣΜΟΣ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ

Ο «Συνήγορος του Πελάτη» στοχεύει στη διατήρηση της πολύτιμης σχέσης εμπιστοσύνης που έχει οικοδομήσει με τους πελάτες του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, λειτουργώντας ανεξάρτητα ως «Μονάδα Φιλικής Διευθέτησης Διαφορών» για θέματα ΕΤΕ και Εθνικής Ασφαλιστικής, πριν την προσφυγή του πελάτη σε δικαστικές ή άλλες διαιτητικές αρχές.

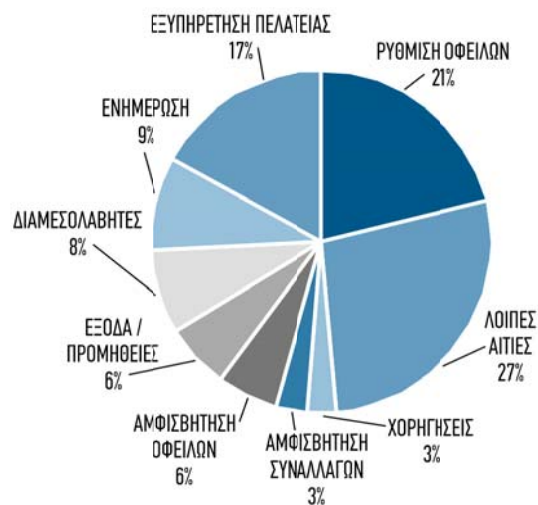
Το 2013 ο Θεσμός ενίσχυσε την εμπιστοσύνη του πελάτη προς την Τράπεζα και την Ασφαλιστική, πιστεύοντας σε μια συναλλακτική διαδικασία που έχει τον πελάτη στο επίκεντρό της. Άκουσε τα προβλήματα του αναζητώντας μια αμοιβαία ικανοποιητική λύση σε αυτά, παραμένοντας σύμβουλος και αρωγός του. Τα αποτελέσματα της

οικονομικής κρίσης συνέχισαν να επηρεάζουν το πλήθος των υποθέσεων. Ωστόσο, το 77% των ζητημάτων εντός αρμοδιότητας που διερευνήθηκαν επιλύθηκε θετικά, ενώ το 83% αντιμετωπίστηκε μέσα σε μια εβδομάδα.

Το 2014, στοχεύει στη:

- διατήρηση υψηλού επιπέδου εξυπηρέτησης σε ένα περιβάλλον με αξιοσημείωτες μεταβολές στη συμπεριφορά και τις απαιτήσεις των πελατών.
- συνέχιση της προώθησης του θεσμού των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, σε συνεργασία με άλλους χώρους ΕΤΕ και Εθνικής Ασφαλιστικής και εξωτερικούς φορείς διαμεσολάβησης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6.1
ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ
ΟΜΙΛΟΥ

3.1 ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Ο Όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιείται μέσω 9 θυγατρικών τραπεζών στην Τουρκία, τη Βουλγαρία, την ΠΓΔΜ, τη Ρουμανία, τη Σερβία, την Αλβανία, την Κύπρο, τη Μάλτα και τη Ν. Αφρική και αλλά και μέσω υποκαταστημάτων στην Αίγυπτο και το Ην. Βασίλειο, διαθέτοντας συνολικά 1.236 μονάδες εκτός Ελλάδος.

Παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν το β' εξάμηνο του 2013 στην Τουρκία, η επίδοση της τουρκικής θυγατρικής Finansbank παρουσίασε εξαιρετική ανθεκτικότητα, συμβάλλοντας σημαντικά στην κερδοφορία του Ομίλου.

Τα αποτελέσματα από τις διεθνείς δραστηριότητες στη ΝΑ Ευρώπη ήταν ικανοποιητικά, επισφραγίζοντας την επιστροφή στην κερδοφορία, με τα καθαρά κέρδη να ανέρχονται στα €32 εκατ. Οι μονάδες κατόρθωσαν να επιτύχουν μια σειρά βασικών στόχων όπως τη διατήρηση του επιπέδου των εσόδων, την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και τον εξορθολογισμό των δαπανών, που επέφερε μείωση των λειτουργικών εξόδων κατά 4% σε ετήσια βάση.

Η σημαντική αύξηση των καταθέσεων κατά 9%, σε συνδυασμό με την απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου, συνέβαλλε στην αύξηση της ρευστότητας, με το δείκτη δανείων προς καταθέσεις να σημειώνει περαιτέρω βελτίωση κατά 14 ποσοστιαίες μονάδες ετησίως και να διαμορφώνεται στο 99%.

Διεθνής λιανική τραπεζική

Με αφετηρία την ισχυρή καταθετική βάση που εξασφαλίζει την αυτο-χρηματοδότηση των εργασιών και με γνώμονα τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων, η λιανική τραπεζική στόχευσε το 2013 στην επιστροφή στην κερδοφορία.

Οι στόχοι αυτοί επιτεύχθηκαν με προγράμματα εμπάθυνας σχέσεων με υφιστάμενες πελατειακές βάσεις όπως πελάτες μισθοδοσίας, personal banking και μικρές επιχειρήσεις, ενεργοποίηση ορίων για κατόχους προϊόντων ανοικτής πίστωσης, αλλά και με διεύρυνση του πελατολογίου μέσω διαφημιστικών ενεργειών, με ιδιαίτερη έμφαση

στην αξιοποίηση ευκαιριών στην καταναλωτική πίστη, με υψηλά περιθώρια κερδοφορίας.

Παράλληλα, συνεχίστηκε με συνέπεια η αύξηση των καταθέσεων ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων, στοχεύοντας στην προώθηση μιας ολοκληρωμένης τραπεζικής σχέσης με τους πελάτες, ιδιαίτερα αυτών του personal banking. Το 2013, επιτεύχθηκε εντυπωσιακή μείωση στο κόστος καταθέσεων ιδιωτών της τάξης του 30%, μείωση υψηλότερη από το μέσο όρο της αγοράς, απόδειξη της ισχυρής εμπιστοσύνης των πελατών του Ομίλου αλλά και της ποιότητας του πελατολογίου του, στοιχεία που συνέβαλαν σημαντικά στην κερδοφορία της λιανικής τραπεζικής στο δίκτυο της ΝΑ Ευρώπης.

Διεθνής επιχειρηματική τραπεζική

Στην επιχειρηματική τραπεζική, η προσπάθεια εστιάστηκε αφενός στην περαιτέρω εξυγίανση του εταιρικού χαρτοφυλακίου, με δυναμική διαχείριση των επισφαλών απαιτήσεων και αφετέρου στη βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητάς του, με επιλεγμένες πιστοδοτήσεις. Επισημαίνεται ότι το 2013 σημειώθηκε σημαντική επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του χαρτοφυλακίου προβληματικών δανείων καθώς και αύξηση του ποσοστού κάλυψής του από προβλέψεις. Σημειώνεται επίσης ότι, η αποκλιμάκωση του κόστους άντλησης κεφαλαίων και η βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας στην πλειονότητα των θυγατρικών στη ΝΑ Ευρώπη ενίσχυσαν την προσπάθεια για διάθεση πιστοδοτικών προϊόντων με ανταγωνιστική τιμολόγηση προς όφελος της εταιρικής πελατείας.

3.2 FINANSBANK SA

Τα καθαρά κέρδη της Finansbank (FB) ανήλθαν σε TL 1.106 εκατ. για το έτος 2013, μειωμένα κατά 9% σε σχέση με το 2012, παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην Τουρκία το β' εξάμηνο του έτους. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου της θυγατρικής και προοιωνίζει θετικά για την εξέλιξη των εργασιών της το 2014.

Το δίκτυο της Finansbank έφτασε τα 674 καταστήματα και ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων τους 13.967 στις 31.12.2013. Το ενεργητικό του Ομίλου της FB αυξήθηκε κατά 21% και ανήλθε σε

TL71,0 δισ. Οι χορηγήσεις λιανικής ανήλθαν σε TL26,0 δισ. (+4% σε ετήσια βάση), ενώ οι χορηγήσεις επιχειρηματικής πίστης διαμορφώθηκαν σε TL22,0 δισ., σημειώνοντας ετήσιο ρυθμό αύξησης 26%.

Οι καταθέσεις πελατών ανήλθαν σε TL37,3 δισ., σημειώνοντας αύξηση 16%. Ενδεικτικό της εμπιστοσύνης των πελατών της Finansbank είναι το γεγονός ότι αυξήθηκαν οι καταθέσεις όψεως κατά 65% φθάνοντας τα TL5,4 δισ. Ο συνολικός αριθμός των πιστωτικών καρτών έφτασε τα 5,4 εκατ., που αντιστοιχεί στο 12% της αγοράς. Τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 12% σε TL9,6 δισ. Στο τέλος του 2013 ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας διαμορφώθηκε στο 17,2%, ο υψηλότερος σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Για το 2013 τα έσοδα από τόκους και προμήθειες ανήλθαν σε TL3,3 δισ. και TL1,0 δισ. αντίστοιχα, αυξημένα κατά 11% και 9% αντίστοιχα.

Οι χορηγήσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνέχισαν την ανοδική τους πορεία και το 2013, φτάνοντας το 28% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου. Η περαιτέρω αύξηση των χορηγήσεων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις παραμένει προτεραιότητα για την τράπεζα σύμφωνα και με τη στρατηγική για το 2014.

Τη χρονιά που πέρασε, η Finansbank προσέφερε στην αγορά καινούργια προϊόντα και υπηρεσίες. Η δημιουργία του «Quartz», προϊόντος που απευθύνεται σε πελατεία μεγάλης οικονομικής επιφάνειας, η έναρξη του προγράμματος «Η πρώτη μου κάρτα» που σκοπός του είναι η εκπαίδευση των καινούργιων χρηστών πιστωτικών καρτών, η εισαγωγή εφαρμογών mobile banking και η ίδρυση της εταιρείας eFinans για την άμεση παροχή λύσεων στις ηλεκτρονικές εμπορικές συναλλαγές συγκαταλέγονται μεταξύ των πρωτοβουλιών της.

Η Finansbank θα συνεχίσει με τις κατάλληλες ενέργειες, την προσπάθειά της να συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών κορυφαίων τραπεζών στην Τουρκία, στους τομείς όπου αποφασίζει να δώσει την μεγαλύτερη έμφαση, μέχρι το 2020.

3.3 UNITED BULGARIAN BANK (UBB)

Το 2013 ήταν η πρώτη χρονιά από την αρχή της κρίσης, που ο τραπεζικός τομέας της Βουλγαρίας, συμπεριλαμβανομένης και της UBB, αναστρέφοντας την αρνητική πορεία των νέων επισφαλειών, επέστρεψε σταδιακά στις συνήθεις τραπεζικές δραστηριότητες.

Η United Bulgarian Bank, βάσει του επιχειρησιακού της σχεδίου για το 2013, είχε θέσει δύο βασικές προτεραιότητες: α) αποτελεσματική και στοχευμένη διαχείριση προβληματικών δανείων, σε συνδυασμό με συντηρητικότερη πολιτική προβλέψεων, και β) επίτευξη της πλήρους απεξάρτησης από την ΕΤΕ σε επίπεδο ρευστότητας, με εντατικές προσπάθειες άντλησης επιπλέον ρευστότητας από την τοπική αγορά, κυρίως μέσω της διεύρυνσης της εγχώριας καταθετικής βάσης.

Η UBB σημείωσε για το 2013 κέρδη προ φόρων ύψους €9,7 εκατ. Ως αποτέλεσμα της πολιτικής που αναφέρθηκε παραπάνω, κατάφερε να βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, να δημιουργήσει απόθεμα ρευστότητας και να αποκαταστήσει την αυτο-χρηματοδότηση στα επίπεδα προ κρίσης.

Στο τέλος του 2013, η συνολική αξία του ενεργητικού της UBB διαμορφώθηκε σε €3,5 δισ., σημειώνοντας ετήσια αύξηση 5%. Οι καθαρές χορηγήσεις της τράπεζας έφτασαν τα €2,2 δισ. (έναντι €2,4 δισ. το 2012) μειωμένες κατά 8% σε ετήσια βάση (6% μείωση στις χορηγήσεις λιανικής και 5% στις χορηγήσεις επιχειρηματικής τραπεζικής). Οι καταθέσεις πελατών UBB ανήλθαν σε €2,7 δισ. σημειώνοντας ετήσια αύξηση 9%.

Παρά τη μείωση των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού, τα τελικά θετικά αποτελέσματα του 2013 στηρίχθηκαν κυρίως στην ιδιαίτερα επιθετική τιμολογική πολιτική και τη συγκράτηση των λειτουργικών εξόδων σε συνδυασμό με τη μείωση των προβλέψεων και την αύξηση των εσόδων στο χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Σε μία εξαιρετικά ανταγωνιστική αγορά, οι καταθέσεις λιανικής της Τράπεζας βελτιώθηκαν κατά 5% ενώ οι καταθέσεις επιχειρηματικής τραπεζικής παρέμειναν σταθερές σε ετήσια βάση. Στο τέλος του

2013 η UBB διατήρησε τη θέση της στις καταθέσεις με μερίδιο 9,2% (9,8% στις καταθέσεις λιανικής και 7,0% στις καταθέσεις επιχειρηματικής τραπεζικής).

Η κεφαλαιακή θέση της UBB διατηρήθηκε σε υψηλό επίπεδο, καθώς τόσο ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας όσο και ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων ανήλθαν στο 14,8%. Παράλληλα, η Τράπεζα βελτίωσε σημαντικά το δείκτη δανείων προς καταθέσεις από 99% το 2012 σε 84% στο τέλος του 2013.

Το 2014 η UBB θα συνεχίσει την προσπάθεια για τη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, τον εξορθολογισμό των εξόδων και τη διατήρηση της μέγιστης δυνατής ρευστότητας και της ισχυρής κεφαλαιακής θέσης. Παράλληλα η τράπεζα στοχεύει να δραστηριοποιηθεί περισσότερο τόσο στον τομέα των πιστοδοτήσεων όσο και στο σύνολο των τραπεζικών δραστηριοτήτων, ώστε να ανακτήσει την ηγετική θέση της στη βουλγαρική αγορά και να επιτύχει υψηλή κερδοφορία.

3.4 STOPANSKA BANKA AD

Παρά τις προκλήσεις στο ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον, το 2013 ήταν η πιο επιτυχημένη χρονιά για την Stopanska Banka (SB) από το 2000 που έγινε μέλος του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, σημειώνοντας κέρδη μετά φόρων €20,2 εκατ., αυξημένα κατά 20,4% έναντι του προηγούμενου έτους.

Ως ένα από τα σημαντικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της αγοράς, η SB ενίσχυσε περαιτέρω την εμπιστοσύνη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων προς την τράπεζα και συνεπώς διεύρυνε την καταθετική της βάση κατά περίπου 7%, αγγίζοντας το ύψος ρεκόρ των €1.027 εκατ. καταθέσεων. Το μερίδιο αγοράς της στις καταθέσεις έφτασε το εντυπωσιακό ποσοστό του 26%. Η ρευστότητα διατηρήθηκε σε εξαιρετικά επίπεδα, αφού η τράπεζα εξακολούθησε να αυτοχρηματοδοτείται, με δείκτη δανείων προς καταθέσεις στο 78%. Έχοντας την ισχυρότερη κεφαλαιακή βάση στη χώρα, με σύνολο ιδίων κεφαλαίων €187 εκατ. και δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας 19,7%, η τράπεζα είναι σε θέση να εφαρμόσει επιτυχώς τη στρατηγική της για περαιτέρω αύξηση του μεριδίου της στις χορηγήσεις και έτσι, εκτός από την αδιαμφισβήτητη κυριαρχία της στον τομέα της λιανικής τραπεζικής, με μερίδιο 36%, να γίνει ο ισχυρότερος παίκτης στον τομέα της

εταιρικής τραπεζικής, όπου σήμερα η Stopanska κατέχει μερίδιο αγοράς 16%.

Το 2013, ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων στις χορηγήσεις λιανικής τραπεζικής (και παρά το γεγονός ότι η τράπεζα έχει το μεγαλύτερο και παλαιότερο χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής στη χώρα) διατηρήθηκε στο εντυπωσιακά χαμηλό ποσοστό 6,1% (έναντι 6,4% το 2012).

Η Stopanska συνδυάζει την παράδοση με την καινοτομία. Με παρουσία σχεδόν 70 χρόνων στη χώρα, δίκτυο 64 καταστημάτων, 150 ATM και 1.051 εργαζόμενους, προσφέρει πληθώρα καινοτόμων τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών και εναλλακτικά δίκτυα σε περισσότερους από ένα εκατομμύριο πελάτες.

3.5 BANCA ROMANEASCA SA

Το 2013 το ρουμανικό μακροοικονομικό περιβάλλον παρουσίασε σημαντική βελτίωση. Σε ετήσια βάση το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 3,5% –το υψηλότερο ποσοστό ανάπτυξης στην ΕΕ– οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 13,8% και ο πληθωρισμός μειώθηκε κατά 3,2%, δημιουργώντας θετικές προοπτικές για το μέλλον.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Banca Romaneasca (BROM) έθεσε τα θεμέλια για σημαντική βελτίωση των επιδόσεών της, καθώς τόσο η πίεση στη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης όσο και το κόστος χρηματοδότησης μειώθηκαν σημαντικά. Συγκεκριμένα, το κόστος χρηματοδότησης από την αγορά χρήματος μειώθηκε κατά 77 μ.β., φθάνοντας τις 130 μ.β. στο τέλος του έτους, ενώ το κόστος χρηματοδότησης των καταθέσεων μειώθηκε κατά 152 μ.β.

Το σύνολο του ενεργητικού της τράπεζας διαμορφώθηκε στα €2,1 δισ., στο ίδιο περίπου επίπεδο έναντι του προηγούμενου έτους, ενώ τα κέρδη προ προβλέψεων διαμορφώθηκαν στα €6,1 εκατ. Οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 9%. Οι εταιρικές καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 16%, λόγω, μεταξύ άλλων, της αύξησης κεφαλαίων που συγκεντρώθηκαν από τους τομείς της διαχείρισης ενεργητικού και των προϊόντων με εγγύηση κεφαλαίου. Τα λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 7,8% σε ετήσια βάση, καθώς η τράπεζα εφάρμοσε μέτρα συγκράτησης του κόστους και εξορθολογισμού του δικτύου των καταστημάτων της.

Μέσω των προγραμμάτων αναδιάρθρωσης, η επιδείνωση των χαρτοφυλακίων των τραπεζών επιβραδύνθηκε κατά το 2013 σε ολόκληρο το ρουμανικό τραπεζικό σύστημα. Η BROM συνέχισε να λαμβάνει μέτρα για τη θωράκιση της ποιότητας του ενεργητικού της, βελτιώνοντας την υποδομή των συστημάτων είσπραξης. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια σταθεροποιήθηκαν και το κόστος του πιστωτικού κινδύνου μειώθηκε κατά 78% το 2013, σε σύγκριση με το 2012.

Στη λιανική τραπεζική, η Banca Romaneasca προώθησε μη εξασφαλισμένα δάνεια αναχρηματοδότησης, στοχεύοντας τόσο σε νέους όσο και σε υπάρχοντες πελάτες (μέσω εκστρατειών top-up) προκειμένου να περιορίσει την αύξηση του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετημένων δανείων και να διευκολύνει τις σχετικές αποπληρωμές. Επίσης, η τράπεζα εγκαίνιασε νέα προϊόντα, όπως η Mastercard Gold, που κυκλοφόρησε από τις αρχές του έτους. Η έκδοση νέων καρτών αυξήθηκε κατά 12%, ενώ οι συναλλαγές POS κατά 45% και οι συναλλαγές μέσω ATM κατά 7%.

Κατά το τέλος του έτους, το δίκτυο της τράπεζας αριθμούσε 115 καταστήματα και 134 ATM, που λειτουργούσαν στα σημαντικότερα γεωγραφικά σημεία της χώρας.

Στο τέλος του 2013, η BROM διέθετε ισχυρή κεφαλαιακή θέση, με δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας 16,9%, ξεπερνώντας το μέσο όρο του τραπεζικού τομέα της Ρουμανίας.

3.6 VOJVODJANSKA BANKA AD

Η κρίση χρέους και η επιδείνωση του μακροοικονομικού κλίματος στην ΕΕ μετρίασαν την πορεία της οικονομίας της Σερβίας. Το 2013 η οικονομία σημείωσε ανάπτυξη 2% περίπου, στηριζόμενη κυρίως στην ανάκαμψη της γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής. Οι οικονομικές συνθήκες παραμένουν εύθραυστες, δεδομένου ότι η δημοσιονομική εξυγίανση και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της μακροοικονομικής πολιτικής στη Σερβία. Ο τραπεζικός κλάδος παρουσίασε στασιμότητα και ο μεγάλος όγκος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην αγορά είχε σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση υψη-

λών προβλέψεων και εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Σε αυτό το δύσκολο πλαίσιο, η Vojvodjanska πέτυχε βιώσιμη ανάπτυξη των εσόδων της και αποτελεσματική διαχείριση του κόστους, σημειώνοντας κέρδη μετά από φόρους €15,9 εκατ. Κατά τη διάρκεια του έτους, η τράπεζα ενίσχυσε τη θέση της στην αγορά, αυξάνοντας τα εξυπηρετούμενα δάνεια κατά 2%, ενώ κατά μέσο όρο η αγορά συρρικνώθηκε κατά 5%. Στα τέλη του 2013, στηριζόμενη από την εμπιστοσύνη της πελατείας της, η τράπεζα παρουσίασε συνολικές καταθέσεις ύψους €721 εκατ., αυξημένες κατά 7% σε ετήσια βάση. Ο λόγος δανείων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε στο 88%, έναντι του μέσου όρου του ανταγωνισμού που ήταν 140%.

Το 2013, η Vojvodjanska παρουσίασε θετικά αποτελέσματα προ προβλέψεων ύψους €5,9 εκατ., έναντι ζημιών προ προβλέψεων ύψους €5,0 εκατ. το 2012. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά €9,6 εκατ., ή 36,1% σε ετήσια βάση, αντανακλώντας τη σημαντική μείωση του κόστους χρηματοδότησης. Το επιτοκιακό περιθώριο αυξήθηκε κατά 79 μ.β., φθάνοντας στο τέλος του έτους τις 387 μ.β. Η τράπεζα αύξησε την αποδοτικότητα της, μειώνοντας το συνολικό λειτουργικό κόστος κατά €1,9 εκατ., ή 4% σε ετήσια βάση. Τα αποτελέσματα αυτά επιτεύχθηκαν με την εφαρμογή αυστηρής πολιτικής για τις προμήθειες και σχετικά εργαλεία παρακολούθησης, ενώ η συγκράτηση του κόστους –με τον περαιτέρω εξορθολογισμό των λειτουργιών– εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα, διατηρώντας παράλληλα το επιχειρηματικό της μοντέλο και το επίπεδο εξυπηρέτησης της πελατείας. Στα συνολικά αποτελέσματα του 2013 συνέβαλαν οι εισπράξεις απαιτήσεων ύψους €13,9 εκατ., που είχαν καλυφθεί στο σύνολό τους από προβλέψεις.

Η Vojvodjanska εξυπηρετεί περισσότερους από ένα εκατομμύριο πελάτες μέσω δικτύου 109 καταστημάτων, παραμένοντας μεταξύ των κορυφαίων τραπεζών στη σερβική αγορά.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας διαμορφώθηκε στο 17,5% –σημαντικά υψηλότερος από το κανονιστικό όριο του 12% που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα της Σερβίας.

3.7 BANKA NBG ALBANIA SH.A

Το 2013 οι ξένες και οι εγχώριες επενδύσεις στην Αλβανία ήταν συγκρατημένες λόγω των διαδοχικών εκλογικών αναμετρήσεων, με αποτέλεσμα ο ρυθμός ανάπτυξης του πραγματικού ΑΕΠ να είναι υποτονικός και η πιστωτική επέκταση να σημειώσει μείωση κατά 2% περίπου. Η Κεντρική Τράπεζα της χώρας συνέχισε την επεκτατική νομισματική πολιτική, με διαδοχικές μειώσεις του βασικού επιτοκίου κατά τη διάρκεια του έτους (από 4% σε 3%).

Παρά το δύσκολο περιβάλλον, το 2013 η Banka NBG Albania διατήρησε ισχυρή κεφαλαιακή βάση (δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας 17,3%), υψηλή ρευστότητα (δείκτης δανείων προς καταθέσεις 73%), αυτοχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της, συμβάλλοντας στη ρευστότητα του Ομίλου με αυξανόμενα κεφάλαια.

Για τέταρτο συνεχές έτος, η NBG Albania διατήρησε την κερδοφορία της με καθαρά κέρδη προ προβλέψεων €2,3 εκατ. το 2013. Η περιορισμένη ζήτηση για δάνεια και τα αυστηρότερα κριτήρια πιστοδότησης οδήγησαν στη μείωση των συνολικών δανείων κατά 5%, ενώ σημειώθηκε αύξηση των καταθέσεων κατά 8%, παρά τις αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης.

3.8 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

Το 2013, αποτέλεσε έτος ορόσημο για την κυπριακή οικονομία και ιδιαίτερα για τον τραπεζικό κλάδο. Στο Eurogroup του Μαρτίου του 2013, αποφασίστηκε το κλείσιμο της δεύτερης μεγαλύτερης τράπεζας στην Κύπρο (Λαϊκή), η μεταφορά των δικτύων των τριών κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα σε ελληνική τράπεζα, η επιβολή αυστηρών περιοριστικών μέτρων στις τραπεζικές συναλλαγές, η απώλεια μέρους των καταθέσεων άνω του ορίου των €100 χιλ. της Λαϊκής Τράπεζας και η διάσωση της Τράπεζας Κύπρου, με την υποχρεωτική μετατροπή του 48% των καταθέσεων σε μετοχές.

Η οικονομία εμφάνισε έντονα σημάδια ύφεσης, που για το 2013 διαμορφώθηκε στο 6% περίπου.

Εντός αυτού του δυσμενούς περιβάλλοντος η ΕΤΕ (Κύπρου) επέτυχε:

- Σημαντική μείωση των λειτουργικών εξόδων και αναδιάρθρωση των λειτουργικών αναγκών, με αποτέλεσμα τη μείωση προσωπικού κατά 10%, τη μείωση του δικτύου καταστημάτων (από 16 μονάδες σε 12) και την κεντροποίηση σημαντικού αριθμού εργασιών.
- Συστηματική διεύρυνση της καταθετικής βάσης, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πλεονάζουσας ρευστότητας.
- Ενίσχυση των μονάδων παρακολούθησης καθυστερήσεων με πρόσθετο προσωπικό και υποστήριξή τους με εξωτερικούς συνεργάτες (collection companies), κυρίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες.

Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω συνετέλεσε ώστε η ΕΤΕ (Κύπρου) να διατηρεί υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια (περί το 17% την 31.12.2013), ικανοποιητική ρευστότητα, επιτυγχάνοντας οργανική κερδοφορία €14,2 εκατ.

3.9 SOUTH AFRICAN BANK OF ATHENS (SABA)

Το 2013 η SABA ενίσχυσε περαιτέρω τις βάσεις που διαμόρφωσαν οι λειτουργικές και στρατηγικές αλλαγές που έγιναν τα τρία προηγούμενα χρόνια. Η λειτουργική ευρωστία της Τράπεζας αποδεικνύει ότι οι αλλαγές αυτές της εξασφάλισαν μια σταθερή πορεία που θα συνεχίσει να αποδίδει οφέλη στο μέλλον.

Η πρωτοποριακή για την τραπεζική αγορά συμφωνία που υπογράφηκε με τη μεγαλύτερη εταιρεία κινητής τηλεφωνίας στην Αφρική (MTN), απέδωσε στο πρώτο έτος συνεργασίας εξαιρετικά αποτελέσματα, προσελκύοντας περισσότερο από ένα εκατομμύριο πελάτες και εκτελώντας συναλλαγές ύψους πάνω από ZAR1 δισ.

Η αναμενόμενη περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας αυτής, καθώς και οι αναβαθμίσεις των σχετικών προϊόντων, θα συνεχίσουν να στηρίζουν την παρουσία της τράπεζας στον τομέα της λιανικής τραπεζικής και να συμπληρώνουν τη στρατηγική της SABA στον τομέα της επιχειρηματικής τραπεζικής.

3.10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΤΕ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ)

Η Εθνική Τράπεζα έχει παρουσία μέσω δικτύου καταστημάτων στην Αίγυπτο, ενώ διατηρεί και ένα κατάστημα στο Λονδίνο.

Στην Αίγυπτο, παρά τις δυσμενείς πολιτικές συνθήκες που επηρέασαν την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη για τρίτη συνεχή χρονιά στη χώρα, το δίκτυο των 17 καταστημάτων της ΕΤΕ συνέχισε να επιδεικνύει δυναμική αποδοτικότητα, με:

- σημαντική μείωση του κόστους των καταθέσεων
- διατήρηση της καλής ποιότητας του χαρτοφυλακίου
- συνεχή προσπάθεια εξορθολογισμού των δαπανών.

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τις θετικές επιπτώσεις από την υποτίμηση της Αιγυπτιακής Λίρας, οδήγησαν σε σημαντικά βελτιωμένα αποτελέσματα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, με την καθαρή κερδοφορία να φθάνει τα €3,6 εκατ.

Τέλος, το κατάστημα Λονδίνου, το οποίο λειτουργεί για περισσότερα από 100 χρόνια, το 2013 επικεντρώθηκε στην προσφορά υπηρεσιών χρηματοδότησης εμπορίου και εμπορευμάτων, κυρίως σε ναυτιλιακές και άλλες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

4.1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ο Όμιλος της ΕΤΕ, μέσω των θυγατρικών εταιρειών, Εθνική Ασφαλιστική και NBG Bancassurance, προσφέρει ασφαλιστικά προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία καλύπτουν το σύνολο των κλάδων ασφάλισης και απευθύνονται σε ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Η Εθνική Ασφαλιστική παρουσίασε κέρδη προ φόρων ύψους €111 εκατ. για το 2013, έναντι €91 εκατ. για το 2012, επιτυγχάνοντας συνέχιση της σταθερής και αυξανόμενης κερδοφορίας της από το 2011.

Το θετικό αποτέλεσμα του 2013 επιτεύχθηκε κυρίως λόγω του σημαντικού ελέγχου του κόστους ζημιών, της αποτελεσματικής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, της ανάπτυξης νέων κερδοφόρων προϊόντων, της ενίσχυσης των εναλλακτικών δικτύων πωλήσεων, και της αποτελεσματικής μείωσης των λειτουργικών εξόδων, μέσω συνεργειών με την ΕΤΕ.

Ο βασικός δείκτης ζημιών του κλάδου αυτοκινήτων κατά το 2013 παρέμεινε στα ήδη βελτιωμένα επίπεδα του 2012, διαμορφούμενος σε 51%, ενώ οι βασικοί δείκτες ζημιών των κλάδων πυρός και υγείας βελτιώθηκαν σημαντικά, διαμορφούμενοι σε 5% και 67% αντίστοιχα, έναντι 20% και 74% αντίστοιχα κατά τη χρήση 2012.

Επιπρόσθετα η Εθνική Ασφαλιστική περιόρισε κατά 13% σε σχέση με το 2012 το ύψος των ανείσπρακτων απαιτήσεων, μέσω εφαρμογής αυστηρότερων διαδικασιών, αλλαγής της πιστοληπτικής πολιτικής, καθώς και με την εφαρμογή νέων τρόπων είσπραξης ασφαλιστρών για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια όλων των κλάδων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Εθνική Ασφαλιστική πέτυχε τη μείωση των λειτουργικών εξόδων από €120 εκατ. σε €113 εκατ., ήτοι μείωση 6% σε σχέση με το 2012.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της Εθνικής Ασφαλιστικής παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

Βασικά οικονομικά μεγέθη

(ποσά σε εκατ. €)	2013	2012	%
Σύνολο ενεργητικού	3.384	3.110	8,8%
Ίδια κεφάλαια	503	361	39,3%
Κέρδη μετά φόρων	117	69	69,6%

Η θετική πορεία των κερδών είχε ως αποτέλεσμα η Εθνική Ασφαλιστική να έχει δείκτη φερεγγυότητας (δείκτη κάλυψης απαιτούμενων εποπτικών κεφαλαίων) ύψους 5,3 κατά την 31.12.2013 έναντι 3,9 κατά την 31.12.2012.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ομίλου για δημιουργία συνεργειών, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην οργάνωση και ανάπτυξη τραπεζοασφαλειών (Bancassurance), οι οποίες προωθούνται διαμέσου του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας.

Εντυπωσιακή υπήρξε η αύξηση της συνολικής παραγωγής των προϊόντων Bancassurance, η αρνητική πορεία της οποίας αντιστράφηκε το 2013, παρά τη συνέχιση της ύφεσης στην ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα, η συνολική παραγωγή τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων ζωής αυξήθηκε σε €106 εκατ. το 2013 από €60 εκατ. το 2012, κυρίως λόγω του νέου επιτυχημένου προϊόντος «Εθνική Εφάπαξ», ενώ αυξημένα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση ήταν και τα ασφάλιστρα προϊόντων ζημιών, τα οποία ανήλθαν κατά το 2013 σε €42 εκατ. (2012: €34 εκατ.).

Η εταιρεία κατά το 2014 θα επιδιώξει να διατηρήσει την ηγετική θέση στην αγορά, ενισχύοντας ταυτόχρονα την κερδοφορία, με βασικούς άξονες δράσης την ενδυνάμωση των πωλήσεων, τόσο με υποστήριξη των παραδοσιακών δικτύων όσο και με ενίσχυση των εναλλακτικών δικτύων, τη συνεργασία με την ΕΤΕ για την αξιοποίηση του δικτύου της (cross selling) και την περαιτέρω προώθηση του Bancassurance. Οι πρωταρχικοί στόχοι της Διοίκησης της Εθνικής Ασφαλιστικής, οι οποίοι έχουν ήδη δρομολογηθεί και παρουσιάζουν σημαντικά αποτελέσματα, είναι η ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης, ο εξορθολογισμός της λειτουργίας και η συνέχιση της κερδοφορίας, ώστε να διασφαλισθεί η επιτυχής μετάβαση στο νέο εποπτικό πλαίσιο Solvency II.

4.2 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιήθηκε στον τομέα των ξενοδοχειακών υπηρεσιών το 2013 μέσω της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης ΑΞΕ.

Με βάση τα στοιχεία των τουριστικών αφίξεων στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας, το 2013 έκλεισε

με διψήφια αύξηση αφίξεων, σχεδόν +11%, σε σχέση με το 2012 και ο προορισμός της Αθήνας, συνέχισε τη θετική του πορεία, με την κίνηση του αεροδρομίου να παρουσιάζει στο σύνολο του έτους αύξηση +2,5% (Πηγή: ΣΕΤΕ). Κατά συνέπεια, η μέση πληρότητα των διεθνών ξενοδοχείων πολυτελείας της Αττικής κατά το 2013 αυξήθηκε σε 56,1% (2012: 50,6%), ενώ μικρή αύξηση παρατηρήθηκε και στη μέση ημερήσια τιμή που ανήλθε σε €136,01 (2012: Ευρώ 133,06) (Πηγή: Ένωση Ξενοδόχων Αττικής).

Η Αστήρ Παλάς παρουσίασε αύξηση της πληρότητας και διατήρηση του κύκλου εργασιών, παρότι η διοργάνωση των Ποσειδωνίων στο 2012 απέφερε έσοδα ύψους €2 εκατ. περίπου. Σε ενοποιημένο επίπεδο, η αύξηση του κύκλου εργασιών οφείλεται στα έσοδα της θυγατρικής από τη διαχείριση του Τουριστικού Λιμένα Βουλιαγμένης.

Επιπρόσθετα στο 2013, η εταιρεία συνέχισε την εφαρμογή του προγράμματος αναδιοργάνωσης που ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2012, λαμβάνοντας μέτρα με σκοπό τον ορθολογισμό του λειτουργικού και χρηματοοικονομικού κόστους, με αποτέλεσμα να βελτιώσει σημαντικά τα αποτελέσματα της σε σχέση με το 2012.

Κατά τη χρήση 2013, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανήλθε σε €26,9 εκατ., έναντι €25,3 εκατ. το 2012, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,4%.

Την 10 Φεβρουαρίου 2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕ, ανακήρυξε, μετά και την παροχή έγγραφης συναίνεσης του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, ως προτιμώμενο επενδυτή για την πώληση της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης ΑΞΕ, την Jermyn Street Real Estate Fund IV LP.

4.3 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Οι δραστηριότητες της διαχείρισης και εκμετάλλευσης της ακίνητης περιουσίας του Ομίλου πραγματοποιήθηκαν το 2013 μέσω της ίδιας της Τράπεζας και της θυγατρικής Εθνική Πανγαία ΑΕΕΑΠ, στο πλαίσιο της εφαρμογής ενιαίας πολιτικής και στρατηγικής για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Ομίλου της ΕΤΕ.

Η διάθεση των ακινήτων λόγω της κρίσης στην ελληνική οικονομία παρέμεινε και για το 2013 μειω-

μένη, με άμεσες επιπτώσεις στις αξίες πώλησης, στις μισθωτικές αξίες και στις αποδόσεις ακινήτων.

Παρά τις δυσχερείς οικονομικές συνθήκες και την επιφυλακτικότητα της αγοράς, η διαχείριση και αξιοποίηση των ακινήτων τη Τράπεζας, κατά το 2013, απέφερε έσοδα €5,9 εκατ., τα οποία προέρχονται από την είσπραξη οφειλών από την πώληση ακινήτων, από την είσπραξη αποζημιώσεων λόγω απαλλοτριώσεων, από την εκμίσθωση ακινήτων και από τόκους πωληθέντων ακινήτων με πίστωση.

Συνεχίστηκε και το 2013 η προσπάθεια περιορισμού καταβαλλομένων μισθωμάτων για μίσθιους χώρους ιδιοκτησίας τρίτων και επιτεύχθηκε μείωση η οποία προσεγγίζει το 14,6% έναντι του 2012.

Η Εθνική Πανγαία ΑΕΕΑΠ συστάθηκε το 2010 με σκοπό τη δημιουργία ενός επενδυτικού «οχήματος» με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για επενδυτές που αποσκοπούν σε ένα σταθερό εισόδημα μέσω μερισμάτων. Εντός του 2013, η Εθνική Τράπεζα υπέγραψε με την εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II BV, την πώληση και μεταβίβαση ποσοστού 66% της συμμετοχής της στην εταιρεία. Η Εθνική Τράπεζα διατηρεί ποσοστό 34% της συμμετοχής στην εταιρεία, στην οποία θα συνεχίσει να έχει τον έλεγχο. Επιπρόσθετα, με τη συναλλαγή αυτή διευκολύνεται η ανάπτυξη του επενδυτικού της προγράμματος, προσβλέποντας σε ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο ακινήτων, όταν η εταιρεία εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Το χαρτοφυλάκιο της εταιρείας την 31.12.2013 αποτελείται από 252 εμπορικά κτήρια συνολικής εμπορικής αξίας €931 εκατ. (κυρίως τραπεζικά καταστήματα και κτήρια γραφείων) σε θέσεις υψηλής προβολής και εμπορικότητας, τα οποία εκμισθώνονται στην πλειονότητά τους στην Εθνική Τράπεζα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση των πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά μέρη. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων, που αναφέρεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας (ALCO) χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.

Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Αναφέρεται δε στο ΔΣ, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου – Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

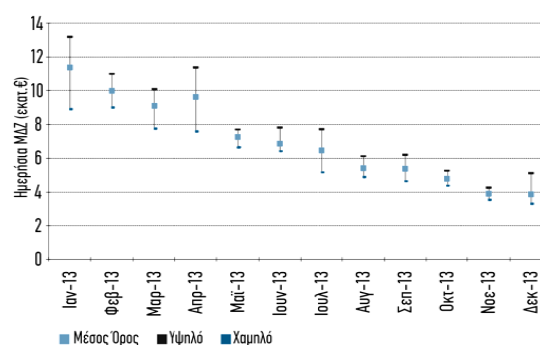
Κίνδυνος αγοράς

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα υπολογίζει σε καθημερινή βάση, μέσω του συστήματος RiskWatch της Algorithmics, τη Μέγιστη Δυνητική Ζημία (ΜΔΖ) τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, συναλλαγματικό, μετοχικό) οι οποίοι απορρέουν από το εμπορικό και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της. Συγκεκριμένα, εφαρμόζει τη μεθοδολογία της διακύμανσης-συνδιακύμανσης, με χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%.

Εκτός της Τράπεζας, σε επίπεδο Ομίλου, η παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς εστιάζεται κυρίως στο εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της Finansbank. Για το σκοπό αυτό, η θυγατρική υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους χαρτοφυλακίων της (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό). Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%.

Από τα τέλη του 2009, η Τράπεζα εκτιμά σε καθημερινή βάση και τη ΜΔΖ του Ομίλου, συμπεριλαμβάνοντας δηλαδή στους υπολογισμούς το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της ΕΤΕ και τα αντίστοιχα χαρτοφυλάκια της Finansbank. Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ αφορούν τόσο στο συνολικό κίνδυνο αγοράς, όσο και στους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) των χαρτοφυλακίων. Επισημαίνεται ότι, ο κίνδυνος αγοράς τον οποίο έχουν αναλάβει οι λοιπές θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου είναι αρκετά περιορισμένος συγκριτικά με τον κίνδυνο τον οποίο ενέχουν τα χαρτοφυλάκια της ΕΤΕ και της Finansbank.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.1
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΕΤΕ

Κατά τη διάρκεια του 2013, η συνολική ΜΔΖ του χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ κυμάνθηκε μεταξύ €3,3 εκατ. και €13,2 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στο επίπεδο των €7 εκατ. (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.1).

Η διαμόρφωση της συνολικής ΜΔΖ σε χαμηλά σχετικά επίπεδα, οφείλεται κυρίως στην εξέλιξη του Επιτοκιακού Κινδύνου. Πιο συγκεκριμένα, η ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου της ΕΤΕ το 2013 κυμάνθηκε μεταξύ €2,5 εκατ. και €11,3 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στα €5,4 εκατ. Ήδη, από το Δεκέμβριο του 2012, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος επαναγοράς των νέων τίτλων από την Ελληνική Δημοκρατία και τη δραστική μείωση του χαρτοφυλακίου χρεογράφων έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου της Τράπεζας, η επιτοκιακή και η συνολική ΜΔΖ σημείωσαν μεγάλη πτώση. Κατά τη διάρκεια του 2013, οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ διαμορφώθηκαν σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα, αφενός λόγω της μείωσης της μεταβλητότητας των υποκείμενων επιτοκίων και αφετέρου λόγω της μείωσης της ευαισθησίας του χαρτοφυλακίου, η οποία οφείλεται στον περιορισμό του χαρτοφυλακίου εξωχρηματοστηριακών παραγώγων της Τράπεζας.

Σε ότι αφορά το μετοχικό κίνδυνο που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της ΕΤΕ, αυτός κυμάνθηκε μεταξύ €1,4 εκατ. και €4,7 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του 2013 διαμορφώθηκε στα €2,2 εκατ. Τέλος, ο συναλλαγματικός κίνδυνος κυμάνθηκε μεταξύ €0,8 εκατ. και €3,4 εκατ. κατά τη διάρκεια του έτους, με το μέσο όρο στα €1,9 εκατ.

Αντιστοίχως, το 2013 η ΜΔΖ του εμπορικού και διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Finansbank, κυμάνθηκε μεταξύ €5,6 εκατ. και

€35,1 εκατ., με το μέσο όρο να διαμορφώνεται στα €16,7 εκατ. (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.2).

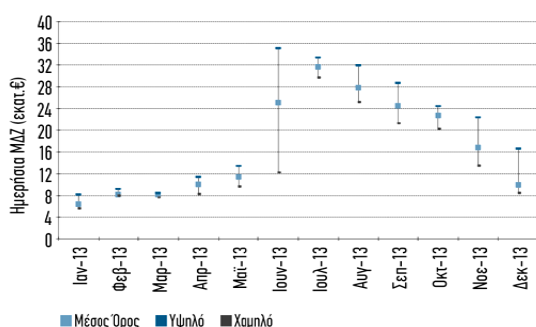
Ο σημαντικότερος κίνδυνος που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής είναι ο επιτοκιακός. Συγκεκριμένα, το 2013, η ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου της Finansbank κυμάνθηκε μεταξύ €5,7 εκατ. και €35,3 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στα €16,7 εκατ. Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2013, η πολιτική κρίση στην Τουρκία επέφερε σημαντική αύξηση των επιτοκίων και της μεταβλητότητάς τους, με συνέπεια υψηλότερες εκτιμήσεις της ΜΔΖ για τη θυγατρική. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου, καθώς τα επιτόκια παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο, οι μεταβλητότητες επέστρεψαν στα προηγούμενα επίπεδα, γεγονός που οδήγησε στη σταδιακή μείωση της επιτοκιακής και της συνολικής ΜΔΖ. Ωστόσο, στα τέλη του έτους, πάλι λόγω της πολιτικής αστάθειας στη χώρα, τα επιτόκια αυξήθηκαν απότομα, γεγονός που οδήγησε στη διαμόρφωση της ΜΔΖ σε υψηλότερα επίπεδα συγκριτικά με το μέσο όρο του μήνα Δεκεμβρίου.

Για το 2013, ο μετοχικός κίνδυνος που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής κυμάνθηκε μεταξύ €0,01 εκατ. και €0,5 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στα €0,2 εκατ. Τέλος, ο συναλλαγματικός κίνδυνος της Finansbank κατά τη διάρκεια του έτους, κυμάνθηκε μεταξύ €0,02 εκατ. και €2,4 εκατ., με το μέσο όρο στα €0,4 εκατ.

Σε επίπεδο Ομίλου (ΕΤΕ και Finansbank), η ΜΔΖ του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου για το 2013, κυμάνθηκε μεταξύ €9,6 εκατ. και €34,9 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στο επίπεδο των €17,4 εκατ. Η ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου, κυμάνθηκε μεταξύ €8,5 εκατ. και €33,1 εκατ., με το μέσο όρο τα €15,7 εκατ. Η ΜΔΖ του μετοχικού κινδύνου, κυμάνθηκε μεταξύ €1,4 εκατ. και €4,8 εκατ., με μέσο όρο €2,3 εκατ. και η ΜΔΖ για το συναλλαγματικό κίνδυνο, κυμάνθηκε μεταξύ €0,8 εκατ. και €4,1 εκατ., με το μέσο όρο του έτους να διαμορφώνεται στα €2,1 εκατ.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων της Τράπεζας έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ, το οποίο καλύπτει τόσο τους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό,

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.2
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ FINANSBANK

μετοχικό), όσο και το συνολικό κίνδυνο αγοράς. Τα εγκεκριμένα όρια αφορούν το σύνολο του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ. Αντίστοιχο πλαίσιο ορίων ΜΔΖ έχει θεσπιστεί και για το χαρτοφυλάκιο της Finansbank.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back testing) επί των στοιχείων του εμπορικού της χαρτοφυλακίου, ο οποίος συνίσταται στη σύγκριση της ΜΔΖ, όπως αυτή υπολογίστηκε από το υπόδειγμα, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου πάνω στο οποίο βασίστηκε ο υπολογισμός κατά την τεκμαιρόμενη περίοδο. Κατά τη διάρκεια του 2013 δεν υπήρξε καμία περίπτωση όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ. Σημειώνεται ότι, πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου διενεργεί καθημερινά και η Finansbank, ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με την ΕΤΕ. Κατά τη διάρκεια του 2013, καταγράφηκαν εννέα περιπτώσεις όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Η εκτίμηση της ΜΔΖ αναφέρεται σε «κανονικές» συνθήκες αγοράς. Ωστόσο, είναι απαραίτητη η συμπληρωματική ανάλυση για την εκτίμηση της ζημίας που πιθανόν να υποστεί η Τράπεζα σε ακραίες καταστάσεις, οι οποίες ενδεχομένως θα προκαλούσαν ιδιαίτερα υψηλές ζημίες. Για το λόγο αυτό, διενεργείται σε εβδομαδιαία βάση πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing) που συνίσταται στον υπολογισμό κέρδους/ζημίας του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε περιπτώσεις ακραίων μεταβολών στις αγορές. Τα σενάρια που εφαρμόζονται αφορούν τον επιτοκιακό, το μετοχικό και το συναλλαγματικό κίνδυνο.

Πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης διεξάγεται και από τη Finansbank σε μηνιαία βάση. Τα σενάρια αφορούν ακραίες μεταβολές για τον επιτοκιακό και το συναλλαγματικό κίνδυνο και εφαρμόζονται στα στοιχεία τόσο του εμπορικού όσο και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Τα σενάρια βασίζονται σε ακραίες μεταβολές των υποκείμενων παραγόντων κινδύνου κατά τη διάρ-

κεια των πρόσφατων χρηματοοικονομικών κρίσεων που έχουν λάβει χώρα στην Τουρκία.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας δίνει ιδιαίτερη σημασία στη βέλτιστη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσότερων πιστούχων (αντισυμβαλλομένων) να εκπληρώσουν οποιαδήποτε υποχρέωσή τους έναντι της Τράπεζας ή των θυγατρικών της. Στο πλαίσιο αυτό η Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου θέτει τα πρότυπα για την ανάπτυξη, επικύρωση και βαθμονόμηση όλων των υποδειγμάτων πρόβλεψης, αναγνώρισης, μέτρησης, παρακολούθησης, αντιστάθμισης, μείωσης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, που αναλαμβάνουν οι εταιρείες του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς επίσης ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη μεθοδολογίας υπολογισμού των βασικών παραμέτρων κινδύνου για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής.

Οι κατευθυντήριες γραμμές αναφέρονται στην ανάπτυξη μεθοδολογιών εκτίμησης της Εκτιμώμενης Ζημίας (EZ – Expected Loss, EL) και των συστατικών της, ήτοι της Πιθανότητας Αθέτησης (ΠΑ – Probability of Default, PD), της Ζημίας σε Περιπτωση Αθέτησης (ΖΠΑ – Loss Given Default, LGD) και της Έκθεσης σε Κίνδυνο (ΕΣΚ – Exposure at Default, EAD) για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής.

Τέλος, ο Όμιλος ΕΤΕ χρησιμοποιεί συστήματα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου τα οποία διαφοροποιούνται με βάση τα χαρτοφυλάκιά της. Η χρήση τους έχει ως στόχο την αξιόπιστη διαβάθμιση των πιστούχων ή/και των ανοιγμάτων τους ώστε να λαμβάνονται οι βέλτιστες αποφάσεις πιστοδότησης και τιμολόγησής τους.

A. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο

Η συνέχιση της βαθύτατης οικονομικής κρίσης στη χώρα μας κατά το 2013 (για έκτο συνεχές έτος, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ παρέμεινε αρνητικός),

οδήγησε σε μια ιδιαίτερα εντατική προσπάθεια από πλευράς Επιχειρηματικών Πιστοδοτικών Μονάδων να αυξηθεί η ποσότητα αλλά και η ποιότητα των λαμβανόμενων εξασφαλίσεων, να τονωθούν χρηματοδοτικά οι επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό και να αναθεωρηθούν τα περισσότερα πιστοδοτικά πλαίσια με στόχο την ενίσχυση, κατά το δυνατόν, της προοπτικής ομαλής εξυπηρέτησης των υποχρεώσεων των εταιρικών πελατών.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί τέσσερα επικυρωμένα και πιστοποιημένα από την Τράπεζα της Ελλάδος υποδείγματα αξιολόγησης επιχειρήσεων, στα οποία

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.1 ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΕΤΕ

Βαθμίδες Κλίμακας	Πιθανότητα Αθέτησης (%)
1	0,09
2	0,12
3	0,20
4	0,25
5	0,35
6	0,50
7	0,70
8	1,00
9	1,35
10	1,90
11	2,65
12	3,75
13	5,25
14	7,35
15	10,30
16	14,50
17	20,30
18	28,50
19	40,00
20,21,22 (Αθέτηση)	100,00

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.2 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΟΥΧΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Είδος Υποδείγματος	Πλήθος	(%)	Αξία προς στάθμιση (€ χιλ.)	(%)
Σε επίπεδο πιστούχου				
ΜΑΕΠ	3.011	79,6%	9.272.894	92,2%
Σκοροκάρτα επιχειρήσεων με περιορισμένα οικονομικά στοιχεία	147	3,9%	50.187	0,5%
Εμπειρικό υπόδειγμα	214	5,7%	620.897	6,2%
Χωρίς αξιολόγηση	412	10,9%	118.020	1,2%
Σε αθέτηση	3.334		3.568.333	
Μερικό σύνολο	7.118	100,0%	13.630.330	100,0%
Σε επίπεδο ανοίγματος				
Αυτοχρηματοδοτούμενα έργα	1.104	86,7%	1.166.616	47,7%
Ποντοπόρος ναυτιλία	169	13,3%	1.278.999	52,3%
Σε αθέτηση	60		125.369	
Μερικό σύνολο	1.333	100,0%	2.570.984	100,0%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	8.451		16.201.314	

παρέχεται πρόσβαση μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας Risk Analyst (RA) και συνεπικουρούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πιστωτική Πολιτική για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο, από τη βαθμολογία αναγνωρισμένων αξιολογικών οίκων τους εξωτερικού (ΕΟΠΑ) όπως η Moody's Investors Service και η Standard & Poor's (S&P). Τα εν λόγω υποδείγματα χρησιμοποιούνται για την ποσοτικοποίηση της Πιθανότητας Αθέτησης ως παραμέτρου κινδύνου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο εισαγωγικό σημείωμα της ενότητας, στο πλαίσιο εφαρμογής της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό του σταθμισμένου, έναντι πιστωτικού κινδύνου, ενεργητικού.

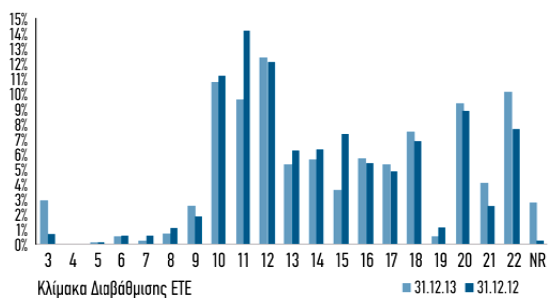
Η κύρια κλίμακα διαβάθμισης της Τράπεζας (ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.1) παρέχει τις ποσοστιαίες τιμές που εκφράζουν την Πιθανότητα Αθέτησης του πιστούχου σύμφωνα με την αξιολογική του διαβάθμιση και περιλαμβάνει συνολικά 22 βαθμίδες, από τις οποίες οι 19 αφορούν πιστούχους που δεν έχουν εμφανίσει αθέτηση στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών τους και οι υπολειπόμενες 3, σε πιστούχους οι οποίοι έχουν περιέλθει σε κατάσταση αθέτησης.

Ο ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.2 περιλαμβάνει την κατανομή ανοιγμάτων επιχειρηματικών πιστούχων (τόσο από το δίκτυο καταστημάτων εσωτερικού όσο και του καταστήματος Λονδίνου) με στοιχεία 31.12.2013, ανά είδος υποδείγματος με το οποίο έχουν αξιολογηθεί.

Η κατανομή των υπολοίπων των πιστούχων του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου την 31.12.2013, σε σχέση με την αντίστοιχη του προηγούμενου έτους,

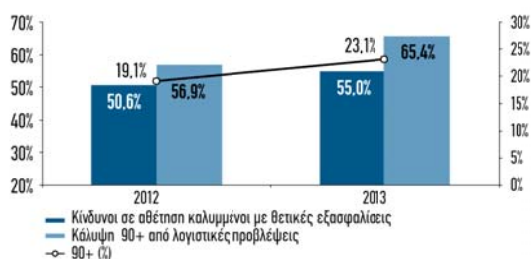
παρουσιάζει αύξηση στα υπόλοιπα που εντάσσονται στις βαθμίδες που υποδηλώνουν αθέτηση (20, 21, 22) ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης και της σημαντικής μείωσης που καταγράφεται στην εγχώρια ζήτηση.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.3
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Η ΕΤΕ κατά την διάρκεια του τελευταίου έτους θωράκισε επιπλέον το επιχειρηματικό της χαρτοφυλάκιο, με τη λήψη πρόσθετων εξασφαλίσεων, αφενός για να μειώσει την έκθεση της στον πιστωτικό κίνδυνο και αφετέρου να λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης για την ενδυνάμωση των αποπληρωμών. Επιπλέον, σύμφωνα με τους κανόνες της συνετής οικονομικής διαχείρισης, αύξησε τις προβλέψεις έναντι επισφαλών απαιτήσεων σε σχέση με το 2012. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την διαφανή ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας που αναπόφευκτα θα ενισχύσει την ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων να εξυπηρετήσουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις, θέτει τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση της κερδοφορίας της Τράπεζας στα επόμενα έτη.

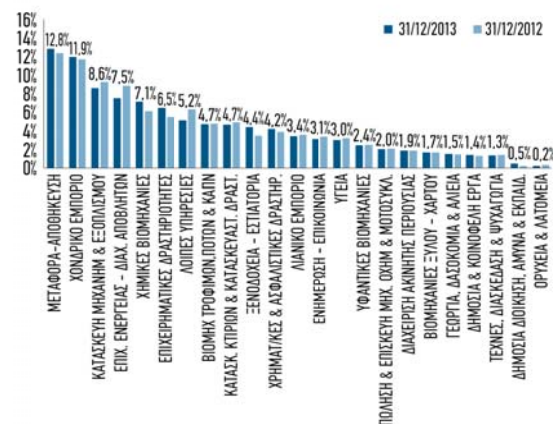
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.4
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Η κατανομή του επιχειρηματικού χαρτοφυλάκιου ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, εξακολουθεί να μην εμφανίζει σημαντική συγκέντρωση κινδύνων, όπως ίσχυε και κατά το προηγούμενο έτος. Στον κλάδο των χημικών βιομηχανιών εμφανίζεται η μεγαλύτερη αύξηση στα υπόλοιπα (€1.215,4 ε-

κατ.), ενώ στον κλάδο των επιχειρήσεων ενέργειας – διαχείρισης αποβλήτων, εμφανίζεται αντίστοιχα η μεγαλύτερη μείωση (€1.281,2 εκατ.). Πέραν αυτών, η κατανομή δεν παρουσιάζει σημαντικές μεταβολές σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.5
ΕΤΑΙΡΙΚΗ – ΚΛΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΤΕ

Εντός του 2013, ολοκληρώθηκε το έργο της καταχώρησης, στα συστήματα της Τράπεζας, των κωδικών οικονομικής δραστηριότητας των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων, με βάση το σύστημα στατιστικής τους ταξινόμησης ΣΤΑΚΟΔ 2008.

Η αυξημένη συσσώρευση κινδύνου στον κλάδο των Μεταφορών – Αποθήκευσης (σε ποσοστό 12,8%), οφείλεται στο γεγονός ότι σε αυτόν έχουν συμπεριληφθεί και τα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων που αφορούν επιχειρήσεις του κλάδου της Ναυτιλίας, ενώ ο κλάδος του Χονδρικού Εμπορίου (ποσοστό 11,9%), περιλαμβάνει ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό διαφόρων συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Λιανική τραπεζική

Για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με τα χρηματοδοτικά ανοίγματα Λιανικής, η Τράπεζα χρησιμοποιεί υποδείγματα τα οποία έχουν αναπτυχθεί (είτε από εξωτερικούς οίκους, είτε εσωτερικά) και εφαρμόζονται σε διάφορες φάσεις του πιστωτικού κύκλου. Τα στατιστικά αυτά υποδείγματα ακολουθούν τις διεθνώς αναγνωρισμένες μεθοδολογίες, βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα της Τράπεζας, και παρακολουθούνται συστηματικά.

Έτσι η Τράπεζα χρησιμοποιεί και εφαρμόζει:

1. Υποδείγματα Αξιολόγησης Αιτημάτων Χρηματοδότησης (Application Scorecards)

κατά την εγκριτική διαδικασία, με σκοπό την αξιόπιστη διαβάθμιση νέων πελατών και την τιμολόγηση των προϊόντων τους σύμφωνα και με τις επιμέρους Πολιτικές Πιστοδοτήσεων (Retail Credit Policy). Τα υποδείγματα αυτά χρησιμοποιούν κυρίως δημογραφικά χαρακτηριστικά και οικονομικά στοιχεία.

2. Συμπεριφορικά Υποδείγματα (Behaviour Scorecards) για τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των υφιστάμενων πελατών / λογαριασμών με σκοπό την ταξινόμηση των πελατών σε βαθμίδες (customer rating), ανάλογα με το συνδεδεμένο κίνδυνο.
3. Υποδείγματα Εκτίμησης Πιθανότητας Αθέτησης (PD Models) που αποτελούν βασικό συστατικό για τον υπολογισμό της Εκτιμώμενης Ζημίας (Expected Loss, EL) και του σταθμισμένου ενεργητικού για τον πιστωτικό κίνδυνο (RWA). Τα υποδείγματα αυτά χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας, για την διαδικασία αξιολόγησης επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου (ICAAP) και τη διαδικασία σχηματισμού προβλέψεων.
4. Υποδείγματα Εκτίμησης Ζημίας σε Περίπτωση Αθέτησης (LGD Models).
5. Υπόδειγμα Συντελεστών Μετατροπής (CCF) (EAD Model) που εφαρμόζονται στα εκτός ισολογισμού στοιχεία (Ε/Ε, Ε/Π, αχρησιμοποίητα όρια) για το χαρτοφυλάκιο ΜΜΕ για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας.

Κατά το 2013 συνεχίστηκε η μείωση των εγκρίσεων νέων δανείων κάθε μορφής προς φυσικά πρόσωπα. Πιο σημαντική στην παρούσα συγκυρία είναι η τακτική κεντρική παρακολούθηση της συμπεριφοράς των ήδη υφιστάμενων δανείων, ιδιαίτερα εκείνων που δεν έχουν ακόμα ξεπεράσει τις τρεις δόσεις ληξιπροθεσμίας. Στο πλαίσιο της συστηματικής παρακολούθησής τους, συντάσσονται αναφορές για την ποιότητα των χαρτοφυλακίων τόσο προς τη Διοίκηση όσο και προς τις εμπλεκόμενες πιστοδοτικές διευθύνσεις και προτείνονται έγκαιρα μέτρα περιορισμού του πιστωτικού κινδύνου, των επερχό-

μενων επισφαλειών αλλά και αύξησης των ανακτήσεων, όπου αυτό είναι εφικτό. Οι μέθοδοι για την παρακολούθηση της ποιότητας είναι η εξέλιξη των δεικτών καθυστέρησης (από τις 30 έως και τις 180 ημέρες), οι αναλύσεις «σοδειών» (vintage analysis), οι κατανομές με βάση το τρέχον LTV (loan-to-value), οι πίνακες μετάβασης (transition matrices, roll rates) και τέλος, η εξέλιξη των συχνοτήτων αθέτησης και των συνεπαγόμενων ζημιών ανά προϊόν ή χαρτοφυλάκιο. Οι τακτικές αυτές αναλύσεις αποτελούν και τη βάση προσδιορισμού των προβλέψεων για όλα τα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής.

Κτηματική πίστη

Το χαρτοφυλάκιο στεγαστικών δανείων αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων έναντι πελατών της Τράπεζας (σύνολο ανοίγματος €18,6 δις. την 31.12.13) και παρακολουθείται αδιάλειπτα και με ιδιαίτερη προσοχή. Η επίπτωση της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας είναι εμφανής στην ποιότητα του χαρτοφυλακίου, παρά την εντατικοποίηση των ενεργειών είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών στα στάδια προσωρινής καθυστέρησης, την υιοθέτηση αυστηρού πλαισίου στην εγκριτική διαδικασία, την προσφορά προϊόντων με ευνοϊκότερους όρους πληρωμής και την εντατικοποίηση της διαδικασίας ρυθμίσεων σε πιστούχους με προβλήματα αποπληρωμής.

Όπως είναι γνωστό, η Τράπεζα εφαρμόζει από τις αρχές του 2008 για τα στεγαστικά δάνεια την εποπτική Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (ΠΕΔ) για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου. Για το λόγο αυτό, όλα τα δάνεια κατατάσσονται σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου, χρησιμοποιώντας στοιχεία του πιστούχου, της πιστοδότησης και της ληξιπροθεσμίας που πιθανώς εμφανίζεται κατά τη στιγμή της κατάταξης.

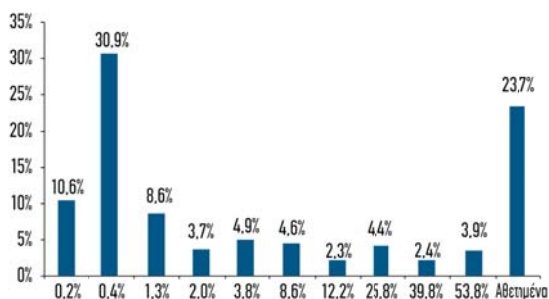
Σε μηνιαία βάση, όλα τα στεγαστικά δάνεια (με μόνη εξαίρεση, όσα εξασφαλίζονται με την ανεπιφύλακτη εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου) ταξινομούνται σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου. Τα υποδείγματα εκτίμησης, τόσο της ΠΑ όσο και της ΖΠΑ, στηρίζονται σε ιστορικά εσωτερικά δεδομένα της Τράπεζας από το 1990 και εντεύθεν.

Οι εκτιμήσεις είναι επομένως συνεπείς με τη μακρόχρονη εμπειρία της Τράπεζας σε στεγαστικές πιστοδοτήσεις, έχουν όμως ταυτόχρονα λάβει υπόψη τόσο το ελληνικό νομικό πλαίσιο όσο και την ακολουθούμενη πρακτική της Τράπεζας σχετικά με τις ρευστοποιήσεις υπεγγύων ακινήτων την τελευταία πενταετία.

Πέρα από τη διαδικασία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB), το υπόδειγμα εκτίμησης πιθανότητας αθέτησης (ΠΑ) χρησιμοποιείται και για σκοπούς παρακολούθησης της εξέλιξης του χαρτοφυλακίου, διοικητικής πληροφόρησης και διενέργειας προβλέψεων.

Η κατανομή του συνολικού πλήθους των στεγαστικών δανείων για το Δεκέμβριο 2013 δείχνει ότι παρά τη συνέχιση της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας ένα σημαντικό ποσοστό, σχεδόν ίσο με το ένα τρίτο του πληθυσμού (30,9%), κατανέμεται σε ομάδα με χαμηλή πιθανότητα αθέτησης (0,4%).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.6
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΛΗΘΟΥΣ
ΑΝΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ (31.12.2013)

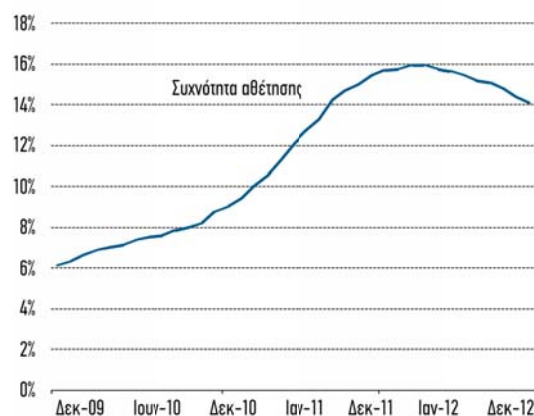
Για σκοπούς ΠΕΔ, η Τράπεζα ανέπτυξε ήδη από το 2010 πλήρες υπόδειγμα εκτίμησης της ΖΠΑ σε αντικατάσταση της προηγούμενης στατικής μέτρησης που απλά χώριζε τα στεγαστικά δάνεια σε επιδοτούμενα και μη. Το νέο υπόδειγμα χρησιμοποιεί κυρίως τη διάρκεια του δανείου, τον τύπο προϊόντος, τη συμπεριφορά του δανειολήπτη (τυχόν καθυστερήσεις στο ιστορικό του δανείου) και δείκτες ωρίμανσης. Η μεθοδολογία με την οποία αναπτύχθηκε επιτρέπει στην Τράπεζα να χρησιμοποιήσει 15ετή ορίζοντα επανείσπραξης. Είναι ανάγκη να τονιστεί εδώ ότι από την ανάλυση των πλέον πρόσφατων στοιχείων ανακτήσεων αποδεικνύεται ότι, ακόμα και σε βαθύτατη οικονομική ύφεση, όπως αυτή καταγράφηκε τα έτη 2010 και 2011, οι πιστω-

τικές (θετικές) χρηματορροές σε δανειακούς λογαριασμούς που έχουν αθετήσει πριν το 2001 –άρα πέραν της δεκαετίας– συνεχίζουν να εισρέουν στα ταμεία της Τράπεζας, αυξάνοντας αισθητά τα ποσοστά εισπραξιμότητας. Η δε θεσμική ώθηση που δέχονται τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να επεκτείνουν τον ορίζοντα αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων ως διευκόλυνση προς τους δανειολήπτες τους, είναι ένας συμπληρωματικός λόγος διατήρησης της περιόδου εισπραξιμότητας στα 15 έτη, αν όχι και περαιτέρω επέκτασή της.

Βασικό εργαλείο ανάσχεσης του ρυθμού των επισφαλειών στο εν λόγω χαρτοφυλάκιο αποτέλεσαν και το 2013, η προσφορά προϊόντων με ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής στους ενήμερους πελάτες καθώς και προϊόντων ρύθμισης οφειλών κτηματικής πίστης σε πελάτες που αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους.

Τέλος, υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι βρισκόμαστε στο τέλος της πιστωτικής κρίσης και πως οι καθυστερήσεις των στεγαστικών δανείων έχουν πλησιάσει, αν όχι αγγίζει, τα μέγιστα επίπεδά τους. Συγκεκριμένα, από την ετήσια συχνότητα αθέτησης για το σύνολο των στεγαστικών δανείων ως το λόγο των αθετήσεων εντός του 12μήνου από τον εκάστοτε μήνα παρατήρησης προς τον αριθμό των μη αθετημένων λογαριασμών το μήνα παρατήρησης, προκύπτει ότι εδώ και 8 περίπου μήνες, η συχνότητα αυτή βαίνει σταθερά μειούμενη (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.7).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.7
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ – 12ΜΗΝΗ
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ

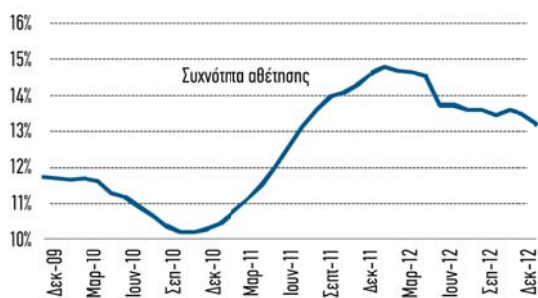

Καταναλωτική πίστη

Τα καταναλωτικά δάνεια εμφάνισαν σημάδια βελτίωσης κατά τη διάρκεια του 2013, παρά τη συνεχιζόμενη ύφεση και την κάμψη των χορηγήσεων.

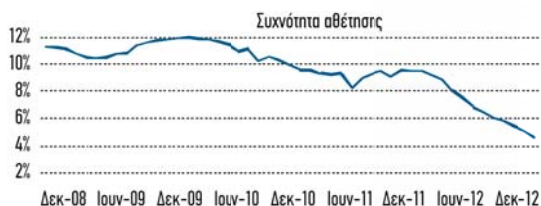
Η προσφορά δανειακών προϊόντων σε υφιστάμενους ενήμερους πελάτες με περισσότερο ευέλικτους όρους αποπληρωμής και προϊόντων ρύθμισης σε πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές, με στόχο την ομαλή εξυπηρέτηση των οφειλών τους, καθώς και η λήψη περαιτέρω εξασφαλίσεων, ενοικίων ή εμπράγματων, συνεπικούρησε στη βελτίωση ποιότητας του χαρτοφυλακίου. Αυτό αποτυπώνεται στην εξέλιξη της συχνότητας αθέτησης του χαρτοφυλακίου εντός του 12μήνου που ακολουθεί τον μήνα παρατήρησης, η οποία βαίνει μειούμενη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.8
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ –
12ΜΗΝΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ

Παρομοίως και στο χαρτοφυλάκιο πιστωτικών καρτών τόσο η αυστηροποίηση των κριτηρίων έγκρισης (που παράγει νέες χορηγήσεις χαμηλότερου πιστωτικού κινδύνου) όσο και η προσφορά δανειακών προϊόντων τακτής λήξης, με σκοπό τη συγκέντρωση οφειλών (ρυθμίσεις) σε ενήμερους ή ληξιπρόθεσμους πελάτες, βοηθούν στη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου, όπως αυτή μετράται με τη συχνότητα αθέτησης του χαρτοφυλακίου εντός του 12μήνου που ακολουθεί το μήνα παρατήρησης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.9
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ –12ΜΗΝΗ
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Εντός του 2013, πραγματοποιήθηκε επαναβαθμολόγηση του υποδείγματος με το οποίο αξιολογούνται οι επιχειρήσεις που εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), χρησιμοποιώντας πρόσφατα στοιχεία αθετήσεων και ρών ανακτήσεων κεφαλαίου, κατά απαίτηση της Εποπτικής Αρχής. Τα ποσοστά των νέων πιθανοτήτων αθέτησης ανά βαθμίδα, παρουσιάζονται στον ΠΙΝΑΚΑ 5.1.3.

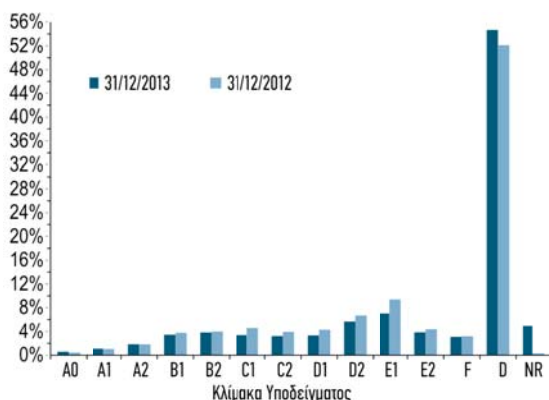
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.3
ΠΟΣΟΣΤΑ ΝΕΩΝ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ ΑΘΕΤΗΣΗΣ (ΠΑ)
ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ

Κλίμακα	A0	A1	A2	B1	B2	C1	C2	D1	D2	E1	E2	F
Νέες ΠΑ ΜΜΕ (%)	2,00	3,30	4,00	6,00	8,00	11,00	14,50	20,00	28,50	40,00	53,00	68,00

Από την κατανομή των υπολοίπων, προκύπτει ότι ένα σημαντικό ποσοστό, που διαμορφώνεται στο 55%, αφορά πελάτες που βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης, ως απόρροια των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Η αύξηση στο ποσοστό των πελατών χωρίς αξιολόγηση (NR) με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2013, οφείλεται σε υπόλοιπα πελατών των τέως τραπεζών Probank και FBB που απορροφήθηκαν εντός του 2013 από την ΕΤΕ, η αξιολογική διαδικασία των οποίων προκειμένου να αντιστοιχηθούν στην κλίμακα διαβαθμίσεων του ΥΑΜΜΕ, βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η κατανομή των υπολοίπων στις υπόλοιπες βαθμίδες του υποδείγματος παρουσιάζει αξιόλογη διασπορά, χωρίς να σημειώνεται υψηλή συγκέντρωση σε καμία αξιολογική βαθμίδα. Σε ότι αφορά το συνολικό χαρτοφυλάκιο, το ποσοστό των υπολοίπων που κατατάσσονται σε βαθμίδα καλύτερη ή ίση της βαθμίδας D1 την 31.12.2013 εμφανίζεται μειωμένο, καθώς καταγράφεται ποσοστό 20,8% έναντι ποσοστού 23,9% το οποίο σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη ημερομηνία αναφοράς του προηγούμενου έτους, ως συνέπεια των συνεχιζόμενων αρνητικών οικονομικών συνθηκών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.10
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ
ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΠΕΛΑΤΗ

Το σύνολο των υποβαλλόμενων αιτημάτων πιστοδότησης των επιχειρήσεων που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία, αξιολογούνται τόσο κατά τον αρχικό καθορισμό του πιστοδοτικού πλαισίου όσο και κατά τις προβλεπόμενες από την Πιστωτική Πολιτική Λιανικής Τραπεζικής – Πιστοδοτήσεις Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, τακτές περιόδους ανανέωσης ή επίσης επικαιροποίησης των εκάστοτε πλαισίων, με τη χρήση του Υποδείγματος Αξιολόγησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΥΑΜΜΕ).

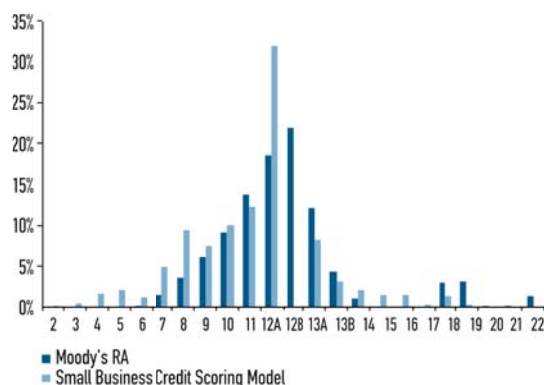
B. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΕ

Τα πρότυπα για τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι θυγατρικές του Ομίλου και οι κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των βασικών παραμέτρων κινδύνου για κάθε κατηγορία επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής τίθενται κεντρικά από την Τράπεζα, η οποία επιπλέον ελέγχει συστηματικά και εγκρίνει, όπου απαιτείται, τα υποδείγματα (αξιολόγησης αιτημάτων ή συμπεριφορικά), τα οποία αναπτύσσουν οι θυγατρικές.

Επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο

Για τη μεγαλύτερη σε μέγεθος θυγατρική, τη Finansbank, παρουσιάζεται αναλυτικά στο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.11 η κατανομή του επιχειρηματικού της χαρτοφυλακίου ανά υπόδειγμα που χρησιμοποιήθηκε κατά την αξιολογική διαδικασία και ανά βαθμίδα κατάταξης της πιστοληπτικής ικανότητας των αξιολογηθέντων πιστούχων. Οι κατανομές που παρατίθενται, προσομοιάζουν αρκετά στην κανονική κατανομή.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.11
FINANSBANK – ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ

Λιανική τραπεζική

A. Finansbank

Κατά το 2013 συνεχίστηκε η πιστωτική επέκταση της Finansbank στις χορηγήσεις λιανικής τραπεζικής. Αφενός η σπουδαιότητα της τράπεζας αυτής για τον Όμιλο – η μεγαλύτερη θυγατρική του Ομίλου σε όρους σταθμισμένου ενεργητικού – και αφετέρου η συνεισφορά του χαρτοφυλακίου λιανικής (σχεδόν 50%) στο σύνολο των υπολοίπων χρηματοδοτήσεων της θυγατρικής καθιστούν αναγκαία την εντατική παρακολούθηση της ποιότητάς του.

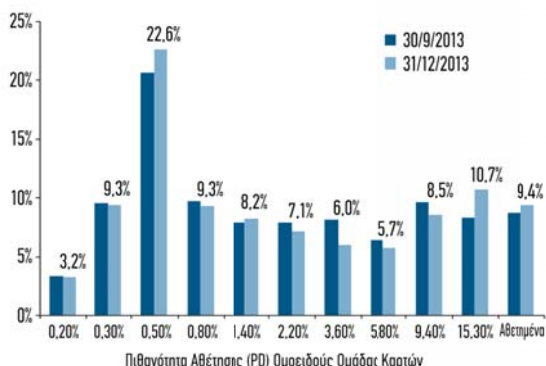
Ενόψει της υιοθέτησης της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής της θυγατρικής αναπτύχθηκαν κατά το 2013 έξι υποδείγματα εκτίμησης πιθανότητας αθέτησης (ΠΑ) για τα χαρτοφυλάκια των στεγαστικών δανείων, των δανείων αυτοκίνητου, των καταναλωτικών δανείων, των πιστωτικών καρτών, των υπεραναλήψεων και των δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δύο υποδείγματα εκτίμησης ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (ΖΠΑ) για τα χαρτοφυλάκια των στεγαστικών δανείων και των δανείων αυτοκίνητου. Όλα επιτυγχάνουν ικανοποιητική διακριτική ικανότητα, όπως αυτή μετράται με τους σχετικούς στατιστικούς δείκτες στα δείγματα ανάπτυξης αλλά και στα δείγματα «εκτός χρόνου» επικύρωσης.

Οι κατανομές υπολοίπων ανά βαθμίδα πιθανότητας αθέτησης για το χαρτοφυλάκιο των πιστωτικών καρτών που συνιστά σχεδόν το 50% των υπολοίπων χρηματοδοτήσεων της Λιανικής Τραπεζικής δεί-

χνουν ότι ποσοστό σχεδόν 60% κατανέμεται σε ομάδες με ΠΑ μικρότερη του 3%.

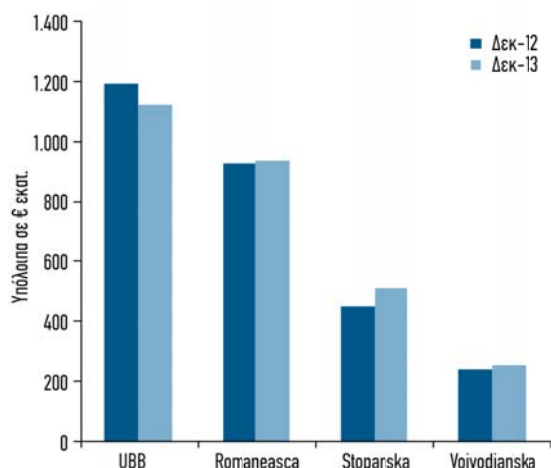
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.12
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ – ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ

Β. Θυγατρικές ΝΑ Ευρώπης

Η λιανική τραπεζική των θυγατρικών της ΝΑ Ευρώπης αυξήθηκε κατά 0,4% σε σχέση με το Δεκέμβριο 2012. Η μεγαλύτερη αύξηση (13,2%) σημειώθηκε στη Stopanska Banka, στην οποία όλα τα επιμέρους χαρτοφυλάκια κινήθηκαν ανοδικά. Ακολουθεί η Vojvodjanska Banka με αύξηση 6,4% ενώ μείωση στα υπόλοιπά της κατά 6,0% εμφάνισε η United Bulgarian Bank (UBB).

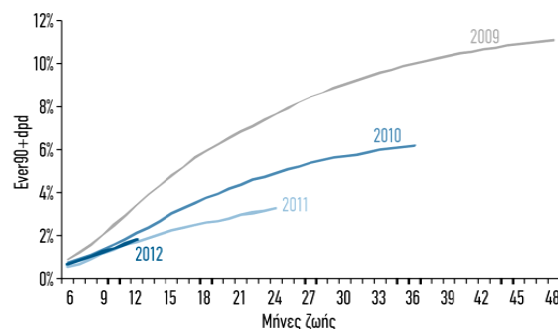
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.13
ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ – ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

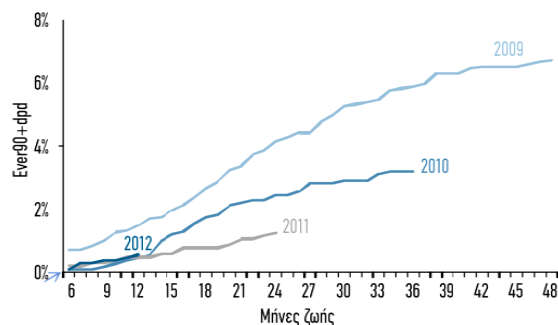
Το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής της UBB είναι το μεγαλύτερο σε όρους υπολοίπων του συνόλου των θυγατρικών της ΝΑ Ευρώπης. Τόσο στο χαρτοφυλάκιο καταναλωτικών όσο και στο χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων, που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των προϊόντων λιανικής,

παρατηρείται διαχρονικά βελτίωση των ποσοστών «κακών λογαριασμών» (bad rate), γεγονός που οφείλεται στην αυστηροποίηση των κριτηρίων αξιολόγησης των πελατών, στην προσφορά προϊόντων ρύθμισης καθώς και στη βελτίωση των μηχανισμών παρακολούθησης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.14
ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ: ΛΙΑΝΙΚΗ UBB – VINTAGE ANALYSIS ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.15
ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ: ΛΙΑΝΙΚΗ UBB – VINTAGE ANALYSIS ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου

Η δραστηριοποίηση του Ομίλου σε εξωχρηματοπιστηρικά παράγωγα προϊόντα και σε συναλλαγές δανειοδοσίας και δανειοληψίας τίτλων, καθώς και οι διατραπεζικές τοποθετήσεις στις οποίες προβαίνει, συνεπάγονται την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Επίσης, κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου ενέχουν και οι εμπορικές συναλλαγές.

Ως κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου θεωρείται ο κίνδυνος να αθετήσει ο αντισυμβαλλόμενος σε μία συναλλαγή τις υποχρεώσεις του, πριν τον οριστικό διακανονισμό των χρηματοροών της συναλλαγής. Για την αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, η ΕΤΕ και οι θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου έχουν θεσπίσει κατά-

ληλα πλαίσια ορίων, τα οποία βασίζονται στα ανώτατα αποδεκτά επίπεδα ανάληψης κινδύνου και τις επιχειρησιακές ανάγκες κάθε θυγατρικής.

A. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η δραστηριοποίηση της ΕΤΕ στη διατραπεζική αγορά συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αντισυμβαλλομένου. Επιδιώκοντας την ελαχιστοποίηση του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα καθόρισε όρια κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου αντισυμβαλλομένου, με βασικό κριτήριο την πιστοληπτική διαβάθμιση της μητρικής τράπεζας κάθε Ομίλου. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παρέχονται από τους διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's (S&P). Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, σε περίπτωση που οι οίκοι διαφωνούν ως προς την πιστοληπτική αξιολόγηση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη διαβάθμιση.

Ως ανώτατο αποδεκτό όριο ανά αντισυμβαλλόμενο όμιλο για πράξεις διατραπεζικής αγοράς, καθορίστηκε το 70% των οριζομένων από την Πιστωτική Πολιτική του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ ορίων πιστούχου.

Στη συνέχεια τα ανωτέρω όρια κατανέμονται σε επιμέρους θυγατρικές τράπεζες του αντισυμβαλλομένου ομίλου, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές ανάγκες της Τράπεζας.

Αναφορικά με το Treasury Αθήνας, καθορίζονται όρια σε ονομαστικά ποσά για διατραπεζικές τοποθετήσεις χωρίς εξασφάλιση (Money Market) και όρια προ-διακανονισμού, εκπεφρασμένα σε μονάδες κινδύνου (risk units), για όλα τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα καθώς και τις διατραπεζικές τοποθετήσεις με εξασφάλιση (repos, reverse repos). Η μετατροπή των ορίων προ-διακανονισμού σε ονομαστικές αξίες, σε όσα προϊόντα απαιτείται, πραγματοποιείται με βάση συγκεκριμένους συντελεστές στάθμισης κινδύνου ανά κατηγορία προϊόντος.

Οι διατραπεζικές συναλλαγές, και ειδικότερα οι διατραπεζικές τοποθετήσεις, διενεργούνται κυρίως με χαμηλού και μεσαίου κινδύνου (investment grade) πιστωτικά ιδρύματα, των οποίων η πιστοληπτική διαβάθμιση κυμαίνεται μεταξύ AAA και BBB-

Αναφορικά με τις ελληνικές τράπεζες, λόγω των πιστοληπτικών υποβαθμίσεων που έχουν υποστεί από τους διεθνείς αξιολογικούς οίκους, έχει καθοριστεί ειδικό πλαίσιο ανωτάτων ορίων πιστούχου, ώστε να καλύψει τις επιχειρησιακές ανάγκες της ΕΤΕ.

Ειδικότερα για τις διατραπεζικές τοποθετήσεις σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, επιτρέπονται συναλλαγές με μέγιστη διάρκεια μίας εβδομάδας με τις συστημικές τράπεζες, ενώ με τις υπόλοιπες επιτρέπονται μόνον O/N ή T/N συναλλαγές. Το αντίστοιχο διάστημα με ξένα πιστωτικά ιδρύματα, εξαιρουμένων των τραπεζών του Ομίλου, δε μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Στις 31.12.2013, οι διατραπεζικές τοποθετήσεις της ΕΤΕ ήταν ως επί το πλείστον ενδοομιλικές.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο διαχείρισης και μείωσης του κινδύνου αντισυμβαλλομένου, η Τράπεζα έχει συνάψει με το σύνολο σχεδόν των αντισυμβαλλομένων της που είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes - CSAs). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (σε μετρητά ή χρεωστικούς τίτλους) σε ημερήσια βάση, σύμφωνα με την τρέχουσα αξία κάθε συναλλαγής. Το ύψος των εξασφαλίσεων ανά αντισυμβαλλόμενο εξαρτάται από την καθαρή αγοραία αξία των συναλλαγών.

Τέλος, η ΕΤΕ δραστηριοποιείται και στον τομέα εργασιών διεθνούς εμπορίου. Για τις εμπορικές συναλλαγές που ενέχουν κίνδυνο αντισυμβαλλομένου για την Τράπεζα, έχει θεσπιστεί πλαίσιο ορίων, σε επίπεδο Ομίλου αντισυμβαλλομένου, το οποίο καλύπτει τις εγχρήματες (funded) συναλλαγές που διενεργεί η αρμόδια Μονάδα της ΕΤΕ (Athens Trade Finance Unit).

B. FINANSBANK

Εκτός της ΕΤΕ, σε επίπεδο Ομίλου, η θυγατρική με τη μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου είναι η Finansbank. Ο κίνδυνος που αναλαμβάνει η θυγατρική από συναλλαγές στη διατραπεζική αγορά προέρχεται κυρίως από τις τοποθετήσεις σε πιστωτικά ιδρύματα, τις πράξεις επί εξωχρηματιστηριακών παραγώγων προϊόντων και τις συναλλαγές δανειοδοσίας και δανειοληψίας τίτλων.

Για τη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, έχει θεσπιστεί από τη θυγατρική πλαίσιο ορίων αντισυμβαλλομένου, τα οποία είναι εκπεφρασμένα σε μονάδες κινδύνου (risk units).

Ειδικότερα για τις διατραπεζικές τοποθετήσεις, ως μέγιστη επιτρεπτή διάρκεια κάθε συναλλαγής έχει οριστεί το διάστημα της μίας εβδομάδας, εξαιρουμένων των συναλλαγών με τις τράπεζες του Ομίλου, των οποίων η διάρκεια ανέρχεται έως τους τρεις μήνες.

Επιπλέον, για τη μείωση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου, η Finansbank έχει συνάψει συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs) με τους κυριότερους αντισυμβαλλομένους της, προβαίνοντας στην ανταλλαγή των απαιτούμενων εξασφαλίσεων σε ημερήσια βάση.

Για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου που αναλαμβάνει η θυγατρική από εγχρήματες (funded) και μη (unfunded) εμπορικές συναλλαγές οι οποίες καλύπτουν διεθνείς και εγχώριες δραστηριότητες, υφίσταται σχετικό πλαίσιο ορίων.

Η Finansbank ενημερώνει με τακτικές αναφορές τη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων για τη χρήση των ανωτέρω ορίων.

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου που αναλαμβάνουν η United Bulgarian Bank, η Banca Romaneasca και η Vojvodjanska Banka είναι σχετικά περιορισμένος και προέρχεται κυρίως από τις συναλλαγές που διενεργούν στη διατραπεζική αγορά. Οι συναλλαγές αφορούν σε διατραπεζικές τοποθετήσεις, πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος και, σε ορισμένες περιπτώσεις, πράξεις δανειοδοσίας τίτλων.

Για τη διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, έχουν θεσπιστεί αντίστοιχα πλαίσια ορίων, σε επίπεδο Ομίλου αντισυμβαλλομένου, τόσο σε ονομαστικές αξίες όσο και σε μονάδες έκθεσης κινδύνου (risk units). Για τη μετατροπή των ονομαστικών ποσών σε μονάδες κινδύνου, χρησιμοποιούνται κοινοί για όλες τις εν λόγω θυγατρικές συντελεστές στάθμισης. Επισημαίνεται ότι, με εξαίρεση τα όρια που έχουν

δοθεί για συναλλαγές με τοπικές και ελληνικές τράπεζες, τα όρια κινδύνου αντισυμβαλλομένου στη διατραπεζική αγορά αφορούν κυρίως σε πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε χώρες χαμηλού ή πολύ χαμηλού κινδύνου και με υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση.

Ειδικότερα για τις διατραπεζικές τοποθετήσεις, η μέγιστη διάρκεια των συναλλαγών, με εξαίρεση τις τράπεζες του Ομίλου, δεν ξεπερνά τους τρεις μήνες.

Τέλος, οι ανωτέρω θυγατρικές αναλαμβάνουν, σε μικρότερο βαθμό, κίνδυνο αντισυμβαλλομένου μέσω των εμπορικών συναλλαγών (εγχρήματων και μη) που διενεργούν, με αντίστοιχα ξεχωριστά πλαίσια ορίων. Όλα τα προαναφερθέντα πλαίσια ορίων καθορίζονται και παρακολουθούνται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων.

Εταιρικά ομόλογα

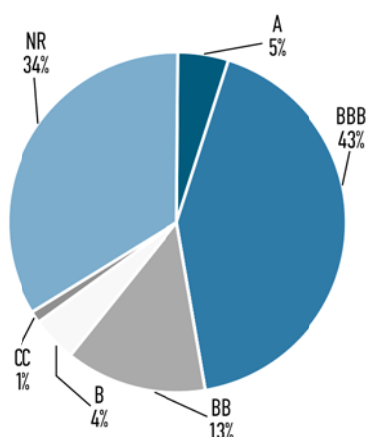
Η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο εταιρικών χρεογράφων, με ελληνικές και διεθνείς εκδόσεις. Για την ορθή διαχείριση των κινδύνων του χαρτοφυλακίου, έχουν θεσπιστεί όρια αγοράς και διακράτησης εταιρικών ομολόγων ανά:

- πιστοληπτική διαβάθμιση
- εταιρεία - εκδότη
- κλάδο δραστηριότητας και έκδοση
- προέλευση εκδότη

Στις 31.12.2013, οι θέσεις της Τράπεζας σε διεθνή και ελληνικά εταιρικά ομόλογα ανήλθαν σε ονομαστικές αξίες στο ποσό των €421 εκατ.

Σχετικά με την πιστοληπτική διαβάθμιση των εταιρικών χρεογράφων, το 48% του χαρτοφυλακίου – έναντι 38% στις 31.12.2012 – αποτελείται από εκδόσεις χαμηλού και μεσαίου κινδύνου (investment grade). Επίσης, η Τράπεζα κατέχει στο χαρτοφυλάκιο της και ορισμένες μη αξιολογημένες εκδόσεις, ως επί το πλείστον διεθνών πιστωτικών ιδρυμάτων χαμηλού και μεσαίου κινδύνου, το ποσοστό των οποίων ανέρχεται στο 34% (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.16).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.16
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ (31.12.2013)

Τέλος, επί του συνολικού χαρτοφυλακίου εταιρικών χρεογράφων, το 6% αντιστοιχεί σε ελληνικές εκδόσεις και το 94% σε διεθνείς.

Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας αναφέρεται σε κινδύνους που ενδέχεται να ανακύψουν λόγω πολιτικών ή οικονομικών προβλημάτων, είτε με τη μορφή στάσης πληρωμών (sovereign default), είτε με τη μορφή αδυναμίας μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και εξαγωγής αυτών (transfer risk), τα οποία συνιστούν το cross border risk. Ως εκ τούτου, στον κίνδυνο χώρας εμπίπτουν όλες οι μορφές διασυννοριακών χρηματοδοτήσεων σε μια χώρα, είτε αυτές αφορούν στην κεντρική κυβέρνηση, είτε σε πιστωτικά ιδρύματα, είτε σε ιδιωτική επιχείρηση ή ιδιώτη.

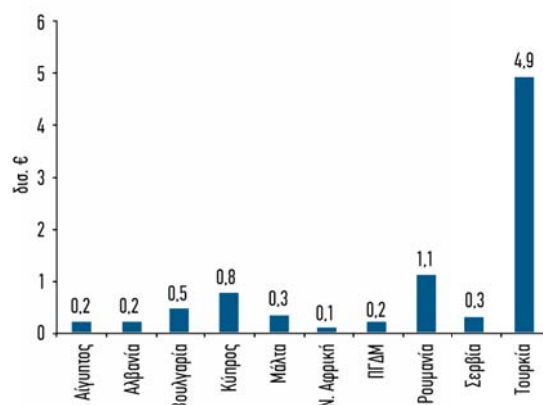
Τα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο χώρας είναι:

- η διακράτηση κρατικών ομολόγων (sovereign risk),
- οι διατραπεζικές πράξεις / τοποθετήσεις, καθώς και οι ισοδύναμοι κίνδυνοι από διατραπεζικές πράξεις παραγώγων (cross border risk),
- η χορήγηση δανείων προς εταιρείες ή τράπεζες, η διακράτηση εταιρικών ομολόγων, καθώς και η χρηματοδότηση μεγάλων έργων (cross border risk).

- οι εγχρήματες (funded) και μη-εγχρήματες (unfunded) εμπορικές συναλλαγές (cross border risk), και
- οι συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών τραπεζών που εδρεύουν στο εξωτερικό.

Η Τράπεζα παρακολουθεί καθημερινά, βάσει του ανωτέρω πλαισίου, την έκθεση σε κίνδυνο χώρας της ΕΤΕ, εστιάζοντας κυρίως στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, την Τουρκία, την Αίγυπτο, τη Νότιο Αφρική και τη Μάλτα, όπου ο Όμιλος έχει παρουσία. Την 31.12.2013, το ύψος του κινδύνου χώρας στις εν λόγω αγορές ανήλθε στο 7,7% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.17, ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.4).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.17
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΧΩΡΑΣ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΑΓΟΡΩΝ (31.12.2013)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.4
ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Χώρα	Διαβάθμιση Moody's	Διαβάθμιση S&P	Κίνδυνος χώρας ως % του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου 31.12.2013
Αίγυπτος	Caa1	B-	0,20%
Αλβανία	B1	B	0,17%
Βουλγαρία	Baa2	BBB	0,43%
Κύπρος	Caa3	B-	0,68%
Μάλτα	A3	BBB+	0,30%
Ν. Αφρική	Baa1	BBB	0,07%
ΠΓΔΜ		BB-	0,14%
Ρουμανία	Baa3	BB+	1,01%
Σερβία	B1	BB-	0,28%
Τουρκία	Baa3	BB+	4,43%
Σύνολο			7,70%

Λειτουργικός κίνδυνος

Ως λειτουργικός ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, ανθρώπινου παράγοντα ή εξωτερικών γεγονότων. Σύμφωνα με τον ορισμό της Βασιλείας II που υιοθετεί η Τράπεζα, στο λειτουργικό κίνδυνο εντάσσονται ο νομικός κίνδυνος και ο κίνδυνος κανονιστικής συμμόρφωσης.

Η ΕΤΕ, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει εσιτάσει από το 2005 στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισής του, με γνώμονα όχι μόνο την πλήρωση των ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων υιοθέτησης της Τυποποιημένης Προσέγγισης, αλλά και την προοπτική υιοθέτησης Εξειλιγμένης Προσέγγισης Μέτρησης (AMA) για τον υπολογισμό των σχετικών κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Το μοντέλο διακυβέρνησης της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου βασίζεται σε «τρεις γραμμές άμυνας», όπως απεικονίζονται στο παρακάτω Διάγραμμα 5.1.18.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.18
ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Με γνώμονα την αναβάθμιση της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, η Τράπεζα έχει ήδη από το 2010 αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή το μηχανογραφικό σύστημα OpVar της Algorithmics.

Η εφαρμογή αυτή αναπτύχθηκε αρχικά στην ΕΤΕ (συμπεριλαμβανομένου του δικτύου καταστημάτων εξωτερικού) και στη Finansbank, ενώ σταδιακά επεκτάθηκε στις υπόλοιπες θυγατρικές του Ομίλου. Κατά τη διάρκεια του 2013, η Εθνική Ασφαλιστική ενσωμάτωσε τη χρήση του OpVar στη διαχείριση των λειτουργικών της κινδύνων.

Παράλληλα, ο Όμιλος συνέχισε να παρέχει στο ανθρώπινο δυναμικό του ολοκληρωμένη εκπαίδευση και ενημέρωση σε θέματα λειτουργικού κινδύνου, ενισχύοντας έτσι την καλλιέργεια κουλτούρας και την ευαισθητοποίησή του στη διαχείριση και αντιμετώπιση του εν λόγω κινδύνου.

Κατά τη διάρκεια του 2013 υλοποιήθηκε στην ΕΤΕ ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά μέσω του μηχανογραφικού συστήματος OpVar. Τα βασικά συστατικά του πλαισίου αποτελούν:

- ο εντοπισμός, η αξιολόγηση και η παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων,
- ο προσδιορισμός δράσεων άμβλυνσής τους,
- ο καθορισμός και η παρακολούθηση Βασικών Δεικτών Κινδύνων,
- Η ανάλυση σεναρίων, μέσω της συστηματικής διαδικασίας καταγραφής από έμπειρα στελέχη, μιας σειράς σταθμισμένων αξιολογήσεων για τη συχνότητα επέλευσης λειτουργικών ζημιών με πολύ σοβαρές επιπτώσεις, καθώς και
- η συλλογή δεδομένων ζημιογόνων γεγονότων.

Αναφορικά με τη συλλογή ζημιών, το 2013 συνεχίστηκε αδιάλειπτα η διαδικασία συλλογής γεγονότων καθώς και ο εμπλουτισμός και η τήρηση μιας πλήρους και συνεπούς βάσης δεδομένων ζημιογόνων γεγονότων η οποία περιλαμβάνει τις πραγματικές ζημίες από λειτουργικό κίνδυνο σε καθημερινή βάση.

Στο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.19 απεικονίζεται η κατανομή των Ζημιογόνων Γεγονότων που συνέβησαν το 2013 στην Τράπεζα ανά εποπτική κατηγορία γεγονότος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.19
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΕΤΕ ΑΠΟ
ΓΕΓΩΝΟΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 2013

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει την Τυποποιημένη Προσέγγιση για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών της απαιτήσεων έναντι λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου. Οι εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι λειτουργικού κινδύνου για τον Όμιλο ανήλθαν το 2013 στο ποσό των €385 εκατ.

5.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Το 2013 ήταν έτος «σταθμός» για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Πραγματοποιήθηκαν συγχωνεύσεις και εξαγορές, πιστωτικά ιδρύματα τέθηκαν υπό ειδική εκκαθάριση, διορίστηκαν Monitoring Trustees στο πλαίσιο διασφάλισης των ευρωπαϊκών κανόνων ανταγωνισμού κατόπιν σχετικών αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ανακεφαλαιοποιήθηκαν οι συστημικές τράπεζες από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών.

Αποσκοπώντας στην αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων κανονιστικής συμμόρφωσης η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στο περιβάλλον αυτό, μερίμνησε για την έγκαιρη προσαρμογή του Ομίλου στις νομοθετικές και κανονιστικές εξελίξεις –συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το Πλαίσιο Συνεργασίας της Τράπεζας με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Relationship Framework Agreement), καθώς και από τη σύμβαση με τον Monitoring Trustee.

Κύριες περιοχές ενασχόλησης της Κανονιστικής Συμμόρφωσης αποτέλεσαν η εταιρική διακυβέρνηση, η προστασία καταναλωτή/επενδυτή, η προστασία προσωπικών δεδομένων, η καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι έρευνες περιουσιακών στοιχείων πελατών, οι κατασχέσεις εις χείρας τρίτων, η διαχείριση παραπόνων πελατείας, η εκπαίδευση του προσωπικού, η εδραίωση επαρκούς και αποτελεσματικού περιβάλλοντος ελέγχου κανονιστικής συμμόρφωσης (monitoring), και η επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές.

Στο πλαίσιο διασφάλισης της τήρησης υψηλών προτύπων νομιμότητας και ηθικής στον Όμιλο της ΕΤΕ, θεσπίστηκε η «Πολιτική Αναφοράς Δυσλειτουργιών (Whistleblowing) της Τράπεζας και του Ομίλου», ενισχύοντας περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο υποβολής εμπιστευτικών αναφορών για την πρόληψη και αποτροπή αντικανονικών ενεργειών και παρατυπιών που δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας, των μετόχων και των πελατών της.

Η σημασία που αποδίδει η Τράπεζα στην προώθηση της συμμόρφωσης και της διαφάνειας, καταδεικνύεται μεταξύ άλλων και από τη θέση που κατέλαβε στην «Αξιολόγηση του επιπέδου δημοσιοποίησης μέσω της ιστοσελίδας τους, του προγράμματος καταπολέμησης διαφθοράς από τις μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις» της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος, πρώτη από τις εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα και τρίτη, μεταξύ των 16 μεγαλύτερων εισηγμένων εταιρειών στην Ελλάδα βάσει του κύκλου εργασιών τους, με ποσοστό 85% ως προς την πληρότητα της δημοσιοποίησης του προγράμματος.

Η διατήρηση ενός ισχυρού πλαισίου κανονιστικής συμμόρφωσης σε ομιλικό επίπεδο αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο της Τράπεζας και για το 2014.

5.3 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Ο Εσωτερικός Έλεγχος είναι μία ανεξάρτητη και αντικειμενική δραστηριότητα παροχής διασφάλισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του Οργανισμού μέσω τακτικής αξιολόγησης του συ-

στήματος εταιρικής διακυβέρνησης, του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

Η αρμόδια Μονάδα διενεργεί ελέγχους σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου βάσει αξιολόγησης κινδύνων, ενώ παράλληλα αποτελεί το συντονιστικό όργανο, που καθοδηγεί και εποπτεύει τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ) των θυγατρικών εταιρειών. Οι ελεγκτικές και συμβουλευτικές δραστηριότητες του Εσωτερικού Ελέγχου προσαρμόζονται κατάλληλα, ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ομίλου και ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης.

Η Μονάδα αξιολογήθηκε πρόσφατα από διεθνώς αναγνωρισμένο εξωτερικό σύμβουλο για το βαθμό εφαρμογής των Διεθνών Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου και των διεθνών βέλτιστων πρακτικών και έλαβε την υψηλότερη διαβάθμιση (Generally Conforms).

Κατά το 2013, όλες οι ΜΕΕ του Ομίλου συνέχισαν να εφαρμόζουν ενιαία μεθοδολογία ελέγχου και να χρησιμοποιούν τη διαδικτυακή εφαρμογή EGRC της Thomson Reuters για τη συνολική διαχείριση του ελεγκτικού έργου. Επίσης, συνεχίστηκε η καλή συνεργασία με τους εξωτερικούς ελεγκτές, ο εμπλουτισμός των σεναρίων της ειδικής εφαρμογής πρόληψης και εντοπισμού περιστατικών απάτης (ASIST), ο επίελεγχος της υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών, καθώς και η συμβουλευτική συνεισφορά σε διάφορα έργα, επιτροπές και στο σχεδιασμό διαδικασιών. Την ίδια περίοδο, η ΜΕΕ της Τράπεζας ενισχύθηκε με 21 νέα στελέχη, που προέρχονται τόσο από το υφιστάμενο προσωπικό της όσο και από τις τράπεζες που απορροφήθηκαν (FBB και Probank), ενώ αποχώρησαν 20 έμπειρα στελέχη, στο πλαίσιο του πρόσφατου προγράμματος εθελουσίας εξόδου.

Το πρόγραμμα ελέγχων έτους 2013 θα καλυφθεί σχεδόν στο σύνολό του, παρά τις αυξημένες έκτακτες απαιτήσεις, ενώ ικανοποιητική είναι η κάλυψη του αντίστοιχου προγράμματος των ΜΕΕ των θυγατρικών εταιρειών.

5.4 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας καθορίζεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, από τους κανονισμούς και το καταστατικό της Τράπεζας, καθώς και από τα όσα ορίζουν το Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement – RFA) μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ και οι υποχρεώσεις της Τράπεζας απέναντι στον Επίτροπο Παρακολούθησης (Monitoring Trustee). Επιπλέον, ως εισηγμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης των ΗΠΑ, η Τράπεζα υποχρεούται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου των ΗΠΑ (Νόμος Sarbanes Oxley) και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC) και του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

Το Φεβρουάριο του 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας (ΔΣ) υιοθέτησε κατευθυντήριο πλαίσιο που περιγράφει τη δομή και πρακτική που ακολουθεί η Τράπεζα σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Το κατευθυντήριο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης βασίστηκε στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και συστήνει ένα πλαίσιο το οποίο προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του ΔΣ αλλά και της διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου. Το Μάρτιο του 2011, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του κατευθυντήριου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, υιοθετήθηκε από το ΔΣ ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, ο οποίος εν συνεχεία τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2013 με στόχο την εναρμόνισή του με το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ, καθώς και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί για τους σκοπούς «συμμόρφωσης ή εξήγησης» του Ν. 3873/2010. Σε συμμόρφωση με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου, το οποίο εκτιμάται ότι θα εγκριθεί από το ΔΣ εντός του 2014, καθώς και αντίστοιχου λογισμικού.

Το ΔΣ έχει σύστημα αυτοαξιολόγησης της απόδοσης της λειτουργίας του και της λειτουργίας των Επιτροπών του βάσει μεθοδολογίας που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Κάθε τρία έτη, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε βάθος από εξωτερικό σύμβουλο, η επιλογή και εποπτεία του οποίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος\Εταιρική Διακυβέρνηση \Κανονισμοί & Αρχές Λειτουργίας).

Οι πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και οι λειτουργίες της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου και των λοιπών διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, καθώς και τα δικαιώματα των μετόχων περιγράφονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2013 του Ομίλου της ΕΤΕ, η οποία έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος\Ενημέρωση Επενδυτών\Ετήσιες & Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις\Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου και Τράπεζας 31.12.2013).

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ» (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (συνολικά «ο Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2013, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2013 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή

σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του ΚΝ 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του ΚΝ 2190/1920.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014
Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Εμμανουήλ Α. Πηλείδης   Μπεάτε Ράντουλφ
ΑΜ ΣΟΕΛ : 12021   ΑΜ ΣΟΕΛ : 37541

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
ΑΜ ΣΟΕΛ Ε 120

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013

(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά ΔΠΧΑ)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

Στοιχεία Επιχείρησης

Έδρα:	Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα
ΑΜΑΕ:	6062/06/Β/86/01
Αρμόδια Νομαρχία:	Νομαρχία Αθηνών
Ημ/νία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων από το ΔΣ:	20 Μαρτίου 2014
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές:	Εμμανουήλ Α. Πηλείδης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 12021), Μπεάτε Ράντουλφ (Α.Μ. ΣΟΕΛ 37541)
Ελεγκτική Εταιρεία:	Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε.
Τύπος Έκθεσης ελέγχου:	Σύμφωνη γνώμη
Ημερομηνία έκδοσης έκθεσης ελέγχου:	31 Μαρτίου 2014
Διεύθυνση διαδικτύου:	www.nbg.gr

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου της. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε εί-
δους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Τράπεζα, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της (www.nbg.gr), όπου αναρτώνται οι οικονομι-
κές καταστάσεις, καθώς και η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

Ενεργητικό	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	Όπως αναμορφόθηκαν		Όπως αναμορφόθηκαν	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	5.910	4.500	2.195	1.213
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	2.847	4.318	3.478	4.195
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3.087	5.429	2.411	5.006
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.671	3.693	2.581	3.380
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	67.250	69.135	46.327	47.000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	4.285	5.215	908	1.046
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	1.237	356	902	1.030
Δάνεια και απαιτήσεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου	11.955	2.744	11.660	2.464
Ακίνητα επενδύσεων	535	280	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	8.209	8.907
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	143	159	7	7
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.709	2.138	111	134
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.755	1.969	263	331
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	2.409	1.297	2.189	1.085
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	721	636	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	441	371	435	340
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.754	2.558	2.259	1.801
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	221	-	262	-
Σύνολο Ενεργητικού	110.930	104.798	84.197	77.939
Παθητικό				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27.897	33.972	26.473	33.287
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.029	4.770	2.559	4.373
Υποχρεώσεις προς πελάτες	62.876	58.722	45.290	40.908
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.199	2.385	810	600
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.607	1.386	102	205
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.404	2.460	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	53	80	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	530	388	487	328
Φόρος εισοδήματος	46	48	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.406	2.629	2.093	2.168
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλο/ντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	9	-	-	-
Σύνολο Παθητικού	103.056	106.840	77.814	81.869
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	2.073	6.138	2.073	6.138
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11.975	3.326	11.972	3.325
Μείον: Ίδιες μετοχές	(2)	-	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(6.935)	(11.748)	(7.662)	(13.933)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	7.111	(2.284)	6.383	(3.930)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	683	70	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	80	172	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	7.874	(2.042)	6.383	(3.930)
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	110.930	104.798	84.197	77.939

Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 01.01 έως 31.12.2013	31.12.2012	Από 01.01 έως 31.12.2013	31.12.2012
	Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν	
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης	(2.042)	(367)	(3.930)	(1.177)
Μεταβολές περιόδου:				
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους	(361)	(1.558)	643	(2.752)
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου/ Υπέρ το άρτιο	4.584	-	4.582	-
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	(3)	-	-
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	(2)	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	5.695	(114)	5.088	(1)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	7.874	(2.042)	6.383	(3.930)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 01.01 έως 31.12.2013	31.12.2012	Από 01.01 έως 31.12.2013	31.12.2012
	Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν	
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	5.520	6.230	2.517	3.080
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.363)	(2.865)	(1.069)	(1.412)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.157	3.365	1.448	1.668
Έσοδα προμηθειών	793	776	237	231
Έξοδα προμηθειών	(264)	(281)	(236)	(264)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	529	495	1	(33)
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	530	695	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(463)	(564)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	67	131	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(95)	(431)	(169)	(687)
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	113	(33)	592	(108)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	3.771	3.527	1.872	840
Δαπάνες προσωπικού	(1.530)	(1.380)	(915)	(793)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(811)	(733)	(339)	(319)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπων άυλων περ/κών στοιχείων	(206)	(209)	(88)	(92)
Αποσβέσεις & διαγραφές άυλων περ/κών στοιχ. αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχ/σεων	(20)	(22)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(5)	(5)	(5)	(5)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(1.373)	(2.966)	(1.026)	(2.483)
Απομείωση αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	-	(187)	-	(163)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	(5)	2	-	-
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(179)	(1.973)	(501)	(3.015)
Φόροι	986	(158)	1.119	89
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους (Α)	807	(2.131)	618	(2.926)
Αναλογούντα σε:				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	(2)	(4)	-	-
Μετόχους της Τράπεζας	809	(2.127)	618	(2.926)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Β)	(1.168)	573	25	174
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)	(361)	(1.558)	643	(2.752)
Αναλογούντα σε:				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	(5)	(3)	-	-
Μετόχους της Τράπεζας	(356)	(1.555)	643	(2.752)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (ευρώ) - Βασικά και προσαρμοσμένα	€0,6226	€(10,6177)	€0,4453	€(15,4072)

Στοιχεία Κατάστασης Ταμειακών Ροών Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

	Από 01.01 έως		Από 01.01 έως	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν	
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από:				
Λειτουργικές δραστηριότητες	(1.074)	(2.765)	(2.536)	(1.981)
Επενδυτικές δραστηριότητες	105	2.469	1.374	(595)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.201	183	1.172	(826)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσης	232	(113)	10	(3.402)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(144)	9	(36)	(10)
Σύνολο εισροών / (εκροών) χρήσης	88	(104)	(26)	(3.412)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	4.167	4.271	3.524	6.990
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική	-	-	-	(54)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	4.255	4.167	3.498	3.524

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Γεώργιος Π. Ζανιάς	Μη εκτελεστικό μέλος - Πρόεδρος ΔΣ
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	Εκτελεστικό μέλος - Διευθύνων Σύμβουλος
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	Εκτελεστικό μέλος - Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Σταύρος Α. Κούκος	Μη εκτελεστικό μέλος
Ευθύμιος Χ. Κασιόκας	Μη εκτελεστικό μέλος
Δημήτριος Ν. Αφεντούλης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου - Μπενεοπούλου	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Μαρία Α. Φραγκίστα	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Παναγιώτης-Αριστέιδης Α. Θωμόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου
Χαράλαμπος Α. Μάκκας	Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Σημειώσεις

- 1) Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν είναι αυτές που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ») και δεν έχουν μεταβληθεί σε σχέση με αυτές της προηγούμενης χρήσης. Σχετική αναφορά παρατίθεται στη Σημείωση 2 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2013.
- 2) Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες χρήσεις 2009 και 2010 ελέγχονται την περίοδο αυτή από τις φορολογικές αρχές. Οι χρήσεις 2011 και 2012 έχουν ελεγχθεί ενώ η χρήση 2013 ελέγχεται την περίοδο αυτή από τον Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή της Τράπεζας. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των ενοποιούμενων εταιρειών του Ομίλου, με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, παρατίθενται στις Σημειώσεις 47 & 24 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2013.
- 3) Οι επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί, από τον Όμιλο και την Τράπεζα, κατά την 31.12.2013, ανέρχονται: α) για επίδικες απαιτήσεις σε €70 εκατ. και €60 εκατ. αντίστοιχα, και β) για λοιπούς κινδύνους σε €35 εκατ. και €3 εκατ. αντίστοιχα.
- 4) Την 31.12.2013 ο αριθμός των εργαζομένων στον Όμιλο και στην Τράπεζα ανήλθε σε 37.591 και 12.527 άτομα αντίστοιχα, ενώ την 31.12.2012 ανερχόταν σε 34.881 και 11.493 άτομα, αντίστοιχα.
- 5) Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24 αναλύονται ως εξής: Οι απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις, τα έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, τα έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα, καθώς και το υπόλοιπο των λογαριασμών τάξεως του Ομίλου από / προς συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες την 31.12.2013, ανέρχονταν σε €8 εκατ., €35 εκατ., €34 εκατ., €8 εκατ. και €8 εκατ., αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα υπόλοιπα και συναλλαγές της Τράπεζας με θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, την 31.12.2013, ανέρχονταν σε €3.799 εκατ., €4.151 εκατ., €129 εκατ., €201 εκατ. και €3.156 εκατ. Τα δάνεια, οι καταθέσεις, οι εγγυητικές επιστολές και οι συνολικές απολαβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των Γενικών Διευθυντών και των μελών των εκτελεστικών επιτροπών της Τράπεζας, μελών της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών, καθώς και στενών συγγενικών μελών ή εταιρειών που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, ανήλθαν την 31.12.2013 σε €88 εκατ., €12 εκατ., €16 εκατ. και €16 εκατ. αντίστοιχα, ενώ για την Τράπεζα, τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €87 εκατ., €4 εκατ., €16 εκατ. και €5 εκατ. Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31.12.2013, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €582 εκατ. Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31.12.2013, προς τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €134 εκατ. και €62 εκατ. αντίστοιχα. Κατά τη διάρκεια του 2012 το ΤΧΣ, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, εισέφερε στην Τράπεζα ομόλογα του ΕΤΧΣ ύψους €9.756 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013. Η συμμετοχή του ΤΧΣ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε τελικά στο ποσό των €8.677 εκατ. και το υπόλοιπο ποσό ύψους €1.079 εκατ. Καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές. Επιπλέον, η Τράπεζα κατέβαλε στο ΤΧΣ το ποσό των €90 εκατ. ως προμήθεια αναδοχής. Σε συνέχεια της απόκτησης από την Τράπεζα των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων της FBB, το ΤΧΣ είχε ήδη εισφέρει στην Τράπεζα, ομόλογα έκδοσης του ΕΤΧΣ ονομαστικής αξίας €457 εκατ. Τέλος, σε συνέχεια της απόκτησης από την Τράπεζα των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων της PROBANK, το ΤΧΣ κάλυψε το «χρηματοδοτικό άνοιγμα», ποσού των €563 εκατ.
- 6) Εταιρικά Γεγονότα:
  - (α) Την 16.1.2013, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης ΑΕ και της θυγατρικής της εταιρείας ΑΣΤΗΡ ΜΑΡΙΝΑ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ ΑΕ αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση» μετά την απόφαση της Τράπεζας και τη συμφωνία με το Ταμείο

Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου ΑΕ να προκηρύξουν διαγωνισμό για την πώληση των εταιρειών. Την 10.02.2014 η Τράπεζα ανακοίνωσε τον προτεινόμενο Επενδυτή τον οποίο ενέκρινε και το ΤΑΙΠΕΔ με την από 13.2.2014 απόφασή του.

- (β) Κατά την 15.2.2013 η Τράπεζα εξαγόρασε το 84,4% των μετοχών της Eurobank μέσω προαιρετικής δημόσιας πρότασης. Η εύλογη αξία των μετοχών που εκδόθηκαν ως αντάλλαγμα για την απόκτηση των μετοχών της Eurobank ήταν €273 εκατ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank την 22.4.2013 αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, και πρότεινε προς την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 30.4.2013 την κατάργηση δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων και την πλήρη κάλυψη του συνόλου της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το ΤΧΣ. Η παραπάνω πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Eurobank την 30.4.2013. Η ανακεφαλαιοποίηση της Eurobank μέσω του ΤΧΣ ολοκληρώθηκε την 31.5.2013 και προκάλεσε τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής της Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank στο 1,2% με το ΤΧΣ να έχει πλήρη δικαιώματα ψήφου από τις αποκτηθείσες μετοχές της Eurobank με αποτέλεσμα η συμμετοχή στη Eurobank να ταξινομηθεί ως ΔΠΠ επένδυση.
- (γ) Την 15.2.2013 η Εθνική Πανγαία προέβη σε απόκτηση του 100% των μετοχών της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ ΑΕ, ιδιοκτήτριας ακινήτου που κείται στην Παιανία Αττικής, έναντι τιμήματος €56 εκατ.
- (δ) Την 10.5.2013 η Τράπεζα, κατόπιν της υπ' αριθμό 10/10.5.2013 απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ, απόκτησε, χωρίς τίμημα, το «υγιές» τμήμα των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της τράπεζας με το διακριτικό τίτλο First Business Bank («FBB») η οποία βρίσκεται σε ειδική εκκαθάριση.
- (ε) Την 26.7.2013 η Τράπεζα, κατόπιν της υπ' αριθμό 12/26.7.2013 απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ, απόκτησε, χωρίς τίμημα, το «υγιές» τμήμα των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK ΑΕ (η «Probank») η οποία βρίσκεται σε ειδική εκκαθάριση.
- (στ) Την 30.12.2013 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του 66% των μετοχών της ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ από την Τράπεζα στην εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II BV αντί τιμήματος €653 εκατ. Η Τράπεζα διατήρησε το 34% των μετοχών και ταυτόχρονα τον έλεγχο της ΠΑΝΓΑΙΑ ΑΕΕΑΠ, μετά από σχετική συμφωνία των μετόχων. Μετά την ανωτέρω συναλλαγή αυξήθηκαν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών κατά €629 εκατ. και τα ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας κατά €24 εκατ.
- (ζ) Το Δεκέμβριο του 2013 η Τράπεζα σύναψε δεσμευτικό προσύμφωνο πώλησης της 100% θυγατρικής της εταιρείας Grand Hotel Summer Palace ΑΕ. Η πώληση θα οριστικοποιηθεί με το πέρας συγκεκριμένων διαδικασιών. Με βάση τα ανωτέρω, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Grand Hotel Summer Palace ΑΕ αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπήσεις δραστηριότητες».
- Σχετική αναφορά για τα ανωτέρω εταιρικά γεγονότα γίνεται στις Σημειώσεις 30 & 46 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2013.
- 7) Στις Σημειώσεις 24 & 47 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2013 παρατίθενται αναλυτικά οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, η χώρα της καταστατικής τους έδρας, το ποσοστό με το οποίο η Τράπεζα συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στο μετοχικό τους κεφάλαιο και η μέθοδος ενσωμάτωσης που εφαρμόστηκε για την κάθε εταιρεία. Στον Όμιλο, την 31.12.2013, επήλθαν οι παρακάτω μεταβολές:
- (α) με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης: Από την 15.2.2013 περιλαμβάνεται η θυγατρική εταιρεία ΚΑΡΕΛΑ ΑΕ. Την 10.5.2013 η NBG International Holdings BV προχώρησε στην ίδρυση εταιρείας – SPV (100%) στη Βουλγαρία, με την επωνυμία ARC Management Two EAD και ενοποιείται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Την 28.5.2013 οι εταιρείες NBG International Holdings BV και η NBG (Malta) Holdings Limited, προχώρησαν στην ίδρυση εταιρείας – SPV (100%) στη Ρουμανία, με την επωνυμία ARC Management One SRL και ενοποιείται με τη μέθοδο της ολικής

ενοποίησης. Την 10.5.2013, η Τράπεζα απέκτησε την επιχειρηματική δραστηριότητα της FBB μέσω των «υγιών» περιουσιακών στοιχείων της και των υποχρεώσεων και μέσω αυτών και το 99% των δικαιωμάτων ψήφου της «FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση ΑΕ» η οποία τέθηκε σε εκκαθάριση. Την 26.7.2013, η Τράπεζα, απέκτησε την επιχειρηματική δραστηριότητα της PROBANK, μέσω των «υγιών» περιουσιακών στοιχείων της και των υποχρεώσεων και μέσω αυτών και τα δικαιώματα ψήφου των εξής πέντε θυγατρικών εταιρειών της PROBANK: Probank ΑΕΔΑΚ 100%, Profinance ΑΕ 100%, Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ 84,71%, Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων 99,98% and Ανθός Properties ΑΚΕ 100%. Με 30.9.2013 ενοποιήθηκε για πρώτη φορά η E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri AS (E-Finance) ως θυγατρική και η από την 23.12.2013 περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις και η Nash Srl ως θυγατρική εταιρεία.

(β) Δεν υπάρχουν εταιρείες που δεν περιλαμβάνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2013.

(γ) Δεν υφίσταται περίπτωση μεταβολής της μεθόδου ενσωμάτωσης εταιρείας ή κοινοπραξίας σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

8) Στην κατάσταση Συνολικών Εσόδων τα ποσά και η φύση των «Λοιπών συνολικών εσόδων περιόδου μετά από φόρους» για την τρέχουσα περίοδο, αφορούν σε μεταβολή του αποθεματικού του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση κατά ποσό €(91) εκατ., συναλλαγματικές διαφορές ποσού €(1.150) εκατ., αντιστάθμιση κινδύνων ταμειακών ροών ποσού €36 εκατ. και επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου της καθορισμένης παροχής ποσού €37 εκατ. για τον Όμιλο ενώ τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα για τις τρεις πρώτες περιπτώσεις είναι μηδενικά ενώ για την τελευταία περίπτωση ανέρχεται σε €25 εκατ.

9) Την 31.12.2013, ο Όμιλος κατείχε 397.655 ίδιες μετοχές με αξία κτήσης €2 εκατ. περίπου. Η Τράπεζα δεν είχε στην κατοχή της ίδιες μετοχές.

10) Λοιπές πληροφορίες:

(α) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την από 22.2.2013 συνεδρίασή του, πιστοποίησε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που προήλθε από την απόκτηση της Eurobank. Κατόπιν τούτου το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €271 εκατ. με την έκδοση 270.510.718 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €1,0 η κάθε μία. Η εύλογη αξία αυτών των μετοχών που εκδόθηκαν ως αντάλλαγμα για την απόκτηση των μετοχών Eurobank ήταν €273 εκατ. και ήταν βασισμένη στην τιμή κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας στο ΧΑ στις 15.2.2013.

(β) Η από 29.4.2013 Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €1,00 ανά μετοχή προς 1 νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €10,00 ανά μετοχή. Η ίδια συνέλευση αποφάσισε και τη μείωση της ονομαστικής αξίας έκαστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας (όπως θα είχε διαμορφωθεί μετά το reverse split) από €10,00 σε €0,30, με σκοπό το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4α του ΚΝ 2190/1920. Επιπρόσθετα, η ίδια συνέλευση απόφασισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ. στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Την 19.6.2013, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστοποίησε την καταβολή ποσού €1.079 εκατ. σε μετρητά από τους ιδιώτες επενδυτές και ποσού €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ με τη μορφή ΕΤΧΣ ομολόγων.

(γ) Την 3.7.2013, σε συνέχεια της δημόσιας προσφοράς της 31.5.2013, ολοκληρώθηκε η επαναγορά 12.360.169 ADSs αντί τιμήματος USD155 εκατ.

(δ) Την 6.3.2014, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημέρωσε την Τράπεζα σχετικά με τις κεφαλαιακές ανάγκες ύψους €2,2 δισ. Όπως προέκυψαν από την άσκηση που διενεργήθηκε, ενσωματώνοντας τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου της Blackrock.

11) Ορισμένα ποσά της προηγούμενης χρήσης έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας χρήσης. Από την 1.1.2013 ισχύει το αναμορφωμένο ΔΛΠ 19 «Παροχές στο προσωπικό» και η εφαρμογή του είχε αναδρομική ισχύ, με συνέπεια να αναμορφωθούν ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσης ως εξής:

Για την προηγούμενη χρήση σε επίπεδο Ομίλου οι «Ζημίες μετά φόρων και αναλογούντων σε μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών», μειώθηκαν κατά €13 εκατ., ενώ τα «Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά φόρων» και τα «Ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας» μειώθηκαν κατά €(41) εκατ. και €(155) εκατ. αντίστοιχα, ενώ σε επίπεδο Τράπεζας οι «Ζημίες μετά φόρων» μειώθηκαν κατά €10 εκατ. και τα «Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά φόρων» και τα «Ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας» μειώθηκαν κατά €(24) εκατ. και €(135) εκατ. αντίστοιχα.

Σχετική αναφορά για τις ανωτέρω αναμορφώσεις παρατίθεται στη Σημείωση 51 «Αναμορφώσεις στοιχείων οικονομικών καταστάσεων» των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2013.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ	ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΠΟΛΑ Ν.ΧΑΤΖΗΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

της 26ης Ιουνίου 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00

(Επαναληπτική ΓΣ της 7ης Ιουλίου 2014, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:00)

Σύμφωνα με τον ΚΝ 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» και τις διατάξεις του ν.2396/96 για τις άυλες μετοχές, καθώς και το άρθρο 11 του Καταστατικού της Τράπεζας και μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 28.5.2014 καλούνται οι Μέτοχοι της εδρεύουσας στην Αθήνα (Αιόλου 86) Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ» σε Τακτική Γενική Συνέλευση την 26 Ιουνίου 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00, στο Μέγαρο Μελά επί της οδού Αιόλου 93 – Αθήνα:

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Υποβολή προς έγκριση των Εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών για τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, που αφορούν την εταιρική χρήση 2013 (1.1.2013 – 31.12.2013).
2. Υποβολή προς έγκριση των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας για την εταιρική χρήση 2013 (1.1.2013-31.12.2013).
3. Απαλλαγή των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της Εθνικής Τράπεζας από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τη διαχείριση της εταιρικής χρήσης 2013 (1.1.2013 – 31.12.2013).
4. Έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας για την εταιρική χρήση 2013, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 ΚΝ 2190/1920. Προσδιορισμός αμοιβών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, και των μη εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση έτους 2015. Έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας για την εταιρική χρήση 2013, ως μελών των επιτροπών Ελέγχου, Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, Διαχείρισης Κινδύνων, Στρατηγικής και προσδιορισμός αμοιβών τους μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση έτους 2015.
5. Χορήγηση αδείας, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 του ΚΝ 2190/1920 και το άρθρο 30 παρ. 1 του Καταστατικού, στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές και τους Διευθυντές, να μετέχουν σε Διοικητικά Συμβούλια ή στη Διεύθυνση Εταιρειών του Ομίλου που επιδιώκουν όμοιους ή παρεμφερείς σκοπούς.
6. Εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου. Ορισμός ανεξάρτητου(ων) μη εκτελεστικού(ων) μέλους(ων).
7. Εκλογή μελών Επιτροπής Ελέγχου.
8. Εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών Ορκωτών Ελεγκτών για τις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και τις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου των εταιρειών της για τη χρήση 2014 και καθορισμός της αμοιβής τους.
9. Τροποποίηση του Καταστατικού της Τράπεζας και εναρμόνιση με τις νέες διατάξεις του ΚΝ 2190/1920 (μετά το Ν. 3884/2010) καθώς και με διατάξεις των ν. 3864/2010, ν. 4072/2012, ν. 4156/2013 και ν. 4250/2014: τροποποίηση των άρθρων 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 26, 30, 31, 32, συμπλήρωση, κατάργηση και αναρίθμηση διατάξεων του Καταστατικού.
10. Διάφορες ανακοινώσεις και εγκρίσεις.

Σε περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας καλούνται οι Μέτοχοι σε Επαναληπτική Γενική Συνέλευση την 7 Ιουλίου 2014, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:00, στο Μέγαρο Μελά επί της οδού Αιόλου 93 – Αθήνα.

Σημειώνεται ότι δεν θα δημοσιευθεί νέα πρόσκληση για την Επαναληπτική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 29 του ΚΝ 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ. 2β και 28α του ΚΝ 2190/1920, ως τροποποιήθηκαν και προστέθηκαν, αντιστοίχως, με τα άρθρα 3 και 5 του Ν. 3884/2010 και ισχύουν, η Τράπεζα ενημερώνει τους μετόχους για τα ακόλουθα:

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος (κάτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας) στα αρχεία του Συστήματος 'Αυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η «Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ» (ΕΧΑΕ) [πρώην Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών], στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Τράπεζας κατά τα κατωτέρω αναφερόμενα. Κάθε κοινή μετοχή έχει δικαίωμα μίας ψήφου. Οι προνομιούχες μετοχές Ν. 3723/2008 της Τράπεζας παρέχουν στον εκπρόσωπο του κατόχου τους (Ελληνικό Δημόσιο) δικαίωμα παράστασης στη Συνέλευση κατά τις προβλέψεις του άρθρου 1 Ν. 3723/2008. Για την απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας κάθε μέτοχος πρέπει να προσκομίσει στην Τράπεζα σχετική έγγραφη βεβαίωση της ΕΧΑΕ το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Όσοι από τους μετόχους είναι νομικά πρόσωπα πρέπει μέσα στη ίδια προθεσμία να καταθέσουν σύμφωνα με το νόμο και τα νομιμοποιητικά τους έγγραφα, εκτός αν αυτά έχουν ήδη κατατεθεί στην Τράπεζά μας, οπότε αρκεί να μνημονευθεί στο έγγραφο αντιπροσώπευσης που έχουν παραδοθεί αυτά. Εναλλακτικά, η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνει με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Τράπεζας με τα αρχεία του ως άνω του Συστήματος 'Αυλων Τίτλων.

Συγκεκριμένα, η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την 21.6.2014 (Ημερομηνία Καταγραφής), ήτοι κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης της 26.6.2014, και η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Τράπεζα το αργότερο την 23.6.2014, ήτοι την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Έναντι της Τράπεζας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την ανωτέρω Ημερομηνία Καταγραφής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του ΚΝ 2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην Ημερομηνία Καταγραφής και στην Τακτική Γενική Συνέλευση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΨΗΦΟΥ ΜΕΣΩ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ο μέτοχος συμμετέχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στην Τακτική Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα.

Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Τράπεζας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Τακτική Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Τράπεζα, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλν των συμφερόντων του μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

- α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Τράπεζας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Τράπεζας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Τράπεζα εγγράφως, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Η Τράπεζα θα καταστήσει διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της (www.nbg.gr) το έντυπο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το διορισμό αντιπροσώπου. Το έντυπο αυτό κατατίθεται συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από το μέτοχο στην Υποδιεύθυνση Μετόχων της Τράπεζας (Αιόλου 93, Αθήνα, ισόγειο) ή στο Κεντρικό Κατάστημα ή στα Καταστήματα Δικτύου ή αποστέλλεται στα Fax: 2103343404, 2103343406 και 2103343410 τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης. Ο δικαιούχος καλείται να μεριμνά για την επιβεβαίωση της επιτυχούς αποστολής του εντύπου διορισμού αντιπροσώπου και της παραλαβής του από την Εταιρεία, καλώντας στα τηλέφωνα: 2103343415, 2103343421, 2103343436 και 2103343411.

Το Καταστατικό της Τράπεζας δεν προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα χωρίς τη φυσική παρουσία των μετόχων στον τόπο διεξαγωγής της, ούτε τη δυνατότητα εξ αποστάσεως συμμετοχής των μετόχων στην ψηφοφορία.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

(α) Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι την 11.6.2014, δηλ. δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση.

Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, στις 13.6.2014, δηλ. δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3 του ΚΝ 2190/1920.

(β) Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3 του ΚΝ 2190/1920, το αργότερο μέχρι την 20.6.2014, ήτοι έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι την 19.6.2014, δηλ. επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου που υποβάλλεται στην Τράπεζα μέχρι τις 21.6.2014, δηλ. πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Τράπεζας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων.

(δ) Μετά από αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα μέχρι τις 21.6.2014, δηλ. πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και

η προσκόμιση βεβαίωσης από την ΕΧΑΕ ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση του αρχείου της ΕΧΑΕ και της Τράπεζας.

Σε περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας κατά την 26.6.2014 καλούνται οι Μέτοχοι σε Επαναληπτική Γενική Συνέλευση την 7 Ιουλίου 2014, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:00, στο Μέγαρο Μελά επί της οδού Αιόλου 93 – Αθήνα.

Για να λάβουν μέρος οι μέτοχοι στην εν λόγω Επαναληπτική Γενική Συνέλευση, η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την 3/7/2014 (Ημερομηνία Καταγραφής), ήτοι κατά την έναρξη της τέταρτης (4ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης της 7/7/2014, και η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Τράπεζα το αργότερο την 4/7/2014, ήτοι την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Τράπεζα εγγράφως, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Ως προς τη διαδικασία για την άσκηση δικαιώματος ψήφου και τα δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων στην ως άνω ενδεχόμενη Επαναληπτική Γενική Συνέλευση, ισχύουν κατ' αναλογία, όσα αναφέρονται ανωτέρω.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Οι πληροφορίες του άρθρου 27 παρ. 3 του ΚΝ 2190/1920 συμπεριλαμβανομένης της πρόσκλησης για σύγκληση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, του εντύπου διορισμού αντιπροσώπου και των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr. Το πλήρες κείμενο των σχεδίων αποφάσεων και τυχόν εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 27 παρ. 3 περιπτώσεις γ' και δ' του ΚΝ 2190/1920 θα διατίθεται σε έγχαρτη μορφή στα γραφεία της Υποδιεύθυνσης Μετόχων της Τράπεζας (Αιόλου 93, Αθήνα, ισόγειο).

Αθήνα, 28 Μαΐου 2014

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου
Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Γεώργιος Π. Ζανιάς

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ

Αιόλου 86, 10232 Αθήνα
ΑΦΜ 094014201, ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
Κωδικός SWIFT / BIC: ETHNGRAA
<http://www.nbg.gr>

Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης
Συναλλαγές μέσω τηλεφώνου (Phone Banking)
☎ **181818**, +30 210 4848484 (από εξωτερικό), fax: +30 210 4806865
e-mail: contact.center@nbg.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
www.nbg.gr